

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Naalakkersuisuts handicappolitik bygger på en forståelse af handicap som de samfundsskabte barrierer, som en person med en funktionsnedsættelse møder i samfundet. Derfor er formålet med Naalakkersuisuts handicappolitik at skabe et samfund uden disse barrierer. Formålet med forslaget er at give personer med handicap flere rettigheder samt sikre, at personer med handicap kan få fuldt udbytte af menneskerettighederne, fundamentale frihedsrettigheder samt at fremme selvstændigheden, respekten og værdigheden hos personer med handicap.

Forslaget knytter sig til de overordnede politiske mål og FN's Konvention om Rettigheder for Personer med Handicap. Forslaget følger op på en række politiske beslutninger fra blandt andet Inatsisartut samt konkrete problemstillinger baseret på erfaringerne med gældende lovgivning. Forslaget følger blandt andet op på finanslovsaftalen om finanslov 2023 om forbedringer på handicapområdet bl.a. vedrørende lovgivning.

Derudover tilsigter forslaget at implementere nogle af de overvejelser, der kom til udtryk på en handicapworkshop fordelt på 2 dage, som blev afviklet i oktober 2023 med deltagelse af fagfolk fra kommunerne, Selvstyret, NGO'er og rettighedsinstitutioner.

Desuden er hensigten med forslaget, at det skal være med til at understøtte en samfundsudvikling, hvor børn, unge og voksne med handicap har samme muligheder for at udnytte deres potentiale og samme ansvar for eget liv som alle andre samfundsborgere. Det langsigtede mål er at skabe et inkluderende og mangfoldigt samfund baseret på respekt for forskellighed, og hvor der støttes op om den enkeltes ressourcer og muligheder. Men også et samfund, hvor ansvar og muligheder balancerer, og hvor den enkelte gør sit til at deltage i og bidrage til fællesskabet. Kort sagt et samfund, hvor afsættet er det enkelte menneskes møde med omgivelserne – ikke funktionsnedsættelsen.

Det er vigtigt at fremme personer med handicaps deltagelse i det civile, politiske, økonomiske, sociale og kulturelle liv på lige fod med alle andre. Derfor arbejdes der løbende for at sikre, at personer med handicap får adgang til den hjælp og støtte fra det offentlige, der skal til for at kunne få en god og velfungerende hverdag. Behovet for hjælp og støtte kan variere meget, men uanset behov er det vigtigt, at borgeren får den rette indsats. Derfor arbejdes der løbende på at styrke borgernes retssikkerhed.

Forslaget tager afsæt i 3 grundlæggende principper, som understøtter de indarbejdede rettigheder samt samfundsudviklingen.

De 3 grundprincipper:

- Ligebehandlingsprincippet
 - Ligebehandling handler om, at alle skal have lige muligheder for at realisere deres drømme og potentialer. Det skal ikke nødvendigvis ske ved at behandle alle ens. Vi er alle født med forskellige forudsætninger, og nogle gange kan ligebehandling kun opnås ved at behandle mennesker forskelligt – ved at tage udgangspunkt i de mange forskellige faktorer, der i den konkrete situation har betydning for at opnå ligebehandling for det enkelte menneske.
- Kompensationsprincippet
 - Kompensation gives for at overkomme de barrierer, som forhindrer børn, unge og voksne med handicap i at deltage i samfundslivet på lige fod med alle andre. Kompensation kan for eksempel gives i form af et varigt hjælpemiddel som en kørestol eller protese, men kan også gives i form af eksempelvis socialpædagogisk støtte eller hjemmehjælp.
- Sektoransvarlighedsprincippet
 - Sektoransvarlighedsprincippet handler om ansvarsfordelingen på handicapområdet. Alle offentlige myndigheder har et ansvar for, at deres tilbud er tilgængelige for mennesker med handicap og for at indtænke handicappolitiske aspekter i politikudviklingen på de respektive områder.

En række undersøgelser peger på, at der er store menneskelige, faglige og økonomiske gevinster ved at investere i forebyggelse og samfundstilpassede støtteforanstaltninger. En tidlig forebyggende indsats betaler sig og giver livslang effekt. Derfor er tidlig indsats samt efterværn indarbejdet i nærværende forslag, hvortil forslaget ligeledes giver pårørende mulighed for pasning af en nærtstående med handicap. Efterværn foreslås for at sikre en god overgang til en selvstændig tilværelse for den unge.

Mødet med kommunen er centralt for, at mennesker med handicap modtager den hjælp samt vejledning og rådgivning om muligheder for støtte, der gør det muligt at leve et selvvalgt og meningsfuldt liv med mulighed for at bidrage og deltage i samfundet.

Ved ansøgning om ophold uden for Grønland har Socialstyrelsen normalt 10 sagsbehandlingsdage, hvorefter departementet med ressortansvaret for handicap har 10 sagsbehandlingsdage efter modtagelsen af indstillingen fra Socialstyrelsen. Der er længere sagsbehandlingstid i særlige tilfælde, såsom travlhed, indhentelse af manglende oplysninger, dialog mv.

Det har været vigtigt for Naalakkersuisut, at forslaget blev udformet således, at det sætter rammerne for en optimal udnyttelse og styrkelse af de ressourcer, der allerede er til stede i kommunerne. Forslaget forbedrer mulighederne for efterlevelse af lovgivningen om støtte til personer med handicap ved at foreslå digitalisering af sagsbehandlingen.

Forslaget er en omfattende revidering af de lovmæssige rammer på handicapområdet og indeholder nye og forbedrede muligheder for både kommunerne og Naalakkersuisut til at kunne støtte alle personer med handicap i at nyde et værdigt liv med samme rettigheder og muligheder som andre. Forslaget er endvidere udformet for at gøre Inatsisartutloven mere brugervenlig.

Oversigt over kapitlerne i forslaget

Kapitel 1. Formål, definitioner og målgruppe

Formål, Definitioner, Målgruppe

Kapitel 2. Naalakkersuisuts ansvar og kompetencefordeling

Det centrale visitationssystem, Nødvendige antal pladser, Pissassarfik

Kapitel 3. Kommunalbestyrelsens ansvar og kompetencefordeling

Kommunalbestyrelsens overordnede forpligtelse, Rådgivning og vejledning, Bisidderordning, Tidlig indsats, Nødvendige støttemuligheder og botilbud, Udredning, Henvisning til sundhedsvæsenet til undersøgelse og behandling, Midlertidigt anbringelsessted

Kapitel 4. Kommunale botilbud

Bokollektiv, Beskyttede boenheder, Øvrige bestemmelser for bokollektiv og beskyttet boenhed

Kapitel 5. Døgntilbud

Anbringelse på et sikret døgntilbud for personer med handicap, Forebyggelse af seksuelle overgreb, Udviklingsplan, Statusrapport

Kapitel 6. Botilbud uden for Grønland

Kapitel 7. Ændring og ophør af botilbud

Kapitel 8. Generel sagsbehandling

Sagsbehandlingstid, Løbende opfølgning, Samtale, Handleplan, Udveksling af oplysninger i konkrete sager

Kapitel 9. Underretning

Almindelig underretningspligt, Skærpet underretningspligt, Kommunernes indbyrdes underretningspligt, Kommunens handlepligt ved underretning

Kapitel 10. Støttemuligheder

Pasning af nærtstående med handicap, Støtteperson, Ledsagelse, Flyttehjælp, Tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte, Tilbud om individuel tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte, Aflastning, Rehabilitering og rehabilitering på Pissassarfik, Efterværn, Kistetransport, Ændring og ophør af støttemuligheder, Oplysnings- og tilbagebetalingspligt

Kapitel 11. Besøgsrejser

Kapitel 12. Tilsyn

Kapitel 13. Handicapråd, handicappolitik, kvalitetsstandarder og seksualpolitik

Seksualpolitik

Kapitel 14. Finansiering og regulering af takster

Finansiering, Regulering af takster

Kapitel 15. Klage

Kapitel 16. Øvrige bestemmelser

Statistik, Sanktionsbestemmelse, Forsøgsordninger

Kapitel 17. Ikrafttrædelses-, ophævelses- og overgangsbestemmelser.

2. Hovedpunkter i forslaget

2.1. Formålet

Med Inatsisartutloven ønskes en realisering af personer med handicap's menneskerettigheder inden for den sociale sektor, men også i andre sektorer gennem støtte efter denne Inatsisartutlov. Støtte efter Inatsisartutloven til personer med handicap har til formål at dække basale behov, f.eks. at sikre personlig hygiejne, eller at en person med handicap får mad. Det er i sådanne sammenhænge væsentligt, at kommunen, som træffer afgørelse om støtte til sådanne basale behov, og at personalet, som yder støtten, har fokus på personens menneskerettigheder. Støtten sikrer f.eks. personens ret til at deltage i samfundslivet og herunder i det politiske liv. Myndighedernes virke på socialområdet forpligter til at sikre personer med handicaps rettigheder i alle aspekter.

Formålet er, at borgeren med handicap får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov. Forebyggende rådgivning og støtte, tidlig indsats, indsats og støtte til et selvstændigt liv på lige fod med andre borgere er centralt for at sikre borgere med handicap muligheder for livskvalitet og livsudfoldelse.

2.2. Støtte til at frit kunne vælge bolig, i det omfang at det er muligt

En person med handicap har ret til støtte til, at denne frit kan vælge bolig, i det omfang det er muligt. Personen med handicap har også ret til støtte for at kunne blive i eget hjem, når personen og dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere udtrykker ønske herom. Det er en forudsætning, at personens egen eller andres velfærd ikke bliver udsat for fare ved dennes frie valg af bolig samt ved at forblive i eget hjem.

Det kan i praksis være vanskeligt at imødekomme det frie valg af bolig, men rettigheden er udtryk for ligebehandling af personer med handicap i forhold til andre personer, og det frie valg af bolig skal så vidt muligt imødekommes.

2.3. Udvidet målgruppe

Det foreslås, at loven også omfatter personer med aldersbetingede funktionsnedsættelser samt personer med ophold på ældreinstitutioner, heriblandt personer under aldersgrænsen for alderspension. Denne udvidede målgruppe sikrer støttemuligheder til personer med funktionsnedsættelser, som ikke tidligere har været berettiget til støtte efter lovgivningen om støtte til personer med handicap.

2.4. Definitioner

Der foreslås en række definitioner for at fremme forståelse af begreber, som anvendes i Inatsisartutloven.

2.5. Udredning:

2.5.1. Samarbejde

Det foreslås, at også sundhedsvæsnet, relevante offentlige myndigheder samt institutioner med kendskab til personer med handicap fremgår som relevante samarbejdspartnere, når der foretages udredning af forholdene for en person med handicap, hvis det må antages, at personen har behov for støtte. Det beror på en konkret vurdering, hvem som inddrages i udredningen i konkrete sager.

2.5.2. Frister

Der foreslås en frist på 2 måneder fra, kommunalbestyrelsen har erfaret, at en person med handicap kan have behov for støtte til, at der i forbindelse med afslutningen af udredningen træffes en skriftlig afgørelse, om personen med handicap skal tildeles støtte eller hjælpemidler samt udarbejdes en skriftlig handleplan. Det er vigtigt, at der er den fornødne tid afsat til udredningen, men der er også et hensyn at tage til borgeren om afklaring vedrørende udredning.

Som en ny forstærket retssikkerhed for personer med handicap foreslås en række bestemmelser vedrørende tidlig indsats, således at man sammen med personen kan afhjælpe dennes situation, men også forebygge en eventuel forværring af funktionsniveauet.

Det pålægges kommunerne at tilrettelægge en indsats, der sikrer sammenhæng mellem kommunens generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for personer med behov for særlig støtte.

Forældre med børn med handicap kan have behov for rådgivning og indsatser, som forebygger de vanskeligheder, som kan udvikles i en familie, hvor 1 eller flere personer har handicap. Også vordende forældre er omfattet af de forebyggende indsatser.

2.6. Tidlig indsats

Med forslaget skal kommunalbestyrelsen tilrettelægge en indsats, der sikrer sammenhæng mellem kommunens generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for personer med behov for særlig støtte. Kommunalbestyrelsen bliver med forslaget forpligtet til ved opsøgende arbejde at tilbyde denne rådgivning til enhver, som på grund af særlige forhold må antages at have behov for det. Tilbuddet om rådgivning skal også omfatte vordende forældre.

De forebyggende indsatser kan omfatte konsulentbistand, netværks- eller samtalegrupper, rådgivning om familieplanlægning og andre indsatser, som har til formål at forebygge vanskeligheder for en person med handicap eller dennes familie.

2.7. Henvisning til sundhedsvæsenet til undersøgelse og behandling

Hvis forældremyndighedsindehavere eller værger undlader at lade et barn, ung eller umyndig person undersøge eller behandle for en livstruende sygdom eller en sygdom, der udsætter personen for betydelig og varigt nedsat funktionsevne, kan kommunalbestyrelsen, med eller uden samtykke, træffe afgørelse om at henvise til sundhedsvæsenet til undersøgelse og behandling. Dette er en ny bestemmelse i loven.

2.8. Midlertidigt anbringelsessted

Der foreslås en bestemmelse om, at det påhviler kommunalbestyrelsen at tilvejebringe et midlertidigt anbringelsessted for en person med handicap, som afventer en plads på et døgntilbud via det centrale visitationssystem. Bestemmelsen præciserer, at det er kommunalbestyrelsen, som har ansvaret for at sikre et midlertidigt anbringelsessted. Det er fortsat Naalakkersuisut ved Socialstyrelsen, som via visitationssystemet skal sørge for, at personen med handicap tildeles en plads i et døgntilbud, når dette imødekommer personen med handicaps behov. Naalakkersuisut ved Socialstyrelsen bør 1 gang i kvartalet orientere kommunalbestyrelsen om, hvornår der kan forventes at kunne blive tildelt en egnet plads i et døgntilbud. Endvidere bør kommunalbestyrelsen orientere Naalakkersuisut ved Socialstyrelsen om støtteforanstaltningerne til personen med handicap på det midlertidige anbringelsessted.

2.9. Ophold i botilbud uden for Grønland:

Det foreslås, at personen med handicap ved anbringelse eller ophold uden for Grønland administrativt skal godkendes hos Naalakkersuisut forud for anbringelsen.

2.9.1. Når personen med handicaps behov ikke kan imødekommes i Grønland

Det fremgår af forslagetets ordlyd, at opholdet uden for Grønland er tidsbegrænset, hvilket skyldes, at der ikke er et tilsvarende tilbud i Grønland og der bør arbejdes på at etablere et tilbud i Grønland. Yderligere fastsætter bestemmelsen krav til indstillingen til anbringelsen uden for Grønland til Naalakkersuisut til godkendelse.

2.9.2. Når personen har behov for kompetenceudvikling i forhold til sit handicap eller behov for en rehabiliterende indsats, som ikke kan dækkes i Grønland

Det fremgår af forslagetets ordlyd, at opholdet er tidsbegrænset, hvilket skyldes, at der ikke er et tilsvarende tilbud i Grønland og der bør arbejdes på at etablere et tilbud i Grønland. Yderligere fastsætter bestemmelsen krav til indstillingen til anbringelsen uden for Grønland til Naalakkersuisut til godkendelse.

Botilbuddet udvides til at omfatte en lejlighed, klubværelse, kollegium og andet, hvor botilbuddet er passende for personen med handicap.

2.9.3 Kombination af støtteforanstaltningerne uden for Grønland

Forslaget omfatter, at kommunalbestyrelsen i indstillingen til anbringelsen uden for Grønland skal undersøge behovet for, om borgeren skal have støtte efter en kombination af §§ 35 og 37. Dette er

henset til, at personen med handicap kan have behov for særlig støtte ud over, hvad §§ 35 og 37 omfatter, eksempelvis støttetimer til at varetage omsorg, hygiejne, hjælpemidler og udredning. Listen er ikke udtømmende.

2.10 Forebyggelse af seksuelle overgreb

Som noget nyt foreslås der bestemmelser om forebyggelse af seksuelle overgreb, seksualpolitik og hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om håndtering af viden eller mistanke om, at person med handicap er udsat for et overgreb.

Det foreslås, at i arbejdet med at forebygge seksuelle overgreb på personen med handicap, skal personalet på botilbuddet være særligt opmærksom på blandt andet et fælles værdigrundlag for arbejdet med forebyggelse, procedurer for forebyggelse og håndtering af mistanke, fælles viden om risikofaktorer for seksuelle overgreb, tegn på mistrivsel hos personen med handicap heraf både adfærdsmæssige og fysiske tegn samt fysiske tegn på seksuelle overgreb.

Det foreslås, at botilbud for personer med handicap skal formulere en klar og tydelig seksualpolitik om seksualitet og seksuelle overgreb. Seksualpolitikken skal være med til at skabe en forståelse for, at en seksualitet er en integreret del af ethvert persons personlighed og et basalt behov og seksualpolitikken skal forebygge overgreb på personer med handicap.

Der foreslås desuden hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om personalets håndtering af viden eller mistanke om et seksuelt overgreb på en person med handicap,

2.11. Pasning af nærtstående med handicap

Der foreslås skærpede regler i forbindelse med ansættelse af en person til varetagelse af omsorg for en person med handicap i eget hjem.

Der foreslås en ny støtteforanstaltning, som giver mulighed for, at en person med tilknytning til arbejdsmarkedet, der ønsker at passe en nærtstående med handicap, ansættes af kommunalbestyrelsen tidsbegrænset til 6 måneder med mulighed for 3 måneders forlængelse.

Betingelse herfor er blandt andet, at alternativet til pasning i hjemmet er døgnophold uden for hjemmet eller plejehovet svarer til et fuldtidsarbejde.

2.12. Tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte

Der foreslås en ny støtteforanstaltning for kommunalbestyrelsen til at iværksætte eller give tilskud til tilbud om gruppebaseret hjælp, omsorg eller støtte samt gruppebaseret optræning og hjælp til udvikling af færdigheder, til personer med handicap eller i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse og eventuelle sociale problemer.

Støtte og hjælp til personer med handicap er typisk rettet mod enkeltpersoner. Tilbuddet om gruppebaseret hjælp og støtte bringer personer med handicap sammen og styrker derved det sociale aspekt i

livet for personer med handicap. Tilbuddet kan forebygge risikoen for at udvikle funktionsnedsættelse samt eventuelle sociale problemer eller udfordringer, som personer med handicap måtte have.

2.13. Tilbud om individuel tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte

Der foreslås en ny støtteforanstaltning for kommunalbestyrelsen til at iværksætte eller give tilskud til tilbud om tidsbegrænset individuel hjælp, omsorg eller støtte samt tidsbegrænset individuel optræning og hjælp til udvikling af færdigheder, til personer med handicap og personer, der er i risiko for at udvikle et handicap. Tilbuddet er afgrænset til maksimalt 6 måneder og det er en forudsætning, at tilbuddet vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge forværring af funktionsnedsættelsen.

2.14. Efterværn

Det foreslås med bestemmelsen at regulere en forpligtigelse til, at kommunalbestyrelsen skal påbegynde forberedelsen af overgangen til voksenlivet, når en ung med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse, som modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, fylder 16 år.

Formålet med efterværn er at bidrage til, at de unge støttes til at etablere en selvstændig tilværelse på lige fod med andre unge. Før efterværnet tildeles skal kommunen – med inddragelse af den unge – foretage en individuel vurdering af den unges støttebehov. Efterværn skal tilbydes, når det må anses for at være af væsentlig betydning for den unges behov for støtte.

2.15. Besøgsrejser

Adgang til besøgsrejser bliver med forslaget en ubetinget rettighed for den enkelte person med handicap. Formålet er at hjælpe personer, der har ophold uden for deres hjemsted, til at bevare tilknytningen til hjemstedet. Som udgangspunkt er hjemstedet den by eller bygd, hvor personen med handicap havde ophold, før personens ophold på et botilbud uden for hjemstedet.

Børn med handicap har ret til 2 årlige besøgsrejser til hjemstedet. Voksne med handicap har ret til 1 årlig besøgsrejse til hjemstedet. Herved ligebehandles voksne med handicap, idet der i gældende lov kun er ret til 1 besøgsrejse hvert andet år for personer med handicap, som har været anbragt uden for hjemstedet i mindst 10 år efter det fyldte 18. år. Retten til 2 årlige besøgsrejser for personer i alderen 18-24 år, som midlertidigt har ophold i et døgntilbud uden for Grønland, bevares.

Der er mulighed for, at nærtstående til personen med handicap kan få besøgsrejse til det sted, hvor personen med handicap bor. Nærtståendes adgang til besøgsrejse er subsidiær i forhold til personen med handicaps adgang. Det er en betingelse for, at nærtstående skal tilbydes besøgsrejsen, at personen med handicap ikke selv er i stand til at benytte sin besøgsrejse og at personen ønsker at modtage besøg. Der kan bevilges besøgsrejse til maksimalt 2 nærtstående til personen med handicap.

2.16. Skærpet personrettet tilsyn

Det foreslås at regulere kommunalbestyrelsens forpligtelse til at iværksætte skærpet personrettet tilsyn ved alvorligt bekymrende forhold for en person med handicap. Disse forhold kan konstateres i forbindelse med det almindelige personrettede tilsyn eller ved underretning til kommunalbestyrelsen eller på anden vis. Som følge heraf skal der udarbejdes en handleplan i dialog med lederen af bostedet og det skal beskrives, hvordan der skal arbejdes med at styrke trygge omgivelser og afhjælpe de alvorligt bekymrende forhold.

2.17. Udarbejdelse af en landsdækkende strategi for udviklingen på døgntilbudsområdet

Der lægges med forslaget op til, at Naalakkersuisut forpligtes til at udarbejde en ny strategi samt opfølgende på forrige strategi for døgntilbudsområdet hvert 2. år, samt at strategien skal omfatte døgntilbud for hele landet. Hensigten med den løbende udarbejdelse af strategier for døgntilbud er at bidrage til en bedre planlægning og tilrettelæggelse af døgntilbuddenes virksomhed samt at sikre en øget bevidsthed og større specialisering i relation til de aktuelle problemstillinger og behov på området.

2.18. Anvendelse af et fælles offentligt IT-system til brug for administrationen

Kommunerne og Naalakkersuisut skal anvende et fælles offentligt IT-system til brug for administration af denne Inatsisartutlov, således at al handicapsagsbehandling fremover er digitaliseret. Dette vil sikre mere ensartet sagsbehandling i alle kommunale forvaltninger på handicapområdet samt danne grundlag for en hurtigere sagsbehandling.

Der er allerede oprettet og implementeret et fælles offentligt IT-system, Get Organized, til børnesagsbehandlingen ved en børne-app og et hjælpeprogram ”gluu”.

2.19. Forsøgsordninger

Det foreslås, at Naalakkersuisut på baggrund af en indstilling herom fra en kommunalbestyrelse kan godkende kommunale forsøgsordninger om støttemuligheder og døgntilbud, hvorved forstås, at der skal være tale om aktiviteter af en begrænset varighed.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Dette forslag har – i lighed med gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap - grundlag i FN's handicapkonvention. Dette betyder, at der fortsat er fokus på rettigheder for borgere med handicap, hvilket kan medføre administrative og økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Der er alene lavet beregninger på de økonomiske konsekvenser af de nye bestemmelser i forslaget. De økonomiske konsekvenser af videreførte bestemmelser efter tidligere og gældende lovgivning er allerede overført til kommunerne via det kommunale bloktilskud eller afsat på finansloven.

Beregningerne af de økonomiske konsekvenser er skønsbaserede, og nogle estimerede udgifter er forbundet med stor usikkerhed på grund af mangel på valide landsdækkende data på de berørte områder.

3.1. Merudgifter til implementering af Inatsisartutloven

Der skal udarbejdes flere vejledninger til Inatsisartutloven samt afholdes flere kurser i den nye lovgivning for de kommunale sagsbehandlere og andre, som skal anvende loven i det daglige, f.eks. forstandere for døgntilbud og ældreinstitutioner. Der afsættes derfor i alt 3,0 mio. kr. fra 2025-2026 på finansloven til afholdelse af kursusaktivitet i regi af Socialstyrelsen.

3.2. Digitalisering af handicapsagsbehandlingen

I forbindelse med digitalisering af børnesagsbehandlingen i perioden 2021-2023 er oprettet et fælles offentligt IT-sagsbehandlingssystem i alle 5 kommuner. Konkret er IT-systemet Get Organized (GO). Dette system har allerede – i en ældre version - været i brug i Kommuneqarfik Sermersooq i flere år. Til det fælles offentlige IT-sagsbehandlingssystem er udviklet en børne-app samt et hjælpeprogram ”gluu”.

Digitalisering af handicapsagsbehandlingen vil få væsentlig betydning for afhjælpning af de nuværende problemer med at sikre kvalitet i handicapsagsbehandlingen.

Det skønnes, at digitalisering af handicapsagsbehandlingen vil få færre økonomiske konsekvenser i forhold til digitalisering af børnesagsbehandlingen, hvor 4 ud af 5 kommuner fik oprettet IT-systemet Get Organized (GO) samt alle 5 kommuner fik oprettet børne-app'en, da der i forbindelse med digitaliseringen af handicapsagsbehandlingen kan videreudvikles på en eksisterende IT-løsning.

Det forventes, at udgifterne på 7,0 mio. kr. til digitalisering af handicapsagsbehandlingen ved et fælles offentligt IT-system kan afholdes i perioden 2025-2027.

3.3. Flere støttemuligheder

Vedrørende tilskud til gruppebaseret hjælp, omsorg, støtte, optræning, hjælp til udvikling af færdigheder, til personer, der har handicap, giver dette tiltag mulighed for, at enkeltpersoner kan modtage disse tilbud i grupper. I det omfang dette tilbud allerede udnyttes til personer med handicap individuelt, forventes den gruppebaserede støtte at reducere de administrative ressourcer og økonomiske udgifter. Der foreligger ikke data fra kommunerne for udgifterne fordelt på forskellige støttemuligheder, som kan give et solidt datagrundlag for at foretage nøjagtig beregning af den potentielle besparelse. Et skøn er en besparelse på 1,0 mio. kr. ved at samle individuelle forløb i grupper.

Vedrørende bostøtte i eget hjem er dette et nyt tiltag, som vil medføre øgede udgifter til aflønning af bostøtten, men samtidig reduceres behovet for støttepersontimer og derved reduceres de kommunale udgifter til støttepersontimer. Det vurderes derfor, at den kommunale merudgift forbundet med initiativet og den tilhørende besparelse udligner hinanden, hvorfor initiativet vurderes at være udgiftsneutralt.

Samlet set forventes forslaget at medføre en årlig kommunal besparelse på 1,0 mio. kr.

3.4. Pasning af nærtstående

Forslaget omhandler, at en person med tilknytning til arbejdsmarkedet, der ønsker at passe nærtstående med handicap, ansættes af kommunalbestyrelsen, når alternativet til pasning i hjemmet er døgnophold uden for hjemmet eller plejebehovet svarer til et fuldtidsarbejde.

Personen kan ansættes i indtil 6 måneder med henblik på at passe den nærtstående. Pasningsperioden kan forlænges med indtil 3 måneder, hvis særlige forhold taler herfor. Pasningen kan opdeles i perioder af hele måneder. Efter aftale med den arbejdsgiver, som har givet orlov til pasning af en nærtstående, kan pasningen opdeles i kortere perioder.

Det skønnes, at forslaget samlet set ikke vil medføre merudgifter for kommunerne, da udgiften til aflønning af nærtstående skal modregnes med de potentielle udgifter kommunen ellers ville have til midlertidig anbringelse i døgntilbud, ældreinstitution eller støttepersontimer, hvis borgeren kan blive passet i eget hjem.

Der foreligger dog ikke et validt landsdækkende datagrundlag for personer omfattet af forslaget, som gør Naalakkersuisut i stand til at kunne beregne de eksakte udgifter og besparelser forbundet med nærværende forslag til bestemmelser.

3.5. Besøgsrejser

Børn med handicap anbragt i et døgntilbud uden for hjemstedet har uændret ret til 2 årlige besøgsrejser. Voksne med handicap anbragt i døgntilbud uden for hjemstedet har ret til 1 årlig besøgsrejse til hjemstedet, men voksne, som har været anbragt mere end 10 år efter det fyldte 18. år, har efter gældende lov kun ret til 1 besøgsrejse hvert 2. år.

Det foreslås, at der bliver ligebehandling, således at alle voksne med handicap anbragt i døgntilbud uden for hjemmet får ret til 1 årlig besøgsrejse. Dog bevares retten til 2 årlige besøgsrejser for unge med handicap i aldersgruppen 18-24 år, som er tidsbegrænset uden for hjemstedet.

Merudgiften forbundet med nærværende forslag til bestemmelse er beregnet til 4,0 mio. kr. årligt. Beregningen beror på følgende antagelser:

- Halvdelen af alle personer i Danmark og Grønland, der i dag benytter sig muligheden for en besøgsrejse hvert andet år, vil benytte sig af muligheden for en ekstra årlig besøgsrejse hvert år.
- Alle de ekstra besøgsrejser fra Danmark vil inkludere to ledsager, og halvdelen af de ekstra besøgsrejser internt i Grønland vil inkludere to ledsager og resten en ledsager.

- Halvdelen af de ekstra besøgsrejser fra Danmark vil modtage kostpenge, og den anden halvdel vil få dækket hotel og forplejning.

Med udgangspunkt i disse antagelser er de estimerede årlige udgifter til en udvidelse af retten til 1 årlig besøgsrejse beregnet til 3,658 mio. kr. De resterende 0,342 mio. kr. udgør en buffer til fordel for kommunerne, hvis udnyttelsen af retten viser sig at være højere end antaget.

3.6. Kommunale merudgifter i forbindelse med igangsættelse af tidlig indsats

Med forslaget skal kommunalbestyrelsen tilrettelægge en indsats, der sikrer sammenhæng mellem kommunens generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for personer med behov for særlig støtte. Kommunalbestyrelsen bliver med forslaget forpligtet til ved opsøgende arbejde at tilbyde denne rådgivning til enhver, som på grund af særlige forhold må antages at have behov for det. Tilbuddet om rådgivning skal også omfatte vordende forældre. De forebyggende indsatser kan omfatte konsulentbistand, netværks- eller samtalegrupper, rådgivning om familieplanlægning og andre indsatser, som har til formål at forebygge vanskeligheder for en person med handicap eller dennes familie.

Det vurderes, at forslaget ville medføre kommunale merudgifter i form af medarbejdertimer, som skal afsættes til at varetage tilbuddet om rådgivning. Det skønnes, at det vil kræve i omegnen af 4 socialrådgiver årsværk fordelt på de 5 kommuner svarende til 2,0 mio. kr. i årlige udgifter.

3.7. Kommunale udgifter til administration af Inatsisartutloven

På baggrund af hørings svar hvor kommunerne har tilkendegivet, at de er bekymrede for den øgede kompleksitet i lovgivningen samt bekymringer fra NIIK og Tilioq om sagsbehandlingstider og korrekt sagsbehandling afsættes der 2,8 mio. kr. årligt herefter til kommunerne svarende til ca. 5,5 socialrådgiver årsværk fordelt på de 5 kommuner.

Midlerne afsættes med henblik på at styrke den kommunale administration af Inatsisartutloven, så der kan sikres hurtig og korrekt sagsbehandling inden for de tidsfrister, der fastsættes med lovforslaget samt forbedre kommunernes mulighed for igangsættelse af individuel socialpædagogisk støtte.

Foruden de konkrete midler afsat til kommunernes administration af loven er der endvidere med forslaget afsat en række midler, som skal styrke sagsbehandlingen på handicapområdet herunder 3,0 mio. kr. fra 2025-2026 til kurser i regi af Socialstyrelsen til den nye lovgivning for de kommunale sagsbehandlere og andre, som skal anvende loven i det daglige (jf. 3.1.).

Derudover vil der blive udarbejdet vejledningsmateriale til Inatsisartutloven om støtte til personer med handicap, hvilket vil lette implementeringen af loven og sagsbehandlernes daglige arbejde med administrationen af lovgivningen.

Merudgifter mio. kr.	2025	2026	2027	2028
Merudgifter til implementering af Inatsisartutloven, kurser mv. (afsættes på finansloven)	1,0	2,0		
Digitalisering af handicapsagsbehandlingen (afsættes på finansloven)	3,0	3,0	1,0	
Flere støttemuligheder (afsættes på det kommunale bloktilskud)		-1,0	-1,0	-1,0
Pasning af nærtstående (afsættes på det kommunale bloktilskud)		0,0	0,0	0,0
Besøgsrejser (afsættes på det kommunale bloktilskud)		4,0	4,0	4,0
Kommunale merudgifter i forbindelse med igangsættelse af tidlig indsats (afsættes på det kommunale bloktilskud)		2,0	2,0	2,0
Kommunale udgifter til administration af Inatsisartutloven (afsættes på det kommunale bloktilskud)		2,8	2,8	2,8
I alt	4,0	12,8	8,8	7,8
<i>Afsat til kommunale merudgifter</i>	<i>0,0</i>	<i>7,8</i>	<i>7,8</i>	<i>7,8</i>

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Der vil være afledte konsekvenser for arbejdsgiverne, i det omfang muligheden for pasning af nærtstående med handicap samt muligheden for bostøtte til varetagelse af omsorg i eget hjem, udnyttes. Muligheden for pasning af nærtstående vil medføre en positiv indflydelse på erhvervslivet i og med, at der sikres økonomisk stabilitet for familierne til gavn for hele lokalsamfundet, herunder erhvervslivet.

Ligeledes foreslås betingelser forud for en ansættelse af en leder, personale, støtteperson, bisidder mm., hvilket vil være med til at sikre personen med handicaps rettigheder og sikkerhed, hvilket er med at øge personer med handicaps mulighed for at komme i beskæftigelse i en situation, hvor erhvervslivet efterspørger arbejdskraft. På den anden side kan forslaget om pasning af nærtstående bidrage til at hive kvalificeret arbejdskraft ud af arbejdsstyrken ved, at disse personer ansættes af

kommunen til pasning af nære pårørende i stedet for at fortsætte deres ansættelse i f.eks. en privat virksomhed.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Der vil ikke være konsekvenser for miljø og natur, men der vil være positive konsekvenser for folkesundheden, når personer med handicap gives flere rettigheder og muligheder, som forbedrer deres livsvilkår.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget medfører fordele for personer med handicap og deres pårørende, idet forslaget medfører flere og udvidede rettigheder både til personen med handicap og til dennes pårørende.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget medfører ingen væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har været i høring i perioden d. 23. april – 21. maj 2024 og forlænget til 28. maj 2024. Derudover har forslaget været offentligtgjort på Naalakkersuisuts høringsportal.

Se behandling af indkomne høringssvar i bilag 1.

Høringssvar med bemærkninger til forslaget er gengivet i deres fulde ordlyd og kommenteret i relevant omfang i forslagets bilag 1. Kommentarerne til høringssvarene er skrevet med kursiv.

Supplerende høring af myndigheder og organisationer mv.

Af hensyn til mængden af indkomne høringssvar har en tilrettet version af forslaget været udsendt i supplerende høring i perioden 30. juli – 4. september 2024. Derudover har forslaget i samme periode været offentligtgjort på Naalakkersuisuts høringsportal.

Se behandling af indkomne høringssvar i bilag 2.

Høringssvar med bemærkninger til forslaget er gengivet i deres fulde ordlyd og kommenteret i relevant omfang i forslagets bilag 2. Kommentarerne til høringssvarene er skrevet med kursiv.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen angiver Inatsisartutlovens hovedformål og hensigter.

Til stk. 1

En person med handicap har fuld ret til at nyde alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder på lige fod med andre, og at denne Inatsisartutlov skal medvirke til at sikre dette. Bestemmelsen bygger på formålsbetragtningen i artikel 1 i FN's handicapkonvention. Med Inatsisartutloven ønskes en realisering af personer med handicaps menneskerettigheder inden for den sociale sektor, men også i andre sektorer gennem støtte efter denne Inatsisartutlov.

Bestemmelsen har betydning både i et smalt perspektiv i forbindelse med afgørelse om og udførelse af støtte efter Inatsisartutloven, og i et bredere perspektiv i forbindelse med myndighedernes øvrige virke på det sociale område. Støtte efter Inatsisartutloven til personer med handicap har til formål at dække basale behov, f.eks. at sikre personlig hygiejne, eller at en person med handicap får mad. Det er i sådanne sammenhænge væsentligt, at kommunen, som træffer afgørelse om støtte til sådanne basale behov, og at personalet, som yder støtten, har fokus på personens menneskerettigheder. Det kan bl.a. komme til udtryk ved inddragelse af personen i hvilken støtte, der skal tilbydes, og hvordan støtten skal udføres. Derudover forpligter den foreslåede bestemmelse myndighederne til at sikre, at støtten ikke blot dækker personens basale behov, men at støtten også sikrer f.eks. personens ret til at deltage i samfundslivet og herunder i det politiske liv. For så vidt angår myndighedernes virke på socialområdet i et bredere perspektiv forpligter den foreslåede bestemmelse myndighederne til at sikre personer med handicaps rettigheder i alle aspekter.

Ved bestemmelsens henvisning til menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder sigtes primært til rettighederne beskyttet under handicapkonventionen. Her kan af særlig vigtighed nævnes:

- Ikke-diskrimination
- Lige muligheder
- Tilgængelighed
- Respekt for de udviklingsmuligheder, som børn med handicap har, samt respekt for deres ret til at bevare deres identitet
- Beskyttelse mod udnyttelse, vold og misbrug
- Ret til respekt for fysisk og psykisk integritet
- Ret til et selvstændigt liv og til at være inkluderet i samfundet
- Personlig mobilitet
- Ret til ytrings- og meningsfrihed
- Respekt for privatlivet

- Respekt for hjem og familie
- Ret til at tage del i kulturlivet

Bestemmelsen er ikke begrænset til rettigheder beskyttet under handicapkonventionen, men rummer også menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder beskyttet efter andre konventioner, der er gældende i Grønland, herunder særligt, men ikke udelukkende, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), jf. anordning nr. 814 af 18. september 2001 om ikrafttræden for Grønland af lov om Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

I forlængelse af ovenstående skal støtte efter Inatsisartutloven gives med respekt for personens menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder. Bestemmelsen har betydning for myndighedernes afgørelse om støtte efter Inatsisartutloven og for myndighedernes sagsbehandling frem til, at der træffes en afgørelse. Myndigheden skal således bl.a. sikre, at personen med handicap inddrages i beslutninger om eget liv, og at der er tale om reel inddragelse bl.a. ved at sikre personens reelle kommunikationsmuligheder.

Til stk. 2

Helhedsvurderingen betyder, at myndigheden også skal forholde sig til aspekter, som ikke omhandler personens handicap i snæver forstand. Det kan f.eks. være sociale problemstillinger, hvilken uddannelse personen er i gang med eller ønsker at påbegynde, personens beskæftigelsesmæssige status samt perspektiver og sundhedsmæssige status.

Bestemmelsen har betydning for myndighedernes faktiske forvaltningsvirksomhed. Det gælder i udførelsen af rådgivning, vejledning og støtte efter Inatsisartutloven. Myndigheden skal her have fokus på, hvordan støtten konkret kan gives med respekt for personens menneskerettigheder. Det kan bl.a. konkret give sig udtryk i inddragelse af borgeren i tilrettelæggelse af støtten, og i at det søges undgået, at det bliver nødvendigt at anvende magt i forbindelse med støtten.

Det er vigtigt, at borgeren inddrages i overvejelserne om, hvad formålet med indsatsen skal være, og hvilke serviceydelser der skal til, for at målet nås. Sigtet er generelt, at der ved tilrettelæggelsen af hjælpen særligt tilgodeses de helt specielle forhold, der gælder for målgrupperne. Ikke mindst bør hjælpen samordnes med den hjælp, der ydes dem fra andre sektorer, som f.eks. undervisnings- og sundhedssektoren, samt gennem familie og private netværk.

Kommunalbestyrelsen skal vurdere ansøgninger og spørgsmål om hjælp efter alle de muligheder, der findes i den sociale lovgivning, ligesom kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning. Hermed understreges det, som efter hidtil gældende ret også var intentionen med loven, nemlig at formålet med at yde støtte til borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne er at sikre, at borgeren får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov.

Til nr. 1

Det første formål er at tilbyde personer med handicap rådgivning og støtte for at afhjælpe problemer som følge af et handicap. Begreberne rådgivning og støtte skal fortolkes udvidende, således at der ligeledes kan ydes forebyggende rådgivning og støtte.

Til nr. 2

Denne bestemmelse forpligter forvaltningen til at foretage en tidlig indsats samt udføre en støtte, som er sammenhængende og helhedsorienteret, således at personens tilstand eller udfordringer ikke forværres.

Til nr. 3

Bestemmelsen sikrer personer med handicap en indsats og støtte til et selvstændigt liv på lige fod med andre. Hvor denne skal understøttes i, at dennes ressourcer fastholdes samt forebygge og forbedre den enkeltes sociale, personlige funktion og anatomi.

Til nr. 4

Bestemmelsen sikrer en indsats og støtte til livsudfoldelse i det sociale liv, heraf igennem aktivitets-tilbud, stimulering samt motivation til samvær. Støtten skal også sikre, at personen får den rette behandling samt omsorg og pleje. Bestemmelsen skal således også ses i sammenhæng med artikel 30 i FN's handicapkonvention om anerkendelse af retten for personer med handicap til at tage del i kulturlivet, rekreative tilbud, fritidsaktiviteter og idræt på lige fod med andre borgere.

I de tilfælde, hvor borgerne har nedsat funktionsevne i et sådant omfang, at de næppe vil kunne klare en selvstændig tilværelse uden særlig støtte og uden for de særlige botilbud, vil hovedformålet være omsorg, behandling og pleje, og herudover støtte til at forbedre den enkeltes livsudfoldelse f.eks. gennem tilbud om samvær og aktiviteter med andre.

Til nr. 5

Formålet med bestemmelsen er at sikre personer med handicap lige muligheder i samfundet og imødegå diskrimination på grund af handicap og derigennem så vidt muligt sikre fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundet.

Støtte efter Inatsisartutloven skal således bl.a. sikre mulighed for, at personen med handicap så vidt muligt kan udføre almindelige hverdagsfunktioner og deltage i almindelige aktiviteter i samfundet.

Det samlede tilbud skal udover evt. botilbud efter denne Inatsisartutlov, støtte den enkeltes muligheder for livsudfoldelse og udviklingsmuligheder, og kan ud over personlig hjælp, omsorg og pleje, omfatte særlig pædagogisk bistand, optræningsmuligheder, behandling og f.eks. specialundervisning efter lov om specialundervisning af voksne.

Til nr. 6

Støtte efter Inatsisartutloven har til formål at fremme den enkeltes mulighed for beskæftigelse. Dette hensyn skal tillægges vægt både ved afgørelsen af, hvorvidt der skal gives støtte, hvilken støtte der skal gives, og hvordan støtten tilrettelægges. Dette formål kan f.eks. have indflydelse på hvilket hjælpemiddel, der ydes støtte til. Det er væsentligt at have for øje, at myndigheden er forpligtet til at give en helhedsorienteret, sammenhængende og koordineret indsats til borgeren, bl.a. med henblik på, at borgeren kommer i beskæftigelse og fastholder tilknytningen til arbejdsmarkedet. Det er i den sammenhæng relevant, at myndigheden sikrer koordination med øvrig lovgivning, således at støtten efter denne Inatsisartutlov mest effektivt kan tjene dette formål. Denne del af bestemmelsen skal endvidere ses i lyset af artikel 27 i FN's handicapkonvention om anerkendelse af retten for personer med handicap til at kunne tjene til livets ophold ved beskæftigelse på et arbejdsmarked, der er inkluderende og tilgængeligt for personer med handicap. Støtte efter denne Inatsisartutlov kan medvirke til realisering af retten efter artikel 27 i FN's handicapkonvention ved f.eks. støtte til hjælpemidler, som kan hjælpe en person med handicap i sin beskæftigelse, eller ved støtte til motorkøretøj, så personen har mulighed for at komme frem og tilbage mellem hjem og uddannelse eller arbejde.

Til nr. 7

Formålet med denne bestemmelse er at sikre retten til en helhedsorienteret tilbud, som er tilpasset den enkeltes særlige behov for at kunne være i egen bolig.

Til § 2

Denne bestemmelse har til formål at lette forståelsen for de anvendte begreber i forslaget.

Til nr. 1

Inatsisartutlovens målgruppe er personer med handicap. Der forstås herved personer, der har en varig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre personen i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre. Afgrænsningen af målgruppen er identisk med artikel 1 i FN's handicapkonvention. Bestemmelsen indebærer derved, at en persons handicap opstår i mødet med forhindringer i omgivelserne. Det betyder samtidigt, at handicapbegrebet er dynamisk og vil forandre sig i takt med samfundsudviklingen.

Ved afgrænsningen af Inatsisartutlovens målgruppe skal der således være fokus på, hvorvidt personen har en nedsat funktion - en funktionsnedsættelse - i forhold til andre, når der ses på personens mulighed for at fungere i det daglige liv, herunder i samfundslivet.

Et handicap kan være begrundet i enten en varig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk

funktionsnedsættelse eller en kombination heraf. Eksempler på fysisk handicap er bl.a. kørestolsbrugere, personer med gangbesvær og personer, der mangler en eller flere lemmer. En psykisk funktionsnedsættelse kan f.eks. være begrundet i varig og tilbagevendende depression, en angstlidelse eller skizofreni. Eksempler på intellektuelle funktionsnedsættelser er personer med udviklingshæmning, herunder Downs syndrom. Som eksempler på sensoriske funktionsnedsættelser kan peges på blindhed, nedsat syn, nedsat hørelse, døvhed, døvblindhed og problemer med følesansen f.eks. på grund af en hjerneskade.

Til nr. 2

Bisidder: bistår personer med handicap og er en person, som har indgående kendskab til samt erfaring inden for social- og handicapområdet og har gennemført et bisidderkursus udbudt af Socialstyrelsen. Det er vigtigt at få kendskab til, hvad bisidder-funktionen indeholder uanset de erfaringer eller formelle kompetencer, som bisidderen måtte have.

Til nr. 3

Botilbud er en fælles betegnelse omfattende bokollektiver, beskyttede boenheder og døgntilbud.

Til nr. 4

Tidlig forebyggelse: indebærer, at fagpersoner er opmærksomme på at hindre et problem i at opstå eller udvikle sig negativt. Der kan f.eks. være tale om, at fagpersonale tidligt i et barns liv bliver opmærksom på, at forældrene bør have råd og vejledning for at hindre, at en fysisk funktionsnedsættelse giver barnet udfordringer i det sociale liv, og at der kan være støttemuligheder, som forældrene kan efterspørge hos myndighederne. Manglende viden kan være en barriere for at søge støtte.

Til nr. 5

Tidlig indsats indebærer: at fagpersoner så vidt mulig afhjælper problemer via en rettidig, koordineret og kvalificeret indsats. Der kan f.eks. nævnes, at når det opdages, at et barn er meget hørehæmmet eller døv, så igangsættes tegn-til-tale undervisning for såvel barnet som forældrene. Et andet eksempel kan være, at før et barn med fysisk handicap begynder i folkeskolen, forberedes en koordineret indsats, så barnet med handicap kan komme fra hjemmet til skolen og deltage i undervisningen og det sociale liv i skolen og opleve sig inkluderet.

Til nr. 6

Efterværn: omfatter at unge i alderen 18 – 23 år skal forberedes på overgangen til voksenlivet samt en selvstændig tilværelse, herunder have fokus på at understøtte den unges udvikling og trivsel, uddannelse, beskæftigelse og øvrige relevante forhold, herunder anskaffelse af selvstændig bolig. Det kan være en særlig udfordring for unge med handicap at blive myndig og derved have ansvar for egne forhold i voksenlivet. F.eks. kan unge med mentale handicap opleve, at de ikke kan mestre kommunikationen med myndighederne, søge bolig mm. Efterværn kan iværksættes for at støtte den unge med at håndtere de mange udfordringer.

Til nr. 7

Et seksuelt overgreb: Når en person påtvinger en anden person en seksuel handling, som han eller hun ikke har givet sit samtykke til.

Et seksuelt overgreb kan involvere fysisk og uden fysisk kontakt af offeret.

Eksempler på fysiske overgreb:

- At krænkeren berører ofrets kønsorganer.
- At krænkeren berører andre dele af ofrets krop, for eksempel brysterne.
- At ofret tvinges til at røre krænkerens kønsorganer.
- At ofret tvinges til samleje.

Listen er ikke udtømmende.

Eksempler på ikke fysiske overgreb:

- At krænkeren blotter sig for ofret.
- At ofret tvinges til at klæde sig af.
- At ofret tvinges til at se på pornografiske billeder.
- At ofret udsættes for sexchikane, f.eks. mundtlige seksuelle tilnærmelser, som ofret ikke ønsker.

Listen er ikke udtømmende.

Til § 3

Til stk. 1

Det følger af bestemmelsens ordlyd, at alle personer med handicap uanset alder, og som har bopæl i Grønland, kan få tildelt støtte. Denne bestemmelse omfatter også personer, som med alderen har eller får fysisk, psykisk intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse. Denne bestemmelse præciserer, at personer med handicap som har ophold på en ældreinstitution, er omfattet af dette forslag. Præciseringen omfatter også personer under aldersgrænsen for alderspension. Forslaget omfatter alle personer uanset alder.

Til stk. 2

Der foreslås med bestemmelsen, at kravet om bopælspligt i Grønland efter stk. 1 fraviges, når følgende krav alle er opfyldt:

- 1) Der skal være tale om en person med handicap.
- 2) Personen er anbragt uden for Grønland. Anbringelsen uden for Grønland er sket ved afgørelse af en grønlandsk socialmyndighed.
- 3) Forud for anbringelsen er afgørelsen godkendt af Naalakkersuisut.

Med bestemmelsen sikres det, at bestemmelserne om ophold i døgntilbud uden for Grønland i kapitel 6 også finder anvendelse for denne gruppe, som er tilbudt ophold uden for Grønland på grund af deres handicap og støttebehov som følge heraf.

Til § 4

Til stk. 1

Bestemmelsen har til formål at sikre en helhedsorienteret, koordineret og tilstrækkelig støtte til børn, som både har behov for støtte efter denne Inatsisartutlov på grund af et handicap og for støtte efter Inatsisartutlov om støtte til børn. Bestemmelsen har således primært betydning for børn med handicap, der samtidigt oplever sociale problemer.

Med stk. 1 fastslås det, at børn der er i målgruppen for at modtage støtte efter denne Inatsisartutlov og Inatsisartutlov om støtte til børn, skal modtage den nødvendige støtte efter begge Inatsisartutlove. Det er kommunalbestyrelsens ansvar, at dette sker. Det er kommunalbestyrelsens ansvar, at støtten er koordineret. Kommunalbestyrelsen kan således ikke afvise at yde støtte efter denne Inatsisartutlov med henvisning til, at barnets behov skal dækkes efter Inatsisartutlov om støtte til børn, medmindre kommunalbestyrelsen sikrer, at barnet modtager tilstrækkelig støtte efter Inatsisartutlov om støtte til børn til at imødekomme barnets behov. Med hensyn til sidstnævnte er det væsentligt, at kommunalbestyrelsen er opmærksom på, at barnets behov for støtte efter Inatsisartutlov om støtte til børn kan være forøget på grund af barnets handicap.

For den gruppe af børn, som har behov for støtte efter både denne Inatsisartutlov og Inatsisartutlov om støtte til børn, vil det i en del tilfælde ikke være muligt klart at adskille hvilket støttebehov, som henhører under hvilken lovgivning. Kommunalbestyrelsen må i disse tilfælde aldrig afvise at yde støtte med henvisning til, at støttebehovet skal ydes efter den anden Inatsisartutlov. Det styrende skal derimod være, hvad der er bedst for barnet, og hvordan der kan ydes støtte, som imødekommer barnets behov og hjælper barnet bedst muligt.

Til stk. 2

Efter den foreslåede bestemmelse i stk. 2 er kommunalbestyrelsen forpligtet til at koordinere og sikre sammenhængen mellem støtte efter denne Inatsisartutlov og den indsats, der iværksættes eller er iværksat for et barn og dets familie eller andre omsorgsgivere efter Inatsisartutlov om støtte til børn eller efter anden lovgivning. Bestemmelsen stiller krav til den interne koordination og samarbejde mellem en kommunes forskellige forvaltningsgrene. Bestemmelsen foreskriver ikke, hvordan kommunalbestyrelsen konkret skal sikre den sammenhængende indsats. Det kan f.eks. ske ved, at kommunalbestyrelsen samler sagsbehandlingen af sager om støtte til børn efter begge Inatsisartutlove hos den samme gruppe af sagsbehandlere eller ved etablering af faste samarbejds- og koordinationsfora mellem sagsbehandlere i forskellige forvaltninger. Der opfordres til, at kommunalbestyrelserne koordinerer deres støttemuligheder og udviklingen heraf i relevant omfang. Jf. § 5, stk. 1, i gældende Inatsisartutlov om pædagogisk udviklende dagtilbud til børn i førskolealderen, skal kommunalbestyrelsen efter behov oprette et samarbejdsteam bestående af personer på tværs af enkelte forvaltninger, som er direkte involveret i arbejdet med det enkelte barn.

Til § 5

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer, at Naalakkersuisut pålægges at drive et centralt visitationssystem (Det centrale visitationssystem).

Til stk. 2

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut en bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler for det centrale visitationssystem herunder om visitation til døgntilbud og Det Landsdækkende Handicapcenter Pissassarfik ved behov.

Til § 6

Naalakkersuisut pålægges ansvaret for at sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på døgn-tilbud for personer med handicap.

Til § 7

Til stk. 1

Bestemmelsens stk.1 fastsætter, at Naalakkersuisut skal drive et landsdækkende handicapcenter, Pissassarfik, der har til opgave at betjene kommunalbestyrelser samt personer med handicap og deres pårørende, på en række nærmere fastsatte områder inden for bl.a. rådgivning, vejledning, habilitering og rehabilitering.

I stk. 1 opregnes en række funktioner, som det påhviler Pissassarfik at varetage.

Til nr. 1

Det følger af stk.1, nr. 1, at personer med handicap og deres pårørende kan søge Pissassarfik om rådgivning og vejledning. Rådgivning og vejledning efter denne bestemmelse kan blandt andet omfatte henvendelser om forståelsen eller anvendelsen af denne lovgivning.

Pissassarfik kan i denne forbindelse ligeledes rådgive om muligheden for at klage over en afgørelse om støtte truffet af en kommunalbestyrelse. Det skal gøres opmærksom på, at personen med handicap eller dennes pårørende ligeledes kan søge vejledning om deres rettigheder og klageadgang hos Handicaptalsmanden i henhold til Inatsisartutlov om Handicaptalsmand, og at denne generelle adgang til at søge hjælp til at klage over en afgørelse ikke afskæres af, at der har været ydet rådgivning herom af Pissassarfik.

Ofte vil Pissassarfik have en dybere indsigt i de specifikke terapeutiske behandlinger samt have en dybere social- og sundhedsfaglig indsigt, hvorfor bestemmelsen indeholder mulighed for at bistå med rådgivning om at klage over en afgørelse, som et supplement til den generelle mulighed herfor i Inatsisartutlov om Handicaptalsmand.

Til nr. 2

Rådgivning og vejledning, som Pissassarfik kan yde en kommunalbestyrelse i medfør af stk. 1, nr. 2, kan f.eks. vedrøre generel fortolkning eller anvendelse af denne Inatsisartutlovs bestemmelser. Lovfortolkninger kan ske ved henvendelse hos Naalakkersuisut.

Til nr. 3

Pissassarfik tilbyder habilitering og rehabilitering til personer med handicap, der har behov herfor. Habilitering er en indsats over for personer med et medfødt handicap eller en skade opstået tidligt i livet, mens rehabilitering er en indsats over for personer med en erhvervet skade. Habilitering handler således om ny indlæring af færdigheder, mens rehabilitering handler om genindlæring af færdigheder.

Tilbuddene gives efter en konkret individuel vurdering og skal bidrage til at afhjælpe væsentlige følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Tilbud om habilitering eller rehabilitering gives til personer, som har brug for en individuel indsats med henblik på at kunne optræne eller genoptræne fysiske eller psykiske færdigheder og opnå så god funktion i sin hverdag som muligt.

Til nr. 4

Pissassarfik skal fungere som center for viden om handicap og støtte til personer med handicap, samt for generel viden om personer med handicaps forhold, blandt andet med henblik på at understøtte centrets rådgivende og undervisende funktion.

Til nr. 5

Pissassarfik skal tilbyde kurser med henblik på at hjælpe personer med handicap og deres pårørende til at overkomme barrierer som følge af personens handicap, og sikre personer med handicap lige muligheder i samfundet og imødegå diskrimination på grund af handicap og derigennem så vidt muligt sikre fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundet. Kurserne kan blandt andet omhandle brugen af støtteforanstaltninger eller den generelle forståelse vedrørende handicap. Pissassarfik kan desuden afholde kurser til uddannelse af ansatte i kommunerne.

Til nr. 6

Pissassarfik kan hjælpe en kommune med at gennemføre udredning i særlige tilfælde, hvor kommunerne ikke er i besiddelse af den viden eller de faglige ressourcer, der kræves for at gennemføre udredningen. Det bemærkes, at hvad der anses som særligt komplicerede sager, skal vurderes ud fra den pågældende kommunes ressourcer.

Til nr. 7

Såfremt et døgntilbud udtaler sig imod en kommunalbestyrelses afgørelse om at bringe en person med handicaps ophold på et døgntilbud til ophør, skal Pissassarfik afgive en udtalelse med vurdering af forholdet.

Udtalelsen fra Pissassarfik er ikke bindende for kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen er alene forpligtet til at indhente en udtalelse fra centeret, hvis døgntilbuddet ikke mener, at opholdet på døgntilbuddet bør bringes til ophør. Kommunalbestyrelsen kan således træffe afgørelse om hjemtagelse uanset centerets udtalelse. Såfremt kommunalbestyrelsens afgørelse påklages, bør centerets udtalelse indgå som et væsentligt moment.

Til stk. 2

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler for kommunalbestyrelsens betaling for anvendelse af Pissassarfik. Udgangspunktet er dog, at benyttelse af centeret vil være uden brugerbetaling.

Til § 8

Til stk. 1

Det fastsættes i stk. 1, at kommunalbestyrelsen som led i Pissassarfiks rådgivning af kommunalbestyrelsen i en konkret sag kan videregive personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, til Pissassarfik, såfremt oplysningerne er af betydning for sagens behandling. Dette kan være relevant i såvel sager om rådgivning som sager om habilitering eller rehabilitering. Der kan kun videregives oplysninger, som har betydning for sagens behandling.

Til stk. 2

Det præciseres i stk. 2, at videregivelse af personoplysninger, herunder navnlig personfølsomme oplysninger, som udgangspunkt kræver samtykke fra personen med handicap, forældremyndighedsindehavere eller eventuel værge. Bestemmelsen er en præcisering af, at nærværende Inatsisartutlov er omfattet af reglerne om behandling af personoplysninger i Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om behandling af personoplysninger §§ 6-8.

Til stk. 3

I stk. 3 fastsættes en undtagelse til kravet om samtykke efter stk. 2.

Såfremt den person, som sagen omhandler, eller forældremyndighedsindehavere eller eventuel værge for personen, som sagen omhandler, nægter at give samtykke eller samtykke ikke kan indhentes af andre grunde, kan kommunalbestyrelsen alligevel videregive personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, til Pissassarfik, når sagens omstændigheder, herunder hensynet til borgerens retssikkerhed, taler for det.

Det er kommunalbestyrelsen, der vurderer, hvorvidt sagens omstændigheder kan danne grundlag for en videregivelse uden samtykke.

I tilfælde, hvor der er tale om en kompliceret sag om støtte til en person med handicap, hvor kommunen ikke selv har de fornødne faglige kompetencer til at behandle sagen, men hvor forældremyndighedsindehavere eller eventuel værge ikke vil give samtykke til videregivelse af personen med handicaps personoplysninger, vil sagens omstændigheder og herunder særligt hensynet til barnets bedste efter en konkret vurdering kunne danne grundlag for videregivelse til Pissassarfik uden samtykke.

Også i tilfælde hvor en kommune har et stort antal sager, der er ubehandlede, og hvor kommunen ønsker Pissassarfiks hjælp, men hvor det ikke er hensigtsmæssigt grundet det store antal sager at indhente samtykke fra alle de berørte borgere, vil hensynet til, at borgerne modtager den relevante støtte, kunne begrunde videregivelse til Pissassarfik uden samtykke.

Sagens omstændigheder kan endvidere begrunde videregivelse til Socialstyrelsen uden samtykke, hvis der f.eks. er tale om en akut sag, hvor en afgørelse ikke tåler at afvente, at samtykke indhentes.

Disse eksempler er ikke udtømmende. ”Sagens omstændigheder” må vurderes individuelt fra sag til sag med udgangspunkt i de konkrete omstændigheder, der foreligger på tidspunktet.

Til § 9

Denne bestemmelse regulerer kommunalbestyrelsens overordnede forpligtigelser til at tilbyde støtte, omsorg, træning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Med træning menes relevant træning i forhold til behovet hos personer med handicap, hvilket kan omfatte habilitering, rehabilitering, hjemmetræning eller anden træning, som matcher behovet hos den enkelte person med handicap, således at personen med handicap kan bevare eller udvikle til det bedst mulige funktionsniveau.

Til § 10

Denne bestemmelse vedrører den generelle rådgivning og vejledning til personer med handicap samt nærtstående til en person med handicap.

Til stk. 1

Med bestemmelsen i stk. 1 foreslås, at kommunalbestyrelsen skal yde rådgivning og vejledning til personer med handicap og nærtstående. Rådgivning har til formål at styrke den enkeltes muligheder for at overkomme barrierer i hverdagen, som er en følge af personens handicap. Både for personer, som er født med et handicap og for personer med et erhvervet handicap samt deres nærtstående, er der behov for rådgivning og vejledning, som kan være af forskellig karakter, bl.a. af terapeutisk karakter. Det vil være individuelt, hvilket behov den enkelte person med handicap samt nærtstående har.

Til stk. 2

Til nr. 1

Afhængig af den enkelte person med handicaps behov samt nærtståendes behov kan terapeutiske samtaler være om praktiske forhold eller omhandle, hvordan det er at leve med et handicap eller andet.

Terapeutiske samtaler kan omfatte:

- Samtale med psykolog.
- Samtale med psykoterapeut.
- Samtale med fysioterapeut.
- Samtale med ergoterapeut.
- Samtale med anden relevant fagperson.

Listen er ikke udtømmende.

Kommunen kan eventuelt indhente rådgivning af Pissassarfik.

Til nr. 2 og 3

Rådgivning til valg af hjælpemidler og vejledning i brugen af relevante hjælpemidler ydes eventuelt med rådgivning og vejledning af Pissassarfik.

Til § 11

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer en pligt for kommunalbestyrelsen til at oprette en bisidderordning samt tilbyde en bisidder til en person med handicap, i forbindelse med afgørelse om støtte til personen. En person med faglige forudsætninger for at blive bisidder, kan være en person, der i mange år har arbejdet inden for social- og handicapområdet, eksempelvis som sagsbehandler i forvaltningen, eller en person uddannet som jurist, socialrådgiver, pædagog eller lignende. Det væsentligste er, at personen, der skal fungere som bisidder, har fagligt og erfaringsmæssigt kendskab til personer med handicaps rettigheder og det sociale system.

Til nr. 1

Bestemmelsen sikrer, at personer med handicap får hjælp i forbindelse med behandlingen af spørgsmålet om støtte efter denne Inatsisartutlov.

Bisidderen forventes at kunne vejlede personen med handicap om dennes rettigheder under kommunalbestyrelsens behandling af en sag om støtte samt at fortælle personen om, hvordan det sociale system hænger sammen, og hvordan personen navigerer i det.

Det er vigtigt, at bisidderen har mulighed for at støtte personen under mødet med de relevante myndigheder. Bisidderen skal kunne sikre, at personen får mulighed for at fremføre de relevante spørgsmål under mødet. Bisidderen kan være med under hele sagen og forventes at bistå med at sikre, at personen med handicap bliver hørt, og at personens synspunkter bliver

fremført over for myndigheden, inden der træffes afgørelse i sagen.

Til nr. 2

En person med handicap, der ønsker at klage over kommunalbestyrelsens afgørelse om støtte eller ophold på botilbud efter denne Inatsisartutlov har i medfør af denne bestemmelse ret til hjælp fra en bisidder til udarbejdelse og indgivelse af klagen til Det Sociale Ankenævn, jf. § 98.

Bisidderen skal sørge for, at personen med handicaps perspektiv dækkes i klagen, samt at klagen udarbejdes og indgives i henhold til relevante regler og frister.

Til nr. 3

Bestemmelsen fastsætter, at personen med handicaps ret til en bisidder gælder gennem hele sagsforløbet, herunder også i forbindelse med Det Sociale Ankenævns behandling af en eventuel klage.

Bisidderen skal kunne sikre, at personen bliver hørt og får mulighed for at fremføre de relevante oplysninger og synspunkter, der ligger til grund for klagens indbringelse for Det Sociale Ankenævn. Derudover har bisidderen til opgave at sikre, at personen med handicap har forstået de oplysninger, vedkommende modtager fra ankenævnet.

Til stk. 2

Bestemmelsen i stk. 2 giver Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte nærmere regler for bisiddere, herunder udpegning, honorering, indhentelse af straffeattest, samt hvilke kvalifikations- og kompetencekrav, der skal stilles.

Reglerne om udpegning af bisiddere skal blandt andet sikre bisidderne en vis uafhængighed i forhold til kommunalbestyrelsen i lighed med ordningen til udpegning af børnebisiddere i Inatsisartutlov om støtte til børn.

Til § 12

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår kommunalbestyrelsens overordnede forpligtelser til at sikre sammenhæng mellem kommunens generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for personer med behov for særlig støtte. Bestemmelsen danner dermed rammen for kommunens forebyggende arbejde for udsatte personer.

Formålet med bestemmelsen er at understrege, at kommunalbestyrelsen skal sikre en tidlig og forebyggende indsats over for personer med behov for særlig støtte og deres familier i kommunen. Den

tidlige og forebyggende indsats skal sikre en sammenhæng mellem kommunens generelle forebyggende arbejde og den målrettede indsats for personer med behov for særlig støtte.

Det foreslås med stk. 1, at kommunalbestyrelsen vil skulle tilrettelægge en indsats for børn, unge voksne, der sikrer sammenhæng mellem kommunens generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats for personer med behov for særlig støtte efter den foreslåede Inatsisartutlov. Bestemmelsen indebærer, at kommunen vil skulle sikre en tidlig og forebyggende indsats for børn, unge, voksne og deres familier i kommunen, som skal danne rammen for kommunens forebyggende arbejde for udsatte personer og deres familier og dermed vil kunne medvirke til at sikre sammenhæng mellem kommunens generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats for personer med behov for særlig støtte.

Kommunens tidlige og forebyggende indsats skal sikre sammenhæng mellem kommunens generelle forebyggende arbejde og den målrettede indsats for de personer, der har behov for særlig støtte.

Til stk. 2

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til ved opsøgende arbejde at tilbyde rådgivning til enhver, som på grund af særlige forhold må antages at have behov for det. Det foreslås i stk. 1, at kommunalbestyrelsen som led i det tidlige forebyggende arbejde skal sørge for, at forældre med børn og unge eller andre, der faktisk sørger for et barn, ung eller voksen og vordende forældre kan få familieorienteret rådgivning til løsning af vanskeligheder i familien. Kommunalbestyrelsen skal ved opsøgende arbejde tilbyde denne rådgivning til enhver, som på grund af særlige forhold må antages at have behov for det. Såvel forældre som børn, unge og voksne, der alene søger rådgivning, skal kunne modtage denne anonymt og som et åbent tilbud.

Bestemmelsen vil betyde, at kommunen ligesom det i dag er tilfældet, skal sørge for, at der er adgang til familieorienteret rådgivning for både enkeltmedlemmer og hele familien, også uden at der i øvrigt er iværksat eller skal iværksættes andre former for støtte. Viser det sig i forbindelse med rådgivningen, at barnet, den unge, den voksne eller familien har behov for anden form for støtte, vil de foreslåede regler om forebyggende og støttende indsatser kunne imødekomme dette.

Ved familieorienteret rådgivning forstås, at der vil kunne rådgives om alle aspekter, der har betydning for børn, unge, voksne og deres familier. Rådgivningen skal have karakter af et åbent tilbud, hvor det står enhver frit for at henvende sig. Der er ingen begrænsninger med hensyn til, hvem der kan søge om rådgivning.

En egentlig behandling vil ikke være omfattet af bestemmelsen. I tilfælde, hvor et barn eller en ung selv søger rådgivning, og hvor henvendelsen giver anledning til at overveje, om der er behov for en nærmere afdækning med henblik på iværksættelse af støttende indsatser eller anbringelse, vil der være notatpligt med hensyn til de faktiske oplysninger, som forvaltningen får.

I sådanne tilfælde skal forvaltningen være opmærksom på den særlige konflikt, som barnets, den unges eller den umyndige voksnes oplysninger kan give anledning til i forhold til forældrene, og det deraf følgende behov for at beskytte barnet eller den unge.

En anmodning fra forældrenes side om aktindsigt vil derfor altid skulle føre til, at der foretages en konkret afvejning med henblik på vurderingen af, om undtagelsesbestemmelserne fra aktindsigt kan anvendes.

Til stk. 3

Denne bestemmelse regulerer forebyggende indsatser, som kommunalbestyrelsen skal tilbyde en person med handicap og dennes familie.

Til stk. 4

Denne bestemmelse oplister flere forebyggende indsatser, f.eks. konsulentbistand, herunder familierettede indsatser, netværks- eller samtalegrupper, rådgivning om familieplanlægning, samt andre indsatser, der har til formål at forebygge en persons eller familiens vanskeligheder. Listen er ikke udtømmende.

Til § 13

Bestemmelsen regulerer, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der eksisterer de nødvendige støttemuligheder for personer med handicap efter Inatsisartutloven. Med bestemmelsen fastslås, at det som udgangspunkt er kommunalbestyrelsen, som har pligten til at tilbyde støttemuligheder efter Inatsisartutloven.

Kommunalbestyrelsen kan opfylde sin pligt til at tilbyde hjælpeforanstaltninger f.eks. med hensyn til botilbud ved brug af støttemuligheder, der er oprettet og drevet af andre kommuner. Det vil være særligt hensigtsmæssigt med hensyn til bokollektiver og beskyttede boenheder, hvor der dermed kan sikres en højere specialisering og mere kvalificeret støtte til særligt borgere i de smallere målgrupper.

Bestemmelsen indebærer et ansvar for den anbringende kommunalbestyrelse til at sikre, at personer modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, såfremt de har behov for det. Kommunalbestyrelsen kan bl.a. opfylde denne forpligtelse ved:

- 1) generel oplysning af borgere i Inatsisartutlovens målgruppe om støttemuligheder i kommunen,
- 2) at oplyse om yderligere støttemuligheder i forbindelse med rådgivning og vejledning efter Inatsisartutlovens kapitel 6, hvis det findes relevant, og
- 3) at inddrage støttemuligheder efter Inatsisartutloven, når kommunalbestyrelsen giver rådgivning og vejledning eller støtte efter anden lovgivning.

Til § 14

Med denne bestemmelse sættes de overordnede rammer for kommunalbestyrelsens støtte til personer med handicap.

Til stk. 1

Det foreslås med stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om støtte efter kapitel 10 eller om botilbud efter kapitel 4-6 i Inatsisartutloven, når det må anses for at være af væsentlig betydning for personen med handicap.

Afgørelsen kan træffes efter ansøgning fra borgeren, forældremyndighedsindehavere eller eventuel værge eller af egen drift af kommunalbestyrelsen.

Kravet om, at støtten skal være af væsentlig betydning for de behov, som en person med handicap har, betyder, at det ikke er ethvert behov, der udløser støtte. Det er forudsat, at vurderingen af, hvorvidt støtten vil være af væsentlig betydning, sker med udgangspunkt dels i den enkelte persons støt-tebehov, dels karakteren af den støtte, som der skal træffes afgørelse om.

Det skal samtidig understreges, at det er hensigten, at kriteriet er så rummeligt, at det ikke afskærer kommunalbestyrelsen fra at yde støtte, når dette må anses for formålstjenligt ud fra en vurdering af den enkelte persons situation sammenholdt med de støttemuligheder, som findes i Inatsisartutloven.

Til stk. 2

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 2 fastslås, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om, hvorvidt en person med handicap skal have støtte, på baggrund af en konkret og individuel vurdering af personens behov og forudsætninger. Det første led i vurderingen vil som udgangspunkt være at afklare, hvorvidt personen har et handicap. Vurderingen af, hvorvidt personen har et handicap, må ikke være mere omfattende end nødvendigt. Personens handicap kan være åbenlyst, f.eks. hvis personen mangler 1 eller flere lemmer. I sådanne tilfælde er der ikke behov for yderligere undersøgelser. I andre tilfælde kan det være tilstrækkeligt med en samtale med personen, eller at personen fremlægger en lægeerklæring, som måske er indhentet i anden sammenhæng. I andre tilfælde vil det være nødvendigt at igangsætte lægefaglige eller andre undersøgelser. Det understreges, at det forhold, at personen har et handicap, ikke i sig selv berettiger til støtte efter Inatsisartutloven.

Såfremt det vurderes, at personen ikke har et handicap, kan personen ikke tildeles støtte efter Inatsisartutloven. Kommunalbestyrelsen kan dermed træffe afgørelse på baggrund af det manglende handicap uden yderligere vurdering.

Til stk. 3

Bestemmelsens stk. 3 fastslår, at inden der træffes afgørelse efter stk. 1, skal der være afholdt en samtale med personen med handicap og forældremyndighedsindehavere eller eventuel værge. Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 46 for uddybende bemærkninger om afholdelse af samtaler.

Til stk. 4

Bestemmelsen regulerer behovet for, at der akut og midlertidigt iværksættes støtte. Denne finder anvendelse i sager, hvor personen ikke kan afvente afholdelse af samtale og udredning og udarbejdelse af handleplan. I disse sager kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om støtte, og støtten kan iværksættes uanset, at der ikke er afholdt en samtale med personen med handicap og udarbejdet en udredning og en handleplan, eller at disse ikke er færdiggjort.

Den akutte støtte skal iværksættes inden for 48 timer efter afgørelsen.

Bestemmelsen vil f.eks. kunne finde anvendelse, hvor en person erhverver et mere omfattende handicap og pludselig får brug for støtte, eller hvor kommunalbestyrelsen i forbindelse med udredningen konstaterer, at det er uforsvarligt at lade personen blive i eget hjem. Bestemmelsen vil også kunne finde anvendelse, hvor den, som hidtil har varetaget omsorgsopgaven, f.eks. en forælder, pludselig ikke kan varetage opgaven længere, og der derfor opstår behov for ophold på et døgntilbud.

Bestemmelsen i stk. 4 finder også anvendelse i tilfælde, hvor udredningen er færdiggjort, men hvor handleplanen endnu ikke er det.

Til stk. 5

Såfremt kommunalbestyrelsen finder, at der foreligger et akut behov og derfor træffer afgørelse om støtte uden at have afholdt samtale og færdiggjort udredning og handleplan, skal kommunalbestyrelsen hurtigst muligt afholde samtale og udarbejde og færdiggøre udredning og handleplan. Såfremt udredning og handleplan peger på, at der skal iværksættes yderligere støtte, eller at det er en anden type støtte, personen har brug for, skal kommunalbestyrelsen på baggrund af den færdiggjorte udredning og handleplan træffe afgørelse herom.

Til § 15

Denne bestemmelse regulerer personer med handicap, som allerede har en socialsag, hvor personen eller dennes omgivelser udsættes for social mistrivsel. Kommunalbestyrelsen skal derfor yde en ekstra ordinær og særlig indsats for denne målgruppe, hvorfor sagsbehandlingen skal igangsættes straks.

Til § 16

Til stk. 1

Det følger af stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal udføre en udredning af en person med handicap, der antages at have behov for støtte efter kapitel 10 eller ophold på botilbud efter kapitel 4-6, medmindre udredningen er åbenbart unødvendig. Udredningens formål er at bidrage til, at kommunalbestyrelsen kan sammensætte en indsats, der imødekommer personens behov og medvirker til personens udvikling. I disse situationer vil det være det klare udgangspunkt, at en udredning skal foretages.

Udredningen skal undlades, hvis den ikke anses for at være åbenbart nødvendig. Dog skal en undladelse altid bero på en konkret vurdering. Tilfælde, hvor en udredning vil kunne undlades, vil f.eks. være tilfælde, hvor personen tidligere har modtaget en bestemt type støtte, og det er åbenbart, at personens handicap er vedvarende og uden ændring samt støttebehovet er uændret.

Til stk. 2

Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at udredningen så vidt muligt skal gennemføres i samarbejde med personen med handicap, dennes værge, såfremt personen er under værgemål, dennes forældremyndighedsindehavere, såfremt der er tale om et mindreårigt barn, eller øvrige omsorgsgivere.

Øvrige omsorgsgivere er en bredt defineret gruppe, som kan omfatte personer, som personen med handicap har en særlig følelsesmæssig tilknytning til, f.eks. en tante, kusine, nabo mv.

Formålet med udredningen er at klarlægge personens nærmere behov for støtte med henblik på at sammensætte en indsats, der modsvarer disse behov. Er det på tidspunktet for udredningen ikke muligt at inddrage personen med handicap, eller andre relevante personer fra den nævnte personkreds, bør det tilstræbes at søge disse involveret på et senere tidspunkt med henblik på at opdatere udredningen.

Til stk. 3

Bestemmelsen regulerer et skånsomhedskriterium, der medfører, at udredningen af en persons støttebehov skal udføres med mindst mulig ulempe for personen, der udredes. Kan flere forskellige metoder anvendes, bør den mindst indgribende metode benyttes. Udredningen må ikke være mere omfattende end nødvendigt og bør alene tage stilling til de forhold, der antages at udgøre grunden til behovet for støtte.

Bliver kommunalbestyrelsen i forbindelse med udredningen, opmærksom på andre funktionsnedsættelser, der kan give anledning til behov for støtte, bør kommunalbestyrelsen inddrage disse i udredningen under hensyn til reglerne for udredning i stk. 1 og stk. 2.

Til stk. 4

I bestemmelsens stk. 4 er opregnet en liste over de forhold, som kommunalbestyrelsen skal vurdere i forbindelse med en udredning.

Kommunalbestyrelsen skal herefter sikre, at der i handicapsager foretages en helhedsorienteret indsats, og der er derfor i bestemmelsen opregnet en række forhold, som skal vurderes under udredningen.

Bestemmelsen stiller således krav til indholdet af udredningen for herigennem at sikre, at personens problemer og ressourcer afdækkes på en helhedsorienteret måde.

Til § 17

Til stk. 1

Bestemmelsen i stk. 1 fastsætter, at udredningen af en person med handicaps forhold skal udgøre grundlaget for beslutningen om, i hvilket omfang der eventuelt skal iværksættes støtte. Kommunalbestyrelsen skal således basere sin beslutning om eventuel tildeling af støtte på baggrund af den udarbejdede udredning.

Til stk. 2

Bestemmelsen regulerer en tidsfrist på, at udredningen skal afsluttes inden for 2 måneder efter, at kommunalbestyrelsen har erfaret, at der kan være et støttebehov. I forbindelse med afslutningen af udredningen skal der udarbejdes en skriftlig handleplan, hvis personen med handicap skal tildeles støtte eller hjælpemidler. Kommunalbestyrelsen skal sikre en målrettet og helhedsorienteret indsats for personen med handicap. Handleplanen skal tage udgangspunkt i udredningen.

Til stk. 3

Bestemmelsen regulerer en forpligtigelse til at foretage en foreløbig vurdering, hvis tidsfristen på de 3 måneder ikke kan overholdes. Overholdes tidsfristen ikke, skal personen med handicap orienteres skriftligt om dette med angivelse af den forventede dato for, hvornår udredningen er afsluttet, eller handleplanen foreligger.

Til § 18

Til stk. 1

Det fastsættes i stk. 1, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med udredningen skal tage stilling til, om afgørelse om foreløbige støtteforanstaltninger, skal fortsætte eller ophøre.

Afgørelse om at ændre eller ophæve den foreløbige støtte kan blandt andet komme på tale, fordi man i forbindelse med udredningen bliver opmærksom på, at personen med handicaps støttebehov er ændret i forhold til tidspunktet for afgørelsen om foreløbig støtte, f.eks. fordi støtteforanstaltningen ikke længere er tilstrækkelig, eller fordi den ikke længere er nødvendig.

Bestemmelsen indeholder desuden et krav om, at personen samt forældremyndighedsindehavere eller eventuel værge skal have mulighed for at forholde sig til støtten. Dette vil typisk ske ved, at der afholdes en samtale, hvor de pågældende får mulighed for at komme med deres holdning til støtten. Kommunalbestyrelsen skal kunne dokumentere, at der har været afholdt en sådan samtale, og hvad personen med handicap og forældremyndighedsindehaverne eller værgeren i den anledning har udtalt. Dette kan være i form af eksempelvis et skriftligt referat af samtalen. Kommunalbestyrelsen er ikke forpligtet til at følge personen med handicaps ønske, men personens tilkendegivelse skal indgå i kommunalbestyrelsens afgørelse.

Til stk. 2

Der fastsættes i stk. 2 mulighed for, at Pissassarfik efter anmodning fra en kommunalbestyrelse kan gennemføre en udredning, jf. § 16, stk. 1, i forhold til personer med handicap i særligt komplicerede sager.

Bestemmelsen forudsættes anvendt, hvor selve udredningen vil kræve forudsætninger, som kommunalbestyrelsen ikke har til rådighed, herunder eksempelvis særligt specialiserede kompetencer.

Til § 19

Til stk. 1

Undladelsen kan skyldes manglende viden om risikoen for, at en sygdom kan være livstruende eller udsætte personen for betydelig og varigt nedsat funktionsevne.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter, at kommunalbestyrelsen har hjemmel til at træffe afgørelse om henvisning til sundhedsvæsenet uden samtykke fra forældremyndighedsindehaverne eller eventuel værge, når der er åbenbar risiko for, at en undladelse af en undersøgelse eller behandling udsætter et barn, ung eller umyndig person med handicap, for en varigt nedsat psykisk og fysisk funktionsevne.

Det skal præciseres, at det er sundhedsvæsenet, som har kompetencen til at foretage undersøgelse og behandling. Bestemmelsen har til formål at fravige §§ 8 og 9 i Landstingsforordningen om patienters retsstilling ved at skabe en lex specialis bestemmelse.

Forældrenes modstand mod at lade barnet eller den unge få fornøden lægebehandling kan være led i et mere omfattende kompleks af overgreb eller manglende omsorg for barnet eller den unge, hvor der er behov for en anbringelse af barnet eller den unge uden for hjemmet. I så fald bør bestemmelsen ikke anvendes, da denne alene giver kommunalbestyrelsen hjemmel til at henvise til sundhedsvæsenet til undersøgelse og behandling. Modstanden mod undersøgelse og behandling i sundhedsvæsenet kan imidlertid indgå som et moment ved afgørelsen af, om der er behov for at træffe afgørelse om anbringelse uden for hjemmet.

Ligeledes skal det præciseres, at denne bestemmelse ikke er en lovhjemmel til, at lederen eller personalet i daginstitutioner, skoler eller andre institutioner som ikke varetager den daglige omsorg og pleje af personen med handicap, at måle temperatur i endetarmen uden forudgående samt udtrykkeligt samtykke fra forældremyndighedsindehaverne eller værgeren.

Til § 20

Bestemmelsen præciserer, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at finde en midlertidig løsning for en person med handicap, som afventer en plads på et døgntilbud via det centrale visitationssystem. Socialstyrelsen skal ved den midlertidige løsning fortsat sikre, at personen med handicap snarest tilbydes en plads på et døgntilbud, der kan imødekomme behovet hos personen med handicap. Ved kommunalbestyrelsens midlertidige anbringelse af personen med handicap, tages der hensyn til behov og ønsker hos personen med handicap. Der skal forsøges at finde en midlertidig løsning i personens nærområde, der kan imødekomme de særlige behov, personen med handicap måtte have.

Til § 21

Bokollektivet skal være et tilbud om egen bolig i en tryk ramme, hvor personer, som har et støttebehov, der er for stort til, at de kan bo i eget hjem, kan modtage støtte i dagtimerne.

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer kommunalbestyrelsens pligt til at oprette bokollektiver. Bestemmelsen præciserer, at kommunalbestyrelsen driver bokollektiver og kan træffe beslutning om at nedlægge et bokollektiv.

Bestemmelsen præciserer, at et bokollektiv skal tilbyde støtte til beboerne i dagtimerne. Støtten kan f.eks. ske i form af:

- 1) praktisk fysisk hjælp, herunder rengøring, tøjvask, madlavning og badning,
- 2) vejledning, herunder at vejlede om planlægningen af hverdagen, f.eks. indkøb til madlavning, bestilling af lægetider, mv. og
- 3) hjælp til udvikling af færdigheder, der sætter personen i stand til at varetage opgaver i hverdagen.

Ovenstående opstilling er ikke udtømmende.

Formålet med støtten er at yde hjælp til selvhjælp for personen med handicap, sådan at personen kan leve et liv på egne betingelser. Målet er, at personen kan bevare eller forbedre sine psykiske, fysiske og sociale funktioner. I nogle tilfælde vil der være fokus på at udvikle personlige færdigheder,

og i andre tilfælde vil der være fokus på at yde en sådan hjælp, at personen kan opnå og fastholde en egen identitet samt opnå en mere aktiv livsudfoldelse.

Formålet med hjælpen vil altid være afhængigt af personens konkrete livssituation.

Til stk. 2

Bestemmelsen kan anvendes i de situationer, hvor en kommunalbestyrelse ikke har oprettet det nødvendige antal pladser i bokollektiver. Det forudsættes, at der forinden Naalakkersuisut pålægger en kommunalbestyrelse at oprette yderligere bokollektiver, har været en dialog mellem den pågældende kommunalbestyrelse og Naalakkersuisut.

Til stk. 3

Bestemmelsen giver hjemmel til, at Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om bokollektiver. De nærmere regler kan omhandle kvalitetsstandarder, indretning, vedtægter og daglig ledelse.

Til § 22

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer betingelser for, hvornår kommunalbestyrelsen skal tilbyde en person med handicap, bolig i et bokollektiv i nærsamfundet. Med nærsamfund menes der inden for den pågældende kommune og så tæt på den pågældendes hjemsted som muligt, såfremt dette er til personens bedste.

Formålet med støttemuligheden er at sikre, at personer, som har et større støttebehov, end det der som udgangspunkt kan dækkes ved støtte i eget hjem, kan modtage den fornødne hjælp og omsorg i trygge rammer.

For så vidt angår kravet om, at personen på grund af sit handicap ikke kan bo i sit eget hjem, skal dette forstås således, at personen ikke kan klare sig i eget hjem med støtte efter denne Inatsisartutlov. Det er et krav, at personen på grund af handicapet har behov for støtte i hverdagen og ikke kan bo i eget hjem.

Til stk. 2

Bestemmelsen åbner mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde en person med handicap bolig i et bokollektiv beliggende i en anden kommune, når personens behov for støtte ikke kan imødekommes ved ophold i et bokollektiv i nærsamfundet efter stk. 1.

Betingelserne opregnet i stk. 1, nr. 1-5 skal ligeledes være opfyldt, når en kommunalbestyrelse tilbyder en bolig i et botilbud i en anden kommune.

Muligheden for at tilbyde en bolig i et bokollektiv i en anden kommune er subsidiær i forhold til bestemmelsens stk. 1. Efter bestemmelsens stk. 1 skal kommunalbestyrelsen tilbyde en bolig i et bokollektiv i nærmiljøet, mens det efter stk. 2 alene er en mulighed, der kan tilbydes.

Bestemmelsen giver mulighed for, at der kan foretages et bedre match mellem personen med handicap og det enkelte bokollektiv, når der åbnes op for muligheden for at indgå aftaler med andre kommunalbestyrelser om at benytte deres bokollektiver. Der gives således mulighed for at udnytte ressourcerne bedst muligt på tværs af kommunerne.

Til stk. 3

Bestemmelsen regulerer de krav, der stilles til en kommunalbestyrelse, for at denne kan tilbyde plads i et bokollektiv i en anden kommune.

Af nr. 1 fremgår det, at der skal indhentes et samtykke fra personen med handicap eller dennes værge. Det er således et krav for, at kommunalbestyrelsen kan fravige en persons ret til en plads i et bokollektiv i nærmiljøet efter stk. 1, at personen samtykker hertil. Ved indhentelse af samtykket skal det sikres, at kommunalbestyrelsen giver personen med handicap eller dennes værge de informationer, personen har brug for, for at kunne træffe en beslutning på oplyst grundlag. Personen skal herefter give samtykke til at modtage pladsen i det konkrete bokollektiv beliggende i en anden kommune. Der er ingen formkrav til samtykket, dog skal sagsbehandleren nedskrive samtykket i notatform, hvis det gives mundtligt.

Af nr. 2 fremgår det, at der skal være indgået en aftale mellem personens hjemkommune og kommunalbestyrelsen, hvori det konkrete bokollektiv er beliggende, før personens hjemkommune kan tilbyde en plads i det konkrete bokollektiv. Bestemmelsen skal ses i det lys, at en kommunalbestyrelse ikke frit kan råde over bokollektiver oprettet af andre kommunalbestyrelser.

Til § 23

Beskyttede boenheder skal være et tilbud om egen bolig i tryk ramme, hvor personer, der vurderes at have behov for støtte hele døgnet, kan modtage støtte.

Til stk. 1

Med stk. 1 foreslås en videreførelse af kommunalbestyrelsens kompetence til at oprette beskyttede boenheder. Det foreslås præciseret i bestemmelsen, at kommunalbestyrelsen ligeledes driver de beskyttede boenheder og kan træffe beslutning om at nedlægge en beskyttet boenhed.

Til stk. 2

Bestemmelsen kan anvendes i de situationer, hvor en kommunalbestyrelse ikke har oprettet det nødvendige antal pladser i beskyttede boenheder. Det forudsættes, at der forinden Naalakkersuisut

pålægger en kommunalbestyrelse at oprette yderligere beskyttede boenheder, har været en dialog mellem den pågældende kommunalbestyrelse og Naalakkersuisut.

Til stk. 3

Bestemmelsen giver hjemmel til, at Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om beskyttede boenheder. De nærmere regler kan omhandle kvalitetsstandarder, indretning, vedtægter og daglig ledelse.

Til § 24

Til stk. 1

Formålet med støttemuligheden er at sikre, at personer, som har et større støttebehov end det, der som udgangspunkt kan dækkes ved en bolig i et bokollektiv, kan modtage den fornødne hjælp og omsorg i form af en bolig i en beskyttet boenhed i nærsamfundet. Med nærsamfund menes der inden for den pågældendes kommune og så tæt på den pågældendes hjemsted som muligt. Personen med handicap skal tilbydes beskyttet boenhed i nærsamfundet, såfremt at dette er til personens bedste.

Det fremgår af kravene i såvel nr. 2 og nr. 3, at personen med handicap på grund af væsentlig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har behov for støtte i hverdagen på grund af handicappet, og at personen med handicap ikke kan bo i eget hjem på grund af væsentlig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse.

Det er efter nr. 4 et krav, at personen har behov for støtte ud over, hvad der kan tilbydes i et bokollektiv, herunder behov for støtte døgnet rundt. Dog har kommunalbestyrelsen mulighed for at tilbyde bolig i en beskyttet boenhed, såfremt borgeren ønsker dette, selvom borgeren med en massiv støtteindsats godt vil kunne klare sig i et bokollektiv. Der er alene tale om en mulighed for kommunalbestyrelsen, og det kræver, at borgeren selv ønsker en bolig i en beskyttet boenhed på grund af f.eks. beliggenhed tættere på borgerens nærtstående.

Det foreslås med nr. 5, at det er et krav, at personens behov kan dækkes i en bolig i en beskyttet boenhed. Kravet betyder, at kommunalbestyrelsen, inden der træffes afgørelse om bolig i en beskyttet boenhed, skal afklare, hvorvidt personens støttebehov kan imødekommes i en beskyttet boenhed, eller det snarere bør overvejes at tilbyde personen ophold på et døgntilbud.

Til stk. 2

Bestemmelsen åbner mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde en person med handicap bolig i en beskyttet boenhed beliggende i en anden kommune, når personens behov for støtte ikke kan imødekommes ved ophold i en beskyttet boenhed i nærsamfundet efter stk. 1.

Betingelserne opregnet i stk. 1, nr. 1-5 skal ligeledes være opfyldt, når en kommunalbestyrelse tilbyder en bolig i en beskyttet boenhed i en anden kommune.

Muligheden for at tilbyde en bolig i en beskyttet boenhed i en anden kommune er subsidier i forhold til bestemmelsens stk. 1. Efter bestemmelsens stk. 1 skal kommunalbestyrelsen tilbyde en bolig i en beskyttet boenhed i nærmiljøet, mens det efter stk. 2 alene er en mulighed, der kan tilbydes.

Bestemmelsen giver dog mulighed for, at der kan foretages et bedre match mellem personen med handicap og den enkelte beskyttede boenhed, når der åbnes op for muligheden for at indgå aftaler med andre kommunalbestyrelser om at benytte deres beskyttede boenheder. Der gives således mulighed for at udnytte ressourcerne bedst muligt på tværs af kommunerne.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastsætter, at det er en forudsætning for at tilbyde en plads i en beskyttet boenhed i en anden kommune, at personen eller dennes eventuelle værge giver samtykke og at der indgås en aftale mellem kommunalbestyrelsen i personens hjemkommune og kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den konkrete beskyttede boenhed er beliggende, før pladsen tilbydes.

Til § 25

Til stk. 1

Bestemmelsen præciserer princippet om, at det er hjemkommunen til borgeren med handicap, der har betalingsforpligtelsen for borgerens ophold i et bokollektiv eller i en beskyttet boenhed, når det har været nødvendigt at tilbyde borgeren opholdet i en anden kommune.

Muligheden for at tilbyde en borger med handicap ophold i et bokollektiv eller i en beskyttet boenhed i en anden kommune skal ses i lyset af nærhedsprincippet. Det forudsættes, at personer med handicap, der ikke kan klare sig i eget hjem, skal tilbydes ophold i bokollektiv eller beskyttet boenhed tættest muligt ved borgerens eget hjemsted.

Bestemmelsen fritager ikke kommunerne fra deres forsyningspligt til at oprette det nødvendige antal pladser i bokollektiver og beskyttede boliger, men har alene til formål at præcisere, at hjemkommunerne har betalingsforpligtelsen. Her tænkes specielt på de tilfælde, hvor det undtagelsesvist har været nødvendigt at tilbyde borgeren ophold i en anden kommune, eksempelvis hvor det ellers ikke har været muligt at tilbyde borgeren ophold i rimelig tid, eller hvor man konkret ikke har mulighed for at tilbyde de nødvendige faciliteter eller specialviden.

Til stk. 2

Med bestemmelsen foreslås det, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde økonomisk støtte til dækning af omkostningerne ved flytning af bopæl, når en person, der tilbydes ophold i et bokollektiv eller i en beskyttet boenhed uden for kommunen, flytter hertil. Formålet med bestemmelsen er at sikre en

reel mulighed for, at en person med handicap kan flytte til et bokollektiv eller i en beskyttet boenhed i en anden kommune, der kan tilbyde de nødvendige faciliteter eller specialviden.

Til § 26

Bestemmelsen har til formål, at der i de enkelte kommuner kan oprettes et kommunalt samarbejdsudvalg med henblik på at sikre øget professionalisering og specialisering i kommunens botilbud.

Til stk. 1

Med stk. 1 gives der hjemmel til, at kommunalbestyrelserne kan etablere et samarbejdsudvalg, med repræsentanter fra alle eller visse af kommunens bokollektiver og beskyttede boenheder. Endvidere kan inddrages repræsentanter fra øvrige sektorer, der findes relevante at inddrage i koordineringen af den helhedsorienterede indsats vedrørende beboere i bokollektiver og beskyttede boenheder.

Det er et væsentligt formål med bestemmelsen at fremme samarbejdet botilbuddene imellem, hvorfor der i stk. 1 lægges op til, at alle bokollektiver og beskyttede boenheder i kommunen så vidt muligt er repræsenteret i samarbejdsudvalget.

I samarbejdsudvalget kan endvidere være repræsentanter fra socialforvaltningen, handicapforvaltningen, børne- og ungeforvaltningen, uddannelsesinstitutioner og sundhedssektoren. Listen er ikke udtømmende, ligesom der ikke er krav om, at de pågældende samarbejdspartnere er repræsenteret.

Det afgørende er, at samarbejdsudvalget består af relevante fagpersoner og personer, der indgår i den helhedsorienterede indsats vedrørende personer med handicap, således at der faciliteres et forum, hvori der kan udveksles erfaringer og viden.

Formålet med samarbejdsudvalget er at fremme samarbejde og koordination på tværs af sektorer samt at sikre en mere helhedsorienteret indsats for den enkelte person med handicap. Samarbejdsudvalget har således til formål at medvirke til, at personer med handicap oplever et mere dynamisk møde med det samlede system. Samarbejdsudvalget kan bl.a. drøfte det generelle samarbejde mellem de deltagende institutioner samt koordinationen i konkrete sager.

Der lægges blandt andet op til, at de implicerede institutioner og fagpersoner løbende søger at optimere den tværfaglige proces samt formidlingen af viden og erfaringer.

Til stk. 2

Bestemmelsens stk. 2 er en præcisering af, at nærværende Inatsisartutlov er omfattet af reglerne om behandling af personoplysninger i Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om behandling af personoplysninger §§ 6-8.

Til stk. 3

Bestemmelsens stk. 3 fastsætter, at såfremt samtykke, jf. stk. 2, nægtes, eller det af andre grunde ikke er muligt at indhente et samtykke, kan personoplysninger, herunder også følsomme personoplysninger, udveksles, hvis sagens omstændigheder, herunder hensynet til personens retssikkerhed, taler for det.

Stk. 3 er undtagelsen til stk. 2 og er ligeledes en videreførelse af principperne i Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om behandling af personoplysninger.

Til § 27

Døgntilbud er en boform, der er egnet til længerevarende ophold til personer, der på grund af betydelig og varig nedsat fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsevne, har behov for omfattende hjælp til almindelige daglige funktioner, pleje, omsorg eller behandling og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis.

Til stk. 1

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at oprette, drive og nedlægge døgntilbud for personer med handicap, herunder også sikrede døgntilbud, se hertil stk. 2.

Til stk. 2

Denne bestemmelse omfatter en hjemmel til at oprette og drive sikrede døgntilbud, som er døgntilbud, hvor det er tilladt at have yderdøre og vinduer aflåst. Målgruppen for sikrede døgntilbud er personer med handicap, der er mistænkt eller dømt for overtrædelse af kriminalloven, og hvor retten har truffet beslutning om, at personen med handicap skal anbringes på sikret døgntilbud.

Til stk. 3

Bestemmelsen giver hjemmel til, at Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om døgntilbud. De nærmere regler omhandler kvalitetsstandarder, indretning, vedtægter og daglig ledelse.

Til § 28

Det foreslås, at Naalakkersuisut er forpligtet til at tilbyde beskyttede værksteder, beskyttede arbejdspladser og aktivitets- og samværstilbud til en person med handicap, som har ophold på et døgntilbud efter § 27.

Til § 29

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at den gruppe af personer med handicap, som har det største støttebehov, modtager tilstrækkelig og specialiseret støtte, som dækker deres behov.

Det vil være en konkret, individuel vurdering, om behovet for støtte hos en person med handicap er så omfattende, at døgntilbud vil være det botilbud, som bedst imødekommer behovet hos personen med handicap.

Til § 30

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at det alene er i tilfælde, hvor retten har truffet afgørelse, at der kan ske anbringelse af en person med handicap på et sikret døgntilbud. Retten træffer som udgangspunkt ikke bestemmelse om, hvor en anbringelse skal finde sted. Det er kommunalbestyrelsen, der i samarbejde med Socialstyrelsen finder et egnet anbringelsessted, der kan godkendes af politiet.

Med bestemmelsen gives der mulighed for, at Naalakkersuisut kan oprette døgntilbud, herunder sikrede døgntilbud, som ikke eksisterer i dag. Formålet er at sikre, at en person med handicap, som skal sidde i tilbageholdelsessurrogat, kan blive anbragt på et sikret døgntilbud i Grønland, hvis et sådant findes.

Af nr. 1 fremgår det, at der kan ske anbringelse på et sikret døgntilbud, når retten har truffet beslutning om opretholdt anholdelse i et egnet hjem eller døgntilbud af en person med handicap efter retsplejelovens § 358, jf. § 361, stk. 2, nr. 3.

Af nr. 2 fremgår det, at der kan ske anbringelse på et sikret døgntilbud, når retten har truffet beslutning om tilbageholdelse af en person med handicap i et egnet hjem eller institution efter retsplejelovens § 359, jf. § 361, stk. 2, nr. 3. Det bemærkes, at begrebet ”institution” er brugt i retsplejeloven, men at en ”institution” i denne Inatsisartutlov skal forstås som et døgntilbud.

Af nr. 3 fremgår det, at der kan ske anbringelse på et sikret døgntilbud, når retten har truffet beslutning om foranstaltninger efter Kriminallov for Grønland kapitel 32, der vedrører særlige foranstaltninger over for unge kriminelle, eller kapitel 33, der vedrører særlig foranstaltninger over for psykisk syge kriminelle, herunder personer med mental retardering.

Til stk. 2

Bestemmelsen pålægger kommunalbestyrelserne at fremskaffe et tilbageholdelsessurrogat, der er blevet vurderet sikkerhedsmæssigt forsvarligt af politiet.

Når retten har truffet afgørelse om opretholdt anholdelse, det vil sige en anholdelse i 3 x 24 timer, fastsætter denne bestemmelse, at kommunalbestyrelsen hurtigst muligt skal fremskaffe et egnet tilbageholdssurrogat, således at personen med handicap ikke skal tilbageholdes i en detention eller tilsvarende upassende sted for en person med handicap under anholdelsen.

Kommunalbestyrelsen har altså til opgave at lave et nødberedskab.

Til stk. 3

Bestemmelsen pålægger kommunalbestyrelserne at fremskaffe et tilbageholdelsessurrogat, der er blevet vurderet sikkerhedsmæssigt forsvarligt af politiet.

Når retten har truffet afgørelse efter stk. 1, nr. 2, dvs. personen er tilbageholdt af politiet, fastsætter denne bestemmelse, at kommunalbestyrelsen hurtigst muligt, dog senest inden for 72 timer, skal fremskaffe et egnet tilbageholdelsessurrogat, således at personen med handicap ikke skal tilbageholdes i en detention eller tilsvarende upassende sted for en person med handicap. Kommunalbestyrelsen har altså til opgave at lave et nødberedskab. Det forudsættes, at der er fundet et egnet tilbageholdelsessurrogat i samarbejde med Socialstyrelsen og politiet inden for den fastsatte frist, men ikke at overførelsen til tilbageholdelsessurrogatet fysisk har fundet sted.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om, hvem der gennemfører domme, jf. § 240 i Kriminallov for Grønland. I praksis gennemføres domme, jf. § 240 i Kriminallov for Grønland af Socialstyrelsen. Den grønlandske hjemkommune er dog fortsat hjemkommune for den domfældte. Udgifterne til domfældtes ophold på botilbud i Danmark henholdsvis Kofoedsminde, Lolland Kommune, Danmark, finansieres af landskassen, mens den grønlandske hjemkommune har betalingsansvaret for sociale ydelser til den domfældte med handicap.

Til § 31

Med bestemmelsen, der er ny, gives der mulighed for, at der også kan ske anbringelse af en person med handicap på et sikret døgntilbud i forbindelse med afsoning af en dom. Formålet med bestemmelsen er at åbne mulighed for, at en person med handicap, som skal afsone en dom, kan afsone på et sikret døgntilbud i Grønland, som defineret i Inatsisartutlovens § 27, stk. 2, hvis et sådant er oprettet.

Til § 32

Flere undersøgelser viser, at børn og unge med handicap i højere grad bliver udsat for seksuelle overgreb end børn og unge uden handicap. Grundet deres handicap kan de have udfordringer fysisk, kognitivt og/eller verbalt. De lever med forskellige diagnoser som udviklingshæmning, ADHD, autisme, blindhed, døvhed mv. Det giver udfordringer, der er med til at øge deres risiko for at blive udsat for seksuelle overgreb

Bestemmelsen regulerer, hvornår der er tale om et seksuelt overgreb og forebyggelsen herfor. Et seksuelt overgreb kan involvere fysisk og uden fysisk kontakt af offeret.

Eksempler på fysiske overgreb:

- At krænkeren berør ofrets kønsorganer.
- At krænkeren berører andre dele af ofrets krop, for eksempel brysterne.
- At ofret tvinges til at røre krænkerens kønsorganer.
- At ofret tvinges til samleje.

Listen er ikke udtømmende.

Eksempler på ikke fysiske overgreb:

- At krænkeren blotter sig for ofret.
- At ofret tvinges til at klæde sig af.
- At ofret tvinges til at se på pornografiske billeder.
- At ofret udsættes for sexchikane, f.eks. mundtlige seksuelle tilnærmelser, som ofret ikke ønsker.

Listen er ikke udtømmende.

Ved forebyggelse af seksuelle overgreb skal personalet være særligt opmærksomme på nr. 1-5:

Nr. 1. Et fælles værdigrundlag for arbejdet med forebyggelse

Nr. 2. Procedurer for forebyggelse og håndtering af mistanke

Nr. 3. Fælles viden om risikofaktorer for seksuelle overgreb

Nr. 4. Tegn på mistriksel hos personen med handicap heraf både adfærdsmæssige og fysiske tegn

Nr. 5. Fysiske tegn på seksuelle overgreb

Personalet skal have et fælles værdigrundlag for arbejdet med forebyggelse. Med dette menes, at personalet skal have en klar forståelse af, hvad et overgreb er, og hvordan de netop kan være med til forebygge dette hos personen med handicap.

Personalet skal motivere og styrke personer med handicap til selv at være med til at forebygge seksuelle overgreb. Personalet kan støtte personen med handicap på flere måder:

- Personen med handicap skal gives en generel viden om sex og samliv, og herunder dennes personlige grænser.
- Støttes i retten til at sige nej til uønsket seksuel kontakt.
- Støttes i, hvordan man siger nej.
- Støttes i at kunne genkende en truende situation.
- Støttes i at fortælle, hvis der er sket et seksuelt overgreb.
- Støttes i at anmelde et overgreb.

Nogle kan have svært ved at sætte grænser og være klar over, hvornår noget er forkert. Hvor går grænsen fra omsorgsfuld eller kærlig berøring til grænseoverskridende adfærd?

Det kan skyldes flere ting. Blandt andet kan det være svært for jævnaldrende at forstå de signaler, en ung med et handicap sender ud. Ligesom det kan være svært for en ung med autisme at afkode

den sociale kontekst og forstå, hvad det er for en stemning, der bygges op i rummet. På anden vis kan unge med ADHD være mere impulsive og tage risici, der gør, at de havner i en situation, de ikke ønskede at være i. Andre kan have svært ved at udtrykke sig verbalt og de, der har en fysisk funktionsnedsættelse, kan opleve vanskeligheder ved at bruge deres kropssprog.

At afkode andres og kende egne grænser kræver en stor bevidsthed og kropsforståelse, upåagtet om ens handicap er synligt eller usynligt. Og denne bevidsthed kræver adgang til viden.

Seksuelle overgreb mod mennesker med handicap begås næsten altid af et menneske, som ofret kender. Ofte er krænkeren et menneske, som ofret er afhængigt af eller modtager hjælp fra. Det kan være professionelle medarbejdere, hjælpere, chauffører eller ansatte på bo- og aktivitetstilbud. Det kan også være pårørende eller bekendte. Også mennesker med udviklingshæmning begår seksuelle overgreb. Ofrene er især andre mennesker med udviklingshæmning

Tegn på, at et seksuelt overgreb har fundet sted:

Der kan både være fysiske og psykiske tegn på, at der er foregået et seksuelt overgreb. Samtidig er det vigtigt at huske, at alle mennesker reagerer forskelligt på en så grænseoverskridende handling, som et overgreb er. Hos nogle mennesker er der flere tegn på, at de har været udsat for seksuelle overgreb. Hos andre er der ingen. Nogle tegn er meget tydelige. Andre er meget svære at få øje på.

Fysiske tegn på seksuelle overgreb:

- Blå mærker, sår, rifter, hævelser og andre tegn på fysisk vold.
- Tøj, som er revet i stykker eller forsvundet.
- Rifter og ømhed omkring kønsorganerne.
- Seksuelt overførte sygdomme eller graviditet.

Listen er ikke udtømmende.

Psykiske tegn på seksuelle overgreb:

- Ændret personlighed eller adfærd. Ofret gør eller siger usædvanlige ting.
- Lav selvfølelse. Ofret mister troen på sig selv, bliver usikker og selvudslettende.
- Deprimeret tilstand. Ofret bliver indadvendt og ulykkelig.
- Tilbagetrækning. Ofret mister kontakt med vennerne eller holder op med at gå ud.
- Søvnløshed. Ofret kan ikke falde i søvn, sover dårligt eller har mareridt.
- Spiseforstyrrelser. Ofret spiser ikke eller kun meget lidt – eller spiser usædvanligt meget.
- Tab af færdigheder eller forringet funktionsniveau. Ofret kan ikke længere gøre ting, som han eller hun kunne tidligere.
- Tab af eller forringet taleevne. Ofret kan ikke huske ord, han eller hun plejer at kunne. Ofret stammer måske.
- Selvskadende adfærd. Ofret slår, sparker, kradser eller bider sig selv.

- Udadreagerende adfærd. Ofret slår, sparker, kradser eller bider andre – eller skader dem på andre måder.
- Upassende seksuel opførsel eller overdrevet fokus på sex. Ofret blottes sig eller rører ved sig selv foran andre. Eller gør overdrevne seksuelle tilnærmelser til andre.

Listen er ikke udtømmende.

Til § 33

Til stk. 1

Bestemmelsens stk. 1 fastsætter, at der i forbindelse med ophold på et døgntilbud skal udarbejdes en udviklingsplan, der tager udgangspunkt i den handleplan, som kommunen har udarbejdet. Udviklingsplanen skal udarbejdes af ledelsen af døgntilbuddet senest 3 måneder efter, at et ophold på et døgntilbud er påbegyndt og herefter mindst 1 gang årligt.

Til stk. 2

Med udgangspunkt i handleplanens formål og målsætninger skal udviklingsplanen indeholde en beskrivelse af det pædagogiske arbejde, som skal sikre, at de overordnede mål i handleplanen imødekommes. Der skal laves udviklingsplaner for alle personer med handicap, der får ophold på et døgntilbud.

Udviklingsplanen skal indeholde:

- 1) Angivelse af de iværksatte støtteforanstaltninger, herunder undervisningstilbud, uddannelses-tilbud, beskæftigelsestilbud, herunder beskyttet beskæftigelse, og aktivitets- og samværstilbud.
- 2) Angivelse af de anvendte pædagogiske metoder og pleje i forbindelse med de iværksatte støtteforanstaltninger.
- 3) Beskrivelse af, hvordan personen med handicap medinddrages i valget af støtteforanstaltninger.
- 4) Målsætningerne for de iværksatte støtteforanstaltninger, herunder en overordnet proces- og tidsramme.

Til § 34

Til stk. 1

Bestemmelsens stk. 1 fastsætter, at døgntilbud skal orientere kommunalbestyrelsen om personen med handicaps udvikling under dennes ophold på døgntilbuddet i form af en statusrapport. Ud over at forholde sig generelt til personen med handicaps trivsel og udvikling, skal statusrapporten også specifikt give kommunalbestyrelsen oplysninger om personens status i forhold til indholdet af vedkommendes handlings- og udviklingsplan.

Til stk. 2

Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at døgntilbuddet første gang skal sende en statusrapport til kommunalbestyrelsen senest 3 måneder efter, at personen er blevet indskrevet på døgntilbuddet. Herefter skal statusrapporten opdateres løbende og indsendes til kommunalbestyrelsen 1 gang halvårligt, for

så vidt angår personer med handicap under 18 år, og 1 gang årligt, for så vidt angår personer med handicap over 18 år.

Til stk. 3

Bestemmelsens stk. 3 fastsætter, at døgntilbuddet ud over at sende statusrapporter i henhold til stk. 2, ligeledes skal informere kommunalbestyrelsen, så snart der er sket eller forventes at ske væsentlige ændringer i personens sundhedsforhold eller sociale forhold. Væsentlige ændringer kan f.eks. være, at personens funktionsevne pludselig svækkes betydeligt, personen ændrer adfærd og bliver stærkt selvmordstruet, bliver akut syg eller bliver udredt med f.eks. et nyt eller ændret fysisk eller psykisk handicap mv. Væsentlige ændringer kan også vedrøre personens familieforhold eller netværk, f.eks. hvis en værge eller anden nær pårørende, herunder omsorgspersoner, afgår ved døden. Oprensningen er ikke udtømmende og døgntilbuddet skal således informere kommunalbestyrelsen om enhver væsentlig ændring i personens forhold.

Til § 35

Bestemmelsen regulerer muligheden for, at en person med handicap kan indstilles til ophold på et døgntilbud uden for Grønland. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at i de helt særlige tilfælde, hvor en persons behov for specialiseret støtte ikke kan imødekommes i Grønland, kan personen alligevel tilbydes det nødvendige tilbud uden for Grønland. Det understreges, at mulighederne for at yde den fornødne støtte i Grønland skal være udtømte.

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at kommunalbestyrelsen som hovedregel ikke bør anvende ophold uden for Grønland.

Der foreslås med stk. 1, at en person med handicap skal tilbydes en bolig i et bokollektiv, jf. § 21, en beskyttet boenhed, jf. § 23, eller i et døgntilbud, jf. § 27.

Det kræves, at kommunalbestyrelsen sikrer, at dette døgnoophold er i Grønland, medmindre forholdet er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i stk. 2.

Til stk. 2

Det foreslås med stk. 2, at kommunalbestyrelserne undtagelsesvis med forudgående godkendelse fra Naalakkersuisut kan tilbyde ophold på et botilbud uden for Grønland. Naalakkersuisut skal således godkende kommunalbestyrelsens afgørelse om at tilbyde en person med handicap ophold i et døgntilbud uden for Grønland på baggrund af en indstilling fra kommunalbestyrelsen.

Indholdet af indstillingen kan variere fra sag til sag afhængig af sagens karakter, og indholdet kan afklares i en dialog mellem kommunalbestyrelsen og Naalakkersuisut. Det er afgørende, at personens støttebehov er tilstrækkeligt afklaret, inden indstillingen fremsendes til Naalakkersuisut med

henblik på godkendelse. Kommunalbestyrelsens indstilling kan med fordel tage udgangspunkt i den udførte udredning og handleplan.

Til stk. 3

Bestemmelsen regulerer betingelser for indstillingen, som skal være opfyldt, førend denne sendes til Naalakkersuisut.

En udtalelse kan være fra skoler, arbejdspladser, botilbud mfl. Rapporter kan være ift. tidligere udredning, sagsbehandling mfl. Betingelserne sikrer et grundigt grundlag for at kunne godkende et ophold uden for Grønland og skal blandt andet dokumentere, at alle muligheder for ophold i Grønland er udtømte.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastsætter hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om ophold på botilbud uden for Grønland.

Til § 36

Bestemmelsen fastsætter, at når kommunalbestyrelsen finder et egnet botilbud i Grønland, eller det midlertidige ophold ophører, skal personen med handicap rejse til dette botilbud i Grønland. Vil borgeren ikke tage imod tilbuddet, skal personen med handicap rejse til hjemkommunen i Grønland.

Baggrunden for personen med handicaps ophold uden for Grønland er, at mulighederne for fornøden støtte i Grønland er udtømte. F.eks. kan oprettelse af et specialiseret botilbud i Grønland give den nødvendige støtte til personen med handicap i Grønland og personen med handicap vil være forpligtet til at tage imod dette botilbud.

Hvis personen med handicap ikke vil tage imod dette tilbud, skal personen med handicap rejse til hjemkommunen i Grønland, da godkendelsen af opholdet i Danmark ophører.

Til § 37

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde en person med handicap et tidsbegrænset ophold uden for Grønland med henblik på kompetenceudvikling eller rehabilitering.

Rehabilitering defineres som en række indsatser, der støtter det enkelte menneske, som har eller er i risiko for at få en nedsat funktionsevne, i at opnå og vedligeholde bedst mulig funktionsevne, herunder at fungere i samspil med det omgivne samfund. Målet hermed er, at mennesker med funktionsnedsættelser opnår uafhængighed og selvbestemmelse og herigennem kan opnå personlig frihed. (Kilde: World Health Organisation, 2011)

Det er et krav, at personens behov ikke kan dækkes i Grønland, f.eks. fordi der ikke findes den fornødne specialistviden om personens handicap.

Tidsbegrænsede ophold efter bestemmelsen kan f.eks. være på en specialefterskole eller på Institutet for Blinde og Svagsynede i København.

Tilbud efter bestemmelsen kan både gives til børn og voksne med handicap.

Til stk. 2

Bestemmelsen er subsidiær i forhold til anden lovgivning. Dette betyder bl.a., at såfremt der kan ydes støtte efter uddannelseslovgivning til et ophold på en specialefterskole, skal støtten ydes efter uddannelseslovgivningen og ikke efter denne bestemmelse.

Til 38

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde en person med handicap tidsbegrænset ophold i et tilknyttet bosted til uddannelsesstedet uden for Grønland, når personen har behov for kompetenceudvikling i forhold til sit handicap eller behov for en rehabiliterende indsats, som ikke kan dækkes i Grønland.

Det skal sikres, at den rehabiliterende indsats ikke kan gennemføres i hjemkommunen eller på Pis-sassarfik, førend der sker tilbud i henhold til stk. 1.

Til stk. 2

Et bosted udover beskyttet boenhed, døgntilbud, efterskole eller lignende tilbud, henviser til, at det kan være en lejlighed, klubværelse, kollegium og andet, hvor bostedet er passende for personen med handicap, og hvor det må antages at være for det bedste for personen med handicap.

Til § 39

Til stk. 1

Tilbud om ophold på et botilbud uden for Grønland kræver forudgående godkendelse af Naalakkersuisut.

Til stk. 2

Bestemmelsen regulerer betingelser for indstillingen, som skal være opfyldt, førend denne sendes til Naalakkersuisut.

Til stk. 3

Bestemmelsen giver hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om midlertidigt ophold uden for Grønland, herunder om varigheden af midlertidigt ophold.

Til § 40

Bestemmelsen omfatter, at kommunalbestyrelsen i indstillingen skal have undersøgt, om borgeren skal have støtte efter en kombination af §§ 35 og 37. Dette er henset til, at personen med handicap kan have behov for særlig støtte ud over, hvad § 38 omfatter, eksempelvis støttetimer til at varetage omsorg, hygiejne mv., hjælpemidler og udredning. Listen er ikke udtømmende.

Til § 41

Bestemmelsen har til formål at sikre, at en kommunalbestyrelses afgørelse om ophør på botilbud for en person med handicap eller flytning til et andet botilbud sker på grundlag af en saglig vurdering under iagttagelse af relevante hensyn.

Til stk. 1

Det fastsættes i stk. 1, at når en kommunalbestyrelse får kendskab til, at et botilbud ikke længere dækker en person med handicaps behov for hjælp, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at træffe afgørelse om ophør af personens ophold på botilbuddet eller flytning til et andet botilbud.

Til stk. 2

Efter bestemmelsens stk. 2 stilles krav om, at kommunalbestyrelsen i undersøgelsesperioden, altså før der kan træffes afgørelse om anbringelsens ændring eller ophør, skal have afklaret 4 væsentlige forhold. Forholdene er oplyst i numrene 1-4.

Til nr. 1

Bestemmelsen forpligter kommunalbestyrelsen til at sikre, at en person med handicap fortsat vil modtage den støtte, der er nødvendig for at dække personens behov efter personens hjemgivelse fra eller flytning til et andet botilbud.

Til nr. 2

Bestemmelsen indeholder en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at udarbejde en handleplan. Kommunalbestyrelsen skal således inden hjemsendelsen eller flytningen til et andet botilbud have afklaret alt det praktiske.

Ved flytning til et andet botilbud skal kommunalbestyrelsen bl.a. sikre sig, at botilbuddet, som personen flyttes til, er egnet til at varetage personens særlige behov, samt at der ydes den nødvendige støtte og foretages den nødvendige boligindretning mv.

Ved ophør af ophold på et botilbud skal kommunalbestyrelsen bl.a. have forholdt sig til personen med handicap og hjemmets behov før, under og efter hjemgivelsen.

Der skal således bl.a. tages stilling til personens behov for støtte i eget hjem, herunder støtteperson, hjælpemidler, aktivitets- og samværstilbud og boligindretning mv.

Når en person med handicaps omsorg, efter ophør af ophold på et botilbud, varetages af en nær pårørende i eget hjem, skal der ligeledes tages stilling til, om der skal ydes aflastning. Oplistingen er ikke udtømmende.

Til nr. 3

Formålet med bestemmelsen er, at personen med handicap, dennes eventuelle forældremyndighedsindehavere eller værge bliver hørt som led i undersøgelsen, før der træffes afgørelse om ophør eller flytning til andet botilbud.

Kommunalbestyrelsen skal i henhold til de almindelige forvaltningsretlige grundprincipper kunne dokumentere, at der har været afholdt en samtale, og hvad personen med handicap, forældremyndighedsindehaverne eller værgen i den anledning har udtalt. Dette kan være i form af eksempelvis et skriftligt referat af samtalen. Kommunalbestyrelsen er ikke forpligtet til at følge personen med handicaps ønske, men personens tilkendegivelse skal indgå i kommunalbestyrelsens afgørelse.

Til nr. 4

Med bestemmelsen stilles krav om, at kommunalbestyrelsen skal indhente en skriftlig udtalelse fra botilbuddet. Udtalelsen skal indeholde anbringelsesstedets stillingtagen til en eventuel afgørelse om ophør af anbringelsen, samt status på personen med handicaps generelle trivsel, og om personen fortsat har behov for støtte i form af ophold uden for hjemmet.

Til stk. 3

Bestemmelsen forpligter kommunalbestyrelsen til at sikre, at et barn med handicap fortsat vil modtage den støtte efter kapitel 8, der er nødvendig for at dække barnets behov efter barnets hjemgivelse fra et døgntilbud.

Bestemmelsen forpligter endvidere kommunalbestyrelsen til at tage stilling til, om der tilbydes støtteforanstaltninger til barnet og forældremyndighedsindehaverne med henblik på at bidrage til en så skånsom overgang som muligt fra døgntilbuddet til hjemmet.

Til stk. 4

Det fastsættes i stk. 4, at såfremt botilbuddet i sin udtalelse, jf. stk. 2, nr. 4, anbefaler, at personen med handicap fortsat har ophold på botilbuddet, skal kommunalbestyrelsen indhente en udtalelse fra Pissassarfik, før der kan træffes afgørelse i sagen.

Kommunalbestyrelsen skal således afvente udtalelsen fra Pissassarfik, før der kan træffes en endelig afgørelse i sagen.

En udtalelse fra Pissassarfik er ikke bindende for kommunalbestyrelsen, når der træffes en afgørelse, men en kommunalbestyrelse skal medtage udtalelsen i sin vurdering forud for en afgørelse.

Til § 42

Bestemmelsen er indsat for at sikre, at personen med handicap og botilbuddet har tid til at forberede sig på hjemgivelsen eller flytningen til et andet botilbud.

Bestemmelsen er en minimumsbestemmelse, som ikke er til hinder for, at kommunalbestyrelsen kan meddele et længere varsel. Længere varsel kan være relevant eksempelvis i tilfælde, hvor personen med handicap skal hjemgives fra ophold uden for Grønland, eller i tilfælde hvor personen eller hjemmet skal forberedes bedre over en længere periode.

Det er dels personen, forældremyndighedsindehavere eller eventuel værge, dels botilbuddet, der skal have modtaget varslingen om hjemgivelse eller flytning til et andet botilbud. De 12 uger tælles fra den dato, hvor meddelelsen om hjemgivelse er kommet frem til begge aktører. Kommunalbestyrelsen har bevisbyrden for, at meddelelsen er kommet frem.

Varslingsfristen kan dog fraviges, hvis der er væsentlige hensyn, der gør det nødvendigt. De væsentlige hensyn kan både være hensyn til personen selv, herunder at der er behov for en helt anden støtte, og andre hensyn, f.eks. at botilbuddet ikke kan håndtere personen, herunder hensynet til de andre beboere og personales sikkerhed og trivsel. Økonomiske hensyn kan ikke begrunde en fravigelse af 12 ugers fristen.

Til § 43

Ved ophold på botilbud uden for Grønland, fastsætter bestemmelsen, at kommunalbestyrelsen i hjemkommunen, skal indhente en redegørelse fra opholdskommunen uden for Grønland, inden afgørelse om hjemgivelse træffes. Bestemmelsen i § 42 om 12 ugers varsling finder tilsvarende anvendelse.

Der er dog jf. § 36 pligt for personen med handicap med ophold uden for Grønland, til at rejse til botilbud i Grønland, når kommunalbestyrelsen i hjemkommunen har fundet et egnet botilbud eller når det midlertidige ophold uden for Grønland ophører. Hvis borgeren ikke vil tage imod det egnede botilbud, skal personen med handicap rejse til hjemkommunen i Grønland.

Til § 44

Til stk. 1

Det fastsættes i stk. 1, at det er kommunalbestyrelsens pligt at behandle spørgsmål om støtte efter denne Inatsisartutlov uden unødigt ophold med henblik på at afgøre, om der er ret til støtte og i så fald hvilken. Dette er henset til personen med handicaps behov for, at personen med handicap netop får den rigtige støtte, således at denne støttes til et godt hverdagsliv.

Til stk. 2

Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at hver enkelt kommunalbestyrelse skal beslutte, hvordan kommunens service skal være i sagsbehandlingen af området. Personer med handicap får via fristerne at vide, hvilket serviceniveau de kan forvente med hensyn til sagsbehandlingstid. Bestemmelsen medfører ikke, at kommunalbestyrelserne kan fastsætte vilkårlige tidsfrister, da det følger af god forvaltningsskik, at afgørelser skal være truffet inden for rimelig tid, og da der er krav om hurtigst mulig sagsbehandling, jf. stk. 1.

Kommunalbestyrelserne skal som minimum hvert 2. år revidere de fastsatte frister. Dette skal sikre, at der løbende følges op på, om der er sammenhæng mellem de fastsatte frister og den aktuelle sagsbehandlingstid i kommunen inden for de enkelte områder.

Til stk. 3

Bestemmelsens stk. 3 fastsætter, at hvis det i en konkret sag ikke er muligt at behandle sagen inden for den fastsatte tidsfrist, skal kommunalbestyrelsen give ansøgeren skriftlig meddelelse herom, herunder en begrundelse hvorfor, samt oplyse ansøgeren om, hvornår det kan forventes, at der er truffet afgørelse.

Til § 45

Til stk. 1

Denne bestemmelse regulerer, når der er truffet afgørelse om støtte efter kapitel 10 eller ophold på et botilbud efter kapitel 4-6, løbende skal følges op på, om støtten fortsat opfylder sit formål. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til i denne løbende opfølgning at være opmærksom på, om borgeren har behov for andre former for støtte efter Inatsisartutloven eller efter anden lovgivning.

Der kan ikke fastsættes klare grænser for, hvor hyppigt der skal følges op på støtten. Hyppigheden skal fastsættes på baggrund af den enkelte borgers støttebehov og karakteren af støtten. Således vil der f.eks. ikke være et krav om hyppig opfølgning, hvis en borger med et varigt og stationært handicap har fået bevilget et hjælpemiddel i form af f.eks. en blindestok. I dette tilfælde kan ikke forventes hyppige ændringer i borgerens støttebehov. På den anden side kan der være behov for hyppig opfølgning for en person med skizofreni, som er bevilget ledsagelse. Der er ingen formkrav til opfølgningen. Opfølgningen kan f.eks. ske løbende i forbindelse med, at støtten ydes, ved samtaler mellem personen og sagsbehandleren eller lignende.

Kommunalbestyrelsen kan fastsætte interne retningslinjer for form og hyppighed af opfølgningen, men retningslinjerne skal give plads til et skøn, således at opfølgningen kan være hyppigere i de tilfælde, hvor det på baggrund af den konkrete borgers støttebehov og den bevilgede støtte er nødvendig.

Til stk. 2

Bestemmelsens stk. 2 bemyndiger Naalakkersuisut til at kunne fastsætte nærmere regler vedrørende løbende opfølgning.

Til § 46

Til stk. 1

Denne bestemmelse er en implementering af Handicapkonventionens princip om, at personer med handicap bør have mulighed for aktivt at blive inddraget i beslutningsprocesser, der vedrører dem direkte.

Personen med handicap har efter bestemmelsens indhold mulighed for at udtale sig i alle egne sager og på ethvert tidspunkt under sagens behandling. Personen pålægges dog ikke en pligt til at udtale sig, ligesom bestemmelsen ikke hindrer, at personen lader sig repræsentere eller bistå af andre.

Der er ikke krav om, at kommunalbestyrelsen skal følge personen med handicaps ønsker eller holdninger, men de skal tillægges vægt alt efter personens funktionsevne og modenhed.

Samtalen skal klarlægge personen med handicaps egen holdning til den påtænkte afgørelse. Selvom der eventuelt er afholdt en samtale med personen i forbindelse med udarbejdelse af en undersøgelse, skal der også afholdes en samtale, inden der træffes afgørelse om støtteforanstaltninger. Begrundelsen for dette er, at det er vigtigt, at personen har mulighed for at kunne give sin mening til kende om det konkrete indhold af den påtænkte afgørelse.

Samtalen kan afholdes fysisk eller digitalt.

Til stk. 2

Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at samtalen skal ske på en kvalificeret og respektfuld måde og munde ud i, at personens egen mening i sagen kommer frem. Der er ingen formkrav for samtalen. Den kan afholdes ved en personlig samtale, via telefon, via videolink eller på anden vis. Personen med handicaps synspunkter skal afdækkes, og synspunkterne skal inddrages med passende vægt i overensstemmelse med personens funktionsevne og modenhed i det fortsatte socialfaglige arbejde.

For personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser kan det være nødvendigt at tage særlige hensyn eller anvende særlige fremgangsmåder for at sikre inddragelsen af disse personers

holdninger i afgørelsen. Ud fra funktionsevne- og modenhedsparametrene kan kommunalbestyrelsen vurdere, om personen har forståelse for sin egen situation og forstår konsekvensen af de holdninger og synspunkter, som personen fremfører under samtalen.

Til stk. 3

Bestemmelsens stk. 3 fastslår, at såfremt en person med handicap er mindreårig eller under værgemål, skal forældremyndighedsindehaverne eller værgeren deltage i samtalen sammen med personen med handicap eller give samtykke til, at samtalen gennemføres uden dennes tilstedeværelse. Formålet hermed er at sikre, at personens synspunkter bliver fremført og personens interesser sikres varetaget.

Til stk. 4

Bestemmelsen giver dog kommunalbestyrelsen en mulighed for, at samtalen med personen med handicap kan ske uden forældremyndighedsindehavernes eller værgens tilstedeværelse eller samtykke, såfremt det vurderes at være til personens bedste, og hvis det ikke i øvrigt findes betænkeligt. Bestemmelsen er situationsbestemt og dens anvendelsesområde kan være situationer som eksempelvis omfatter en forældremyndighedsindehaver eller værge, der via sin adfærd kan forstyrre eller forhindre gennemførelsen af samtalen.

Det kan for eksempel være personer, som allerede har fået en kontaktperson i socialforvaltningen eller på døgninstitutionen og ikke må kontakte øvrigt personale på grund af deres verbale eller fysiske fremtræden.

Bestemmelsen skal anvendes i undtagelsestilfælde, hvor det konkret og klart vurderes at være i personen med handicaps interesse, at samtalen gennemføres uden forældremyndighedsindehaverens eller værgens deltagelse.

Til stk. 5

Afholdes samtalen uden, at personens forældremyndighedsindehavere eller værge har givet samtykke hertil eller er til stede, skal der udpeges en bisidder, som skal deltage i samtalen, for at sikre, at personens interesser varetages og rettigheder overholdes.

Til stk. 6

I bestemmelsens stk. 6 er der tale om en undtagelse til hovedreglen i stk. 1. I tvivlstilfælde, hvor kommunalbestyrelsen er usikker på, hvorvidt personen med handicap vil kunne fremkomme med sin holdning, skal kommunalbestyrelsen forsøge at afholde en samtale med vedkommende. Viser det sig under samtalen, at personen ikke er i stand til at udtrykke egne synspunkter, kan samtalen stoppes.

Der kan forekomme situationer, hvor en samtale vil stille personen i en urimelig situation. I disse situationer skal der foretages en konkret vurdering af, om hensynet til personen i afgørende grad taler imod, at vedkommende høres eller inddrages. I vurderingen skal indgå, om en gennemførelse af samtalen vil være mere til skade end til gavn for personen. Det vil eksempelvis være i den situation, hvor personen med handicap klart udtrykker et ønske om ikke at udtale sig.

I visse tilfælde vil personen med handicap ikke drage nytte af, at samtalen afholdes. Det kan skyldes personens manglende udvikling eller funktionsevne, hvor vedkommende ikke forstår sin egen situation og ikke vil være i stand til at fremkomme med sin egen holdning eller synspunkter. Er der mulighed for, at personen eksempelvis ved hjælp af en bisidder vil være i stand til at fremkomme med sin holdning i en samtale, bør en samtale afholdes.

Såfremt der ikke gennemføres en samtale med personen med handicap, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at forsøge at tilvejebringe personens holdning til afgørelsen på anden vis. Det skal fremgå af sagen med en begrundelse for, hvorfor samtalen ikke har fundet sted. Det bør heri indføres, hvordan personens perspektiv er afdækket, når der ikke er blevet afholdt samtale med personen.

Til § 47

Bestemmelsen fastsætter, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at udarbejde en skriftlig handleplan, før der træffes afgørelse om støtte til en person med handicap. Udarbejdelsen af handleplanen skal sikre, at kommunalbestyrelsen udfører en systematisk og grundig udredning af personens konkrete støttebehov, og derigennem klargøre målet med indsatsen og sikre en sammenhængende og helhedsorienteret indsats.

Handleplanen skal være konkret og individuel og derigennem give personen, samt eventuel værge og relevante myndighedspersoner m.v. mulighed for at følge med i indsatsen og deltage aktivt i løsningen af personens udfordringer. På denne måde ønskes det i videst muligt omfang sikret, at personen med handicap støtter op om indsatsen, og at værger og andre omsorgspersoner accepterer, respekterer og støtter op om indsatsen. For at indsatsen kan være helhedsorienteret, skal der bl.a. være taget stilling til, hvilke ressourcer der eksisterer hos personen med handicap samt blandt personens nære pårørende.

I bestemmelsens stk. 1, nr. 1-6 er oplistet i hvilke situationer, kommunalbestyrelsen er forpligtet til at udarbejde en handleplan.

Afhængig af handleplanens karakter kan det være tilstrækkeligt at opdatere en allerede eksisterende handleplan med nye informationer og vurderinger frem for at udarbejde en helt ny handleplan.

Til § 48

Til stk. 1

Det fastsættes i stk. 1, at handleplanen skal tage udgangspunkt i den enkelte person med handicap og dennes konkrete forhold.

Handleplanen må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger. Heri ligger blandt andet, at undersøgelser i videst muligt omfang skal inddrage allerede foreliggende informationer f.eks. fra personens omsorgsgivere samt andre, der har kendskab til personens konkrete forhold.

Til stk. 2

Det fastsættes i stk. 2, hvad en handleplan skal indeholde.

Det fastsættes i nr. 1, at handleplanen skal angive formålet og målet med støtten. Formålet skal forstås som den overordnede intention bag den indsats, der ydes for personen med handicap, mens målet er de konkrete resultater, der skal opnås for, at man kan opfylde formålet med den sociale indsats.

I nr. 2 fastsættes det, at handleplanen skal angive, hvilken støtte, der er nødvendig for at opnå målet. Dette indbefatter, at målene skal være specifikke og konkrete, således at det er tydeligt, hvad der skal være opfyldt for, at målet er nået. Der skal således være opsat realistiske mål, som kan forventes opnået inden for den fastsatte tidsramme, som handleplanen angiver.

Af nr. 3 og 4 følger det, at handleplanen skal angive den forventede varighed af den bevilgede støtte, samt hvornår der skal finde opfølgning sted. Det skal således anføres i handleplanen, hvornår de enkelte støtteforanstaltninger forventes afsluttet eller evalueret, samt hvor ofte der skal ske en opfølgning med henblik på en eventuel evaluering af støtten. Dette skal sikre, at handleplanen bliver et dynamisk værktøj, som løbende evalueres og opdateres af kommunalbestyrelsen baseret på personens aktuelle behov.

I nr. 5 fastsættes det, at den støtte, der ydes i handleplanen efter denne Inatsisartutlov skal ses i sammenhæng med eventuel støtte, der ydes efter anden lovgivning. Dette skal sikre en koordineret helhedsorienteret indsats i samarbejde med andre fagpersoner. Handleplanen skal derigennem blive et samarbejdsredskab, der kan være med til at kvalificere samarbejdet mellem de forskellige ressortområder, der er en del af helhedsindsatsen, samt mellem den enkelte sagsbehandler, personen selv, vedkommendes familie og de mennesker, der skal yde en indsats i forhold til personen.

Handleplanen kan derigennem blive brugt til at give samarbejdsparterne en fælles forståelse af formålet og målet med støtteindsatsen.

I nr. 6 fastsættes det, at der ligeledes skal inddrages andre særlige forhold, som kan have betydning for personens forhold og den støtte, der ydes, herunder familie og netværk, uddannelse og beskæftigelse samt personlig hjælp og behandling, m.v.

I nr. 7 fastsættes, at personen med handicaps egne kommentarer til handleplanen skal medtages i handleplanen. Herved bidrager personen med handicap med egne ønsker og tanker for fremtiden.

Til stk. 3

Bestemmelsens stk. 3 fastsætter, at udarbejdelse af en handleplan så vidt muligt skal ske i dialog og i samarbejde med personen selv, eventuel værge og andre omsorgspersoner eller forældremyndighedsindehavere, hvis der er tale om et barn. Personen skal som udgangspunkt have adgang til at udtrykke sine egne holdninger og synspunkter med behørig hensyntagen til vedkommendes funktions-evne, alder og modenhed.

Bestemmelsen er en implementering af Handicapkonventionens princip om, at personer med handicap bør have mulighed for aktivt at blive inddraget i beslutningsprocesser, der vedrører dem direkte.

Der henvises endvidere til bemærkningerne til forslaget § 46, hvori kravene til inklusion og samtaler med personer med handicap er behandlet uddybende.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastsætter, at handleplanen skal foreligge inden for 1 måned fra afslutningen af udredningen.

Til stk. 5

Bestemmelsens stk. 5 fastsætter, at de relevante dele af personen med handicaps handleplan skal udleveres til det botilbud, som personen er visiteret til. Kendskabet til handleplanen er en forudsætning for at kunne bidrage til en målrettet indsats, hvor alle involverede parter arbejder hen imod de samme målsætninger. Ved at sørge for kendskab til handleplanens indhold sikres det, at tankerne bag den helhedsorienterede indsats også føres ud i livet på botilbuddet. Hvilke dele af handleplanen, der er relevante og dermed skal udleveres til botilbuddet, vil altid bero på en konkret individuel vurdering.

Til stk. 6

Bestemmelsens stk. 6 fastsætter, at kommunalbestyrelsens handleplan skal udleveres til den omhandlede person med handicap samt forældremyndighedsindehavere eller eventuel værge.

Kommunalbestyrelsen skal i denne forbindelse altid orientere de pågældende, som handleplanen udleveres til, om handleplanens indhold. Dette skal ses som et krav om en udvidet vejledningspligt af personen. Orienteringen skal ske i et sprog og på en måde, der tager hensyn til personens funktions-evne, alder og modenhed, således at personen forstår det kommunikerede.

Til § 49

Til stk. 1

Bestemmelsens stk. 1 fastslår, at en række oplistede myndigheder kan udveksle og videregive personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, i konkrete sager. Baggrunden for bestemmelsen er, at der ofte opstår situationer, hvor fagfolk kan have behov for at tale om en konkret sag med andre fagpersoner ofte på tværs af fagområder. Formålet med bestemmelsen er således at understøtte og kvalificere fagpersoners arbejde i det konkrete sagsarbejde inden for handicapområdet.

Det er en betingelse, at indsamlingen af oplysningerne er af betydning for sagens behandling og sker til et udtrykkeligt og sagligt angivet formål. Herudover skal de oplysninger som indsamles, være relevante og må ikke omfatte mere end, hvad der er nødvendigt for at opnå målet.

Udvekslingen af oplysninger i henhold til bestemmelsen kan kun ske mellem de myndigheder, der er angivet i bestemmelsen.

Bestemmelsen er en præcisering af og er omfattet af reglerne om behandling af personoplysninger i Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om behandling af personoplysninger §§ 6-8.

Bestemmelsen fastslår endvidere, at der som udgangspunkt kræves samtykke fra personen med handicap, dennes værge eller forældremyndighedsindehavere for, at der kan udveksles oplysninger mellem myndighederne, jf. dog stk. 2.

Til stk. 2

Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at såfremt samtykke, jf. stk. 1, nægtes, eller det af andre grunde ikke er muligt at indhente et samtykke, kan personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, udveksles, hvis sagens omstændigheder, herunder hensynet til personens retssikkerhed, taler for det.

Til § 50

Til stk. 1

Bestemmelsen omhandler den generelle underretningspligt, som omfatter alle borgere.

Underretningspligten indtræder, når man som borger bliver opmærksom på, at en person med handicap lever under forhold, der bringer personens trivsel, sundhed eller udvikling i fare.

Der er ingen formelle krav til, hvordan en underretning skal foregå. Det kan være som en skriftlig eller en personlig henvendelse. Underretning kan ligeledes finde sted via e-mail eller telefon.

Efter modtagelsen af underretningen kan det være nødvendigt for kommunalbestyrelsen at få underretningen uddybet. Kommunen kan vælge at kontakte den borger, der har underrettet for at få yderligere information om forholdet.

Det påhviler kommunalbestyrelsen efter § 53 at sørge for, at personen med handicaps forhold undersøges, hvis det formodes, at personen med handicap har behov for støtte. Det påhviler i så fald kommunalbestyrelsen at tilbyde personen støtte.

Underretningspligten er en personlig pligt. Det er således en borgerpligt at reagere og handle på sin bekymring, hvis man får kendskab til en person med handicap, som formentlig har brug for hjælp. Man har dermed som enkeltperson en umiddelbar pligt til at kontakte kommunens socialforvaltning og videregive sin bekymring for personen.

Modtager kommunalbestyrelsen en underretning, skal kommunalbestyrelsen i henhold til forslaget § 53 undersøge forholdene omkring personen med handicap, uanset om der er tale om en navngiven eller anonym underretning.

Til stk. 2

Bestemmelsen arbejder med kalenderdage, det vil sige, at hvis kommunalbestyrelsen for eksempel modtager en underretning en tirsdag, skal der sendes en skriftlig kvittering for modtagelsen senest den efterfølgende tirsdag. Der regnes i hele kalenderdage, hvorfor klokkeslæt for modtagelse af underretningen er uden betydning.

Bestemmelsen tager afsæt i et ønske om, at den der underretter, får klar besked om, at kommunen har modtaget underretningen og dermed har overtaget ansvaret for at undersøge personen med handicaps forhold.

Kommunalbestyrelsens kvittering er alene en skriftlig bekræftelse af, at kommunalbestyrelsen har modtaget underretningen. Kvitteringen skal derfor ikke indeholde oplysninger om, hvad kommunalbestyrelsen påtænker at foretage i den enkelte underretningssag. Personen, der har indgivet underretningen, har ikke krav på at få oplyst, om bekymringen for personen med handicap er begrundet, eller om underretningen fører til, at kommunalbestyrelsen iværksætter en undersøgelse af personens forhold eller om kommunalbestyrelsen iværksætter støtte til personen.

Det bemærkes, at den, der indgiver underretningen, ikke bliver part i sagen på baggrund af underretningen. Personen, der har indgivet underretningen, skal derfor ikke orienteres om sagens forløb og vil ikke have ret til at klage over de tiltag, som kommunalbestyrelsen vælger at foretage eller vælger ikke at foretage.

Da personen, der har indgivet underretningen, ikke er part i sagen, vil der alene være adgang til aktindsigt efter offentlighedslovens regler, herunder i de oplysninger som personen selv er fremkommet med.

Til § 51

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter en skærpet underretningspligt for en målgruppe af ansatte, der som led i deres professionelle virke kommer i kontakt med personer med handicap, og som derfor forventes at have professionelt kendskab til personer med handicaps behov. Det vil oftest være pædagoger, lærere, tandplejere, læger og sygeplejersker, som bliver bekendt hermed.

Den skærpede underretningspligt gælder alene i de tilfælde, hvor bekymringen om, hvorvidt personen med handicap får den rette støtte, opstår i forbindelse med udøvelsen af erhvervet som fagperson. I modsætning til den almindelige underretningspligt i § 50, som handler om, hvorvidt miljøet omkring personen med handicap er bekymrende eller personen med handicap ser ud til at være i mistriksel, så handler den skærpede underretningspligt i § 51 også om, hvorvidt personen med handicap har behov for støtte, eller at den givne støtte er utilstrækkelig. Der er tale om en professionel faglig formodning, der er mere sagligt begrundet i personen med handicaps systemiske støttebehov.

Den omhandlede personkreds vil normalt være underlagt generelle regler om tavshedspligt i forbindelse med deres arbejde enten via lovgivning eller interne regler. Eksempelvis er læger underlagt lovgivning om offentligt ansattes tavshedspligt mv. En sådan generel tavshedspligt vil derfor skulle vige for den specielle underretningspligt, som følger af dette forslag. De nævnte faggrupper er derfor på trods af den generelle tavshedspligt forpligtede til at underrette kommunalbestyrelsen i overensstemmelse med nærværende forslag til Inatsisartutlov, selv i de tilfælde hvor de ifølge lov eller andre regler har en generel tavshedspligt.

Til stk. 2

Bestemmelsen arbejder med kalenderdage, det vil sige, at hvis kommunalbestyrelsen for eksempel modtager en underretning tirsdag, skal der sendes en skriftlig kvittering for modtagelsen senest den efterfølgende tirsdag. Der regnes i hele kalenderdage, hvorfor klokkeslæt for modtagelse af underretningen er uden betydning.

Bestemmelsen tager afsæt i et ønske om, at den, der underretter, får klar besked om, at kommunen har modtaget underretningen og dermed har overtaget ansvaret for at undersøge personen med handicaps forhold.

Kommunalbestyrelsens kvittering er alene en skriftlig bekræftelse af, at kommunalbestyrelsen har modtaget underretningen. Kvitteringen skal derfor ikke indeholde oplysninger om, hvad kommunalbestyrelsen påtænker at foretage sig i den enkelte underretningssag. Personen, der har indgivet underretningen, har således ikke krav på at få oplyst, om bekymringen for personen er begrundet, eller om underretningen fører til, at kommunalbestyrelsen iværksætter en undersøgelse af personens forhold eller om kommunalbestyrelsen iværksætter støtte til personen mv.

Det bemærkes, at den, der indgiver underretningen, ikke bliver part i sagen på baggrund af underretningen. Personen, der har indgivet underretningen, skal derfor ikke orienteres om sagens forløb og vil ikke have ret til at klage over de tiltag, som kommunalbestyrelsen vælger at foretage eller vælger ikke at foretage. Da personen, der har indgivet underretningen, ikke er part, vil der alene være adgang til aktindsigt efter offentlighedslovens regler, herunder i oplysninger som personen selv er fremkommet med.

Til § 52

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer, hvornår kommunalbestyrelsen skriftligt skal underrette tilflytningskommunen.

Til nr. 1

Bestemmelsen skal sikre en sammenhængende og forebyggende indsats ved at sikre, at tilflytningskommunen, så tidligt det er muligt, bliver gjort opmærksom på et behov for støtte til en person med handicap, som er flyttet til kommunen, i de situationer, hvor en person med handicap bor i eget hjem, og den daglige omsorg varetages af en nær pårørende.

Der vil typisk være tale om de situationer, hvor der allerede er bevilget støtte til personen med handicap samt bevilget økonomisk støtte til den pårørende.

Baggrunden for bestemmelsen er, at der er tale om personer med handicap, der har et omfattende behov for støtte, henset til, at alternativet til, at omsorgen varetages i personens eget hjem af en nær pårørende, vil være en visitation til et døgntilbud, jf. forslaget § 29.

Bestemmelsen skal sikre, at personen fortsat vil modtage den støtte, som personen har brug for, og at personens velfærd dermed ikke udsættes for fare.

Til nr. 2

Bestemmelsen skal sikre en sammenhængende indsats så tidligt som muligt, når kommunalbestyrelsen bliver gjort opmærksom på et eventuelt behov for støtte til en person med handicap, som på eget initiativ er flyttet fra kommunen i de situationer, at personen med handicap er visiteret til et botilbud efter bestemmelserne i forslaget kapitel 4-6.

Baggrunden for bestemmelsen er, at der er tale om personer med handicap, der har et behov for støtte og derfor er visiteret til et botilbud efter bestemmelserne i forslaget kapitel 4-6. Bestemmelsen skal sikre, at personen fortsat vil modtage den støtte, som personen har brug for, og at personens velfærd dermed ikke udsættes for fare.

Til nr. 3

Bestemmelsen skal sikre en sammenhængende og forebyggende indsats ved at sikre, at tilflytningskommunen, så tidligt det er muligt, bliver gjort opmærksom på et eventuelt behov for støtte til en person med handicap, som på eget initiativ er flyttet fra kommunen i de situationer, at personen med handicap er bevilget en vis støtte efter bestemmelserne i forslaget kapitel 10.

Der stilles i bestemmelsen alene krav om, at der skal ske en mellemkommunal underretning i de situationer, hvor kommunalbestyrelsen konkret vurderer, at personens velfærd vil blive udsat for fare, hvis personen ikke fortsat modtager den nødvendige støtte efter forslaget kapitel 10.

Til stk. 2

Bestemmelsen skal sikre, at de nødvendige oplysninger medsendes, således at tilflytningskommunen hurtigt kan sætte sig ind i problemstillingen og iværksætte støtte. Bestemmelsen stiller ikke krav til, at der skal indsamles nye oplysninger, men alene, at fraflytningskommunen medsender de oplysninger, som kommunen allerede besidder. Oplysninger kan være handleplaner, telefonnotater, vurderinger af personen og familien, oplysninger om samarbejdsvillighed mv.

Til stk. 3

Bestemmelserne i stk. 1-2 finder ligeledes anvendelse, når en familie med en person med handicap flytter uden for Grønland. Bestemmelsen er væsentlig for en sammenhængende og forebyggende indsats ved at sikre, at tilflytningskommunen uden for Grønland, så tidligt det er muligt, bliver gjort opmærksom på et eventuelt behov hos personen med handicap, som er tilflyttet kommunen.

Til § 53

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at kommunalbestyrelsen senest 24 timer efter modtagelsen af en underretning jf. §§ 50, 51 eller 52 skal vurdere, om personen med handicap sundhed eller udvikling er i fare, og om der derfor er behov for at iværksætte akutte indsatser for personen med handicap.

Kommunalbestyrelsen skal derfor indledningsvis lave en vurdering af pålideligheden af underretningen. Såfremt der er formodning om, at en person med handicap har akut behov for støtte, skal denne iværksættes straks.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter, at vurderer kommunalbestyrelsen, at der ikke skal iværksættes akutte indsatser for personen med handicap, skal kommunalbestyrelsen snarest, dog senest inden for 5 arbejdsdage, træffe afgørelse, om der er grundlag for at iværksætte en udredning, jf. § 18. For personer med handicap under 18 år, skal der træffes beslutning, om der er grundlag for at iværksætte en socialfaglig undersøgelse, jf. § 19 i Inatsisartutlov om støtte til børn.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastsætter, at træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om iværksættelse af en udredning, jf. stk. 1, skal udredningen iværksættes snarest og senest 2 uger efter modtagelse af underretningen. Tidsfristen for iværksættelse af en udredning er snarest og senest 2 uger efter modtagelsen af underretningen. Afgørelsen skal foreligge skriftligt, og den skal arkiveres sammen med underretningen.

Til § 54

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at når kommunalbestyrelsen modtager en underretning om en person med handicap, over for hvem kommunalbestyrelsen allerede har iværksat indsatser, skal kommunalbestyrelsen genvurdere sagen.

Underretningen kan indeholde nye, aktuelle oplysninger, som skal indgå i genvurderingen af sagen.

Til stk. 2

Genvurderingen skal foretages af en sagsbehandler, som ikke tidligere har behandlet sagen. Dette har blandt andet til hensigt at fremme yderligere faglige aspekter i sagsbehandlingen.

Hvis underretningen kommer, før der foreligger en udredning og en handleplan, vil underretningen indgå i udredningsmaterialet og udarbejdelsen af handleplanen.

Til § 55

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at til brug for en vurdering af en underretning efter §§ 50, 51 eller 52, kan der finde en samtale sted med personen med handicap.

Til stk. 2

Samtalen kan finde sted uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og uden dennes tilstedeværelse, når personen med handicap er umyndig og når hensynet til personen med handicaps bedste taler herfor. Eksempelvis når forældremyndighedsindehaverne eller værgeren ikke kan varetage personen med handicap bedste, fordi deres egne behov eller interesser går forud for personen med handicaps behov.

Personen med handicap kan have en bisidder, jf. § 2, nr. 2, med til samtalen.

Personen med handicap kan give oplysninger, som indgår i vurderingen af underretningen.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastsætter, at samtalen kan undlades, i det omfang personen med handicaps modenhed eller sagens karakter taler imod samtalens gennemførelse. Dette gælder f.eks., hvor personen med handicap har en modenhed væsentligt under den biologiske alder.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastsætter, at for personer med handicap under 18 år, skal der træffes en beslutning om, hvorvidt der er grundlag for at iværksætte en socialfaglig undersøgelse jf. § 19 i Inatsisartutlov om støtte til børn.

En underretning kan omhandle omsorgssvigt af et barn og dermed være omfattet af Inatsisartutloven om støtte til børn.

Til § 56

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at ved modtagelse af en underretning, der giver kommunalbestyrelsen mistanke om vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb mod en person med handicap, skal udredningen, jf. § 18, og den eventuelle foreløbige støtte, jf. § 14, stk. 4, iværksættes inden for 24 timer efter modtagelsen af underretningen.

Kommunalbestyrelsen har en handlepligt til at iværksætte en udredning indenfor 24 timer. Bestemmelsen stiller krav om, at kommunalbestyrelsen skal tage stilling til, om der skal tilbydes akut støtte, som kan fungere midlertidigt og beskytte personen med handicap, indtil en uddybende udredning har afdækket en mere målrettet og præcis støtteforanstaltning set i forhold til personen med handicaps behov.

Bestemmelsen pålægger således kommunalbestyrelsen at handle straks, herunder iværksætte foreløbig støtte, jf. § 14, stk. 4.

Den forkortede tidsfrist finder anvendelse ved 3 konkrete former for grove omsorgssvigt:

1) Vanrøgt: Ved vanrøgt forstås et fysisk omsorgssvigt, hvor personen med handicap bliver udsat for en skadelig påvirkning eller et stærkt fysisk ubehag gennem mangelfuld pasning og pleje. Eksempler kan være, at personen med handicap ikke får ordentlig mad eller ikke har tøj til vejrforholdene. Vanrøgt kan også ske ved, at personen udsættes for nedværdigende handlinger eller nedgøres verbalt. Opregningen af eksempler er ikke udtømmende.

2) Vold: Ved vold forstås en handling eller trussel, der uanset formålet kan krænke personens integritet, eller som skræmmer, smerter eller skader personen med handicap. Dette gælder, uanset om volden udøves direkte mod personen med handicap, eller om personen er vidne til volden. Volden kan være en bevidst handling, eller en handling der sker i affekt.

3) Seksuelle overgreb: Et seksuelt overgreb defineres som en seksuel aktivitet, der ikke er baseret på frivillighed og ligestilling mellem parterne og ikke tilgodeser personen med handicaps egne seksuelle behov.

Eksempler på seksuelle overgreb kan f.eks. være:

- at personen med handicap ikke er i stand til verbalt at sige nej, men tilkendegiver fysisk, at han eller hun ikke ønsker den seksuelle kontakt.
- at personen med handicap tvinges til at deltage i den seksuelle aktivitet med fysisk eller psykisk magt.
- at krænkeren udnytter personen med handicaps afhængighed eller egen magtposition.
- at den seksuelle kontakt alene er baseret på krænkerens behov.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter, at ved underretning om overgreb mod en person med handicap skal kommunalbestyrelsen foretage en samtale med personen med handicap. Ved underretning om overgreb mod en person med handicap fra forældrenes side skal samtalen finde sted uden samtykke fra forældremyndighedsindehaverne og uden deres tilstedeværelse.

Personen med handicap kan have en bisidder med til samtalen.

Til stk. 3

Kommunalbestyrelsen skal straks underrette politiet i de tilfælde, hvor der er mistanke om vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb mod personer med handicap. Underretningen til politiet skal ikke afvente, at den socialfaglige udredning er gennemført.

Kommunalbestyrelsens afgørelse om at gennemføre en udredning er uafhængig af politiets eventuelle sideløbende efterforskningsarbejde.

Kommunalbestyrelsen må derfor ikke på grund af anmeldelsen til politiet vente med at iværksætte kommunens udredning, ligesom kommunalbestyrelsen ikke må indstille, suspendere eller på anden vis forsinke eller standse en igangværende udredning med henvisning til, at politiet har en igangværende efterforskning eller lignende.

Til § 57

Bestemmelsen fastsætter, at kommunalbestyrelsens handlepligt, jf. §§ 50-56 gælder tilsvarende, når kommunalbestyrelsen af egen drift bliver opmærksom på eller får mistanke om, at en person med handicap er udsat for vanrøgt, vold eller seksuelle overgreb.

Til § 58

Til stk. 1

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 1, hvortil formålsbestemmelsen indebærer en forpligtelse for den myndighed, som efter Inatsisartutloven er tillagt kompetence til at træffe afgørelse

eller yde rådgivning og vejledning. Forpligtelsen betyder, at myndigheden er forpligtet til at gennemføre en helhedsvurdering af personens behov, ressourcer og problematikker.

Myndigheden skal basere sin afgørelse om, hvilken støtte der skal ydes, og hvordan støtten skal ydes på en helhedsvurdering af personen. Formålet hermed er at sikre, at den ydede støtte, eventuelt i samspil med støtte efter anden lovgivning, imødekommer personens behov bedst muligt. Forpligtelsen betyder bl.a., at myndigheden i sine overvejelser om, hvilken støtte der skal ydes efter denne Inatsisartutlov, skal inddrage personens støttebehov, der kan dækkes efter anden lovgivning, og den øvrige støtte, der gives både efter denne og anden lovgivning. Formålet er at opnå en sammenhængende og koordineret indsats for den enkelte borger. Støtte efter denne Inatsisartutlov skal derfor i videst muligt omfang understøtte indsatser efter anden lovgivning. Myndigheden skal derfor i afgørelsen af, hvilken støtte der skal ydes, og hvordan støtten skal ydes, forholde sig til, hvordan støtten vil spille sammen med den støtte, personen modtager efter anden lovgivning. Der ligger heri et ansvar for myndigheden til at koordinere internt bl.a. mellem forskellige forvaltninger i en kommune og imellem myndigheder. Heri ligger også en forpligtelse til at rådgive og vejlede om mulighederne for støtte efter anden lovgivning eller om, hvilken myndighed der kan give borgeren rådgivning og vejledning om anden lovgivning

Med bestemmelsens stk. 1 fastslås det, at myndigheden ved afgørelse om støtte, skal træffe afgørelsen ud fra en helhedsvurdering af, hvad der er bedst for den enkelte borger med handicap.

Med dette understreges, at myndigheden skal tage udgangspunkt i den konkrete persons støttebehov, ressourcer og problemstillinger, når der træffes afgørelse om støtte.

Myndigheden kan fortsat inddrage andre saglige hensyn i sin afgørelse. Det kan f.eks. være hensynet til, hvilke støttemuligheder der kan gives på borgerens hjemsted.

Til stk. 2

Bestemmelsen har til formål at fremhæve, at der i forhold vedrørende personer med handicap skal tages udgangspunkt i personens egne synspunkter, men under hensyntagen til personens alder, modenhed og intellektuelle funktionsniveau.

Personen med handicap skal informeres om relevante oplysninger i sagen, når der træffes afgørelser om personens forhold. Det vil være frivilligt for personen med handicap, om denne vil deltage og fremkomme med sine synspunkter.

Til stk. 3

Personen skal ligeledes have frihed til at træffe egne valg og uafhængigt af andre personer samt i det omfang det er muligt for den enkelte borgers funktionsniveau. Hvis der er tale om en umyndig person, er det vigtigt at respektere personens ønsker og tage disse i betragtning samtidigt med, at personens bedste holdes for øje.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastsætter, at en person med handicap kan bevilges støtte til personlig hjælp og omsorg. Dette kan bevilges jf. § 60.

Til § 59

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer, at en person med handicap så vidt muligt har ret til støtte, så personen kan forblive i eget hjem, når personen og dennes eventuelle værge eller forældremyndighedsindehavere udtrykker ønske herom. Det er dog en forudsætning, at personens egen eller andres velfærd ikke bliver udsat for fare ved at forblive i eget hjem.

Retten til frit at vælge bolig på lige fod med andre er en grundlæggende menneskerettighed for personer med handicap. Det vægtes derfor højt at yde støtte, således at en person med handicap kan blive boende i eget hjem i sit lokalsamfund, når personen ønsker dette. Dette gælder også i tilfælde, hvor personen vil kunne modtage bedre kvalificeret hjælp ved at flytte til f.eks. et døgntilbud. Det er i en sådan situation vigtigt, at personen forbliver i eget hjem med støtte, fordi personen på et kvalificeret og oplyst grundlag og i samarbejde med sin sagsbehandler vælger at forblive i sit eget hjem.

Det understreges, at det er en forudsætning, at hverken personens egen velfærd eller andres bliver udsat for fare ved, at personen selv frit vælger sin bolig eller forbliver i eget hjem. Med andres velfærd menes både pårørendes, de personer som yder støtte til personen, og øvrige som færdes i personens omgivelser, herunder naboer m.v.

Det er myndigheden, som vurderer, hvorvidt der foreligger en fare for personens egen eller andres velfærd, hvis personen forbliver i eget hjem med støtte efter denne Inatsisartutlov.

Til stk. 2

Med stk. 2 fastslås det, at såfremt det ikke er muligt at yde tilstrækkelig støtte efter stk. 1, har personen ret til egnet støtte i et botilbud. Botilbuddet skal imødekomme personen med handicaps specifikke behov under hensyntagen til formålene med støtte efter Inatsisartutloven. Det kan derfor være nødvendigt, at personen med handicap får ophold i et botilbud uden for kommunen. Bestemmelsen medfører, at der så vidt muligt skal tilbydes en person med handicap ophold på et botilbud, hvis målgruppe er personer med handicap, og ikke på f.eks. på et plejehjem.

Til § 60

Til stk. 1

Det fremgår af stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal yde økonomisk støtte til en person, der varetager den daglige omsorg for en person med handicap, som bor i eget hjem.

Bestemmelsen vil typisk finde anvendelse i de situationer, hvor alternativet vil være en anbringelse på et døgntilbud.

Det er ligeledes et krav, at omsorgen gives til en person med handicap, som bor i sit eget hjem. Der kan således ikke ydes støtte efter bestemmelsen, såfremt personen har ophold på et døgntilbud.

Bestemmelsen vil typisk finde anvendelse for nærtstående, herunder f.eks. forældre der yder omsorg for et barn med handicap og en ægtefælle eller samlever, der yder omsorg for en ægtefælle eller samlever med handicap.

Omsorgsopgaven omfatter personlig hjælp og støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet, bl.a. hjælp til personlig hygiejne, herunder bad, mund- og tandpleje, negleklipping og barbering, af- og påklædning, toiletbesøg, hudpleje, hjælp til kropsbårne hjælpemidler såsom støttestrømper, samt tøjvask, opvask, rengøring og madlavning. Som udgangspunkt skal personen, der modtager økonomisk støtte for at varetage den daglige omsorg, udføre de opgaver, der ellers vil kunne gives støtte til efter Inatsisartutloven og de med hjemmel heri udstedte regler.

Kommunalbestyrelsen kan på baggrund af en konkret vurdering fravige dette udgangspunkt og tildele yderligere støtte til specifikt afgrænsede opgaver af en helt særlig karakter. Det vil typisk alene være relevant, hvis personen med handicap har brug for støtte, som det kræver en faguddannelse at udføre. Kommunalbestyrelsen og andre relevante myndigheder skal, uanset at der ydes økonomisk støtte efter denne bestemmelse, yde andre former for støtte. Økonomisk støtte til omsorg efter denne bestemmelse erstatter f.eks. ikke hjemmesygepleje, som skal ydes af sundhedsvæsenet.

Til stk. 2

Det fremgår af stk. 2, at økonomisk støtte efter stk. 1 til en person, der varetager den daglige omsorg for en person med handicap, skal ydes ved kommunalbestyrelsens ansættelse af personen. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte det ugentlige antal timer, dog højst 40 timer ugentligt, der skal ske ansættelse for på baggrund af behovet hos personen med handicap og øvrige muligheder for støtte efter denne Inatsisartutlov eller anden lovgivning. Timetallet skal fastsættes på baggrund af en konkret vurdering af personens støttebehov, og hvilke opgaver der skal løses. Det skal indgå som en forudsætning i vurderingen, at de øvrige medlemmer af husstanden deltager i udførelsen af praktiske opgaver i hjemmet på almindelig vis. Der kan altså ikke ydes økonomisk støtte til løsning af opgaver, som normalt vil påhvile andre medlemmer af husstanden. Dette gælder, uanset om omsorgsopgaven efter denne bestemmelse varetages af et medlem af husstanden eller en anden nærtstående.

Til stk. 3

Bestemmelsen angiver, at Naalakkersuisut fastsætter nærmere bestemmelser om ansættelse og aflønning af nærtstående til person med handicap.

Til § 61

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer, at kommunalbestyrelsen kan ansætte en nærtstående til 1 person med handicap og med tilknytning til arbejdsmarkedet, når kommunalbestyrelsen afventer en egnet plads på døgntilbud eller mangler dele af udredning eller handleplan, og når:

- 1) alternativet er et midlertidigt anbringelsessted uden for hjemmet,
- 2) der er enighed mellem parterne om etablering af pasningsforholdet og
- 3) kommunalbestyrelsen vurderer, at der ikke er afgørende hensyn, der taler imod, at det er den pågældende person, der passer den nærtstående.

Pasningsforholdet kan også omfatte særlige omsorgsopgaver, f.eks. deltagelse i behandlinger på sygehus, praktiske og sociale støttefunktioner m.v.

Kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på ved vurderingen af, om betingelsen om tilknytning til arbejdsmarkedet er opfyldt, at pasning af eget barn i hjemmet med hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste ikke er lønarbejde. Perioder, hvor en person har modtaget hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste på fuld tid, kan derfor ikke anvendes til at opfylde betingelsen om tilknytning til arbejdsmarkedet, samt betingelserne i nr. 1-3 skal være opfyldt.

Som nærtstående anses f.eks. ægtefælle, samlever, børn, forældre og andre med en så tæt tilknytning, at det er nærliggende, at pasningen og omsorgen varetages af den pågældende. Det er ikke en betingelse, at der har været fælles bopæl forud for etablering af pasningsforholdet. Under dette forudsættes det, at der enten er bofællesskab, eller at parterne bor så tæt på hinanden, at formålet kan opfyldes.

Det forudsættes som udgangspunkt, at en langvarig lidelse forventes at vare et år eller mere.

Til stk. 2

Bestemmelsen regulerer, at personen skal ansættes af den kommune, hvor personen med handicap er bosat.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastsætter, at personen kan ansættes i indtil 6 måneder med henblik på at passe den nærtstående. Pasningsperioden kan forlænges med indtil 3 måneder, hvis særlige forhold taler herfor. Pasningen kan opdeles i perioder af hele måneder. Pasningen kan opdeles i kortere perioder.

Grunden til en tidsbegrænsning er, at der ved ordningen tilstræbes en midlertidig pasningsmulighed, så der er mulighed for i ro at overveje evt. varigt ophold uden for hjemmet, herunder de praktiske opgaver og følelsesmæssige belastninger forbundet hermed, eller varetage midlertidige pleje- og

omsorgsopgaver ved alvorlig sygdom m.v. Sigtet med ordningen er ikke et langvarigt eller varigt pasningsforhold i hjemmet.

Pasningsperioden kan forlænges med indtil 3 måneder, hvis særlige forhold taler herfor. Pasningen kan opdeles i perioder af hele måneder. Efter aftale med den arbejdsgiver, som har givet orlov til pasning af en nærtstående, kan pasningen opdeles i kortere perioder.

Et eksempel på et særligt forhold, der kan begrunde en forlængelse af pasningsorloven, kan være, at der viser sig behov for et nyt eller længere behandlingsforløb end oprindeligt antaget. Et andet eksempel er, at der ydes livsforlængende behandling, dvs. behandling, hvor der ikke er udsigt til helbredelse, bedring eller lindring, men alene til en vis livsforlængelse. En forlængelse af pasningsordningen med op til 3 måneder kan typisk komme på tale, hvis den nærtstående endnu ikke befinder sig i den terminale fase med mulighed for etablering af et plejeforhold. I vurderingen af, om der er grundlag for en forlængelse af pasningsperioden på grund af en livsforlængende behandling, indgår en lægelig vurdering. Muligheden for at forlænge en pasningsperiode betyder, at pasningen i særlige tilfælde kan strække sig over maksimalt 9 måneder.

Der vil f.eks. kunne være tale om, at behandlingsforløbet er tilrettelagt på en sådan måde, at der er behov for en periodisk pasningsordning. F.eks. kan der være et behov for pasning forinden en indlæggelse på sygehus og behov for pasning efter indlæggelse. En pasningsordning kan i sådanne tilfælde deles i 2 pasningsperioder afbrudt af en periode, hvor den nærtstående er indlagt. Kommunen bør dog ved vurderingen af pasningsforløbet overveje, om der i forbindelse med handicappet eller sygdommen er særlige omstændigheder, der medfører behov for, at personen deltager ved kontrol, behandling eller indlæggelse, f.eks. på grund af den nærtståendes alder, svækkelse, udviklingshæmning m.v.

Til stk. 4

Bestemmelsen angiver, at Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler om ansættelse og aflønning af den nærtstående.

Til § 62

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at i særlige tilfælde og efter en konkret og faglig vurdering af den pågældende sag og de foreliggende omstændigheder, kan kommunalbestyrelsen bevilge støtte i henhold til § 61, til pasning af en nærtstående i hjemmet i en periode, der overstiger den fastsatte periode jf. § 61, stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan f.eks. bevilge for en periode på op til 12 måneder ad gangen ud over den fastsatte periode i § 60, stk. 3. Der kan således bevilges en indledende støtte på i alt 21 måneder.

Kommunalbestyrelsen skal foretage en grundig vurdering af, at betingelserne for bevilling af forlænget støtte er opfyldt.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter, at støtte efter stk. 1 kun kan bevilges, hvis det findes mest hensigtsmæssigt, at den nærtstående passes i hjemmet, og at der foreligger en begrundet faglig vurdering, der konkluderer, at der ikke findes mere egnet pasningsmuligheder uden for hjemmet. Det skal således undersøges, om der f.eks. findes en mere egnet pasningsmulighed på et kommunalt botilbud, et døgntilbud eller eventuelt en ældreinstitution.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastsætter, at forlængelse af støtten efter stk. 1, kan bevilges for en periode på op til 12 måneder ad gangen. Yderligere forlængelser kan kun bevilges, såfremt betingelserne i stk. 2, fortsat er opfyldt, dog ikke sådan at den samlede periode overstiger 10 år.

Til § 63

Forskellen mellem en ledsager og en støtteperson er, at en støtteperson ikke blot ledsager, men yder en socialpædagogisk indsats. En del af en støttepersons opgave kan være ledsagelse til f.eks. kulturelle arrangementer eller på indkøb, men støttepersonen skal yde en socialpædagogisk indsats i forbindelse med ledsagelsen. Støtte i form af en støtteperson skal derfor ydes, når personen med handicap har et behov for socialpædagogisk støtte og ikke kun et behov for ledsagelse. Dette understreges ved, at en støtteperson har karakter af støtte og alene kan ydes til personer med væsentlig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse. Der kan ydes støtte i form af både ledsagelse og støtteperson til en person med handicap.

Til stk. 1

Det fremgår af stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde en støtteperson til en person med handicap, der har behov for socialpædagogisk støtte for at kunne klare sig i eget hjem, bokollektiv eller beskyttet boenhed.

Til stk. 2

Det fremgår af stk. 2 en afgrænsning af støttepersonens opgaver. En støtteperson skal efter bestemmelsen støtte en person med handicap i dennes psykiske, fysiske og sociale udvikling, samt hjælpe med at udføre daglige gøremål. Støttepersonens opgaver kan f.eks. være optræning til selv at sørge for personlig hygiejne, påklædning, indkøb, madlavning, økonomi, kontakt med kommunen, beskæftigelse, fritid, kontakt med familie og venner. Støttepersonens opgaver er at udføre opgaverne sammen med personen med handicap eller ved at vejlede personen, mens personen med handicap selv udfører opgaverne. Støttepersonens opgaver er således ikke fysisk begrænset til at foregå i

hjemmet hos personen med handicap men kan udføres i forretninger, på en arbejdsplads, ude i naturen. Oplistningen er ikke udtømmende.

Til stk. 3

Det fremgår af stk. 3, at kommunalbestyrelsen i afgørelsen om tilbud om støtte i form af en støtteperson, skal fastsætte støttepersonens ugentlige antal støttetimer. Det skal præciseres, at personen med handicap kan have behov for støttepersonen i dagtimer såvel som aften timer.

Til stk. 4

Kommunalbestyrelsen skal årligt vurdere omfanget af støtte og fastsætte det ugentlige antal støttetimer. Afgørelse om ændring i støtte træffes jf. § 75 i nærværende forslag.

Til stk. 5

Med stk. 5 fremgår det, at kommunalbestyrelsen ansætter en støtteperson. Kommunalbestyrelsen skal ved ansættelsen af støttepersonen lægge vægt på, hvilke støttebehov personen med handicap har, og dermed hvilke kvalifikationer støttepersonen skal have. Matchningen mellem en person med handicap og en støtteperson skal altid basere sig på en konkret vurdering.

Til stk. 6

Det fremgår af stk. 6, at der kan ikke ske godkendelse af en støtteperson:

- 1) hvis det af straffeattesten fremgår for støttepersonen, at denne er dømt for forbrydelser i familieforhold, seksualforbrydelser, personfarlige forbrydelser eller berigelseskriminalitet inden for de seneste 10 år,
- 2) hvis det af børneattesten fremgår, at denne er dømt for forbrydelser i familieforhold eller seksualforbrydelser.

Til § 64

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer kommunalbestyrelsens forpligtelse til at tilbyde ledsagelse i op til 20 timer om måneden til en person med handicap, som ikke kan færdes alene på grund af sit handicap. Det skal præciseres, at personen med handicap kan have behov for ledsagelse i dagtimer såvel som aften timer.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter, at det er kommunalbestyrelsen, som godkender og ansætter ledsageren til en person med handicap.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastsætter, at personen med handicap, som har ret til ledsagelse, selv kan foreslå en ledsager. Personen med handicap kan foretrække en person som ledsager, som vedkommende i forvejen kender og er tryk ved.

Til stk. 4

Bestemmelsen regulerer, at kommunen kan tilbyde personen med handicap ledsagelse under dennes ferie. Tilbuddet er betinget af, at ferien ikke kan afholdes uden ledsagelse.

Til stk. 5

Bestemmelsen fastsætter personen med handicaps ret til selv at beslutte omfanget af ledsagelse under ferien. Ledsagelse kan dog kun ydes til aktiviteter, som ikke kræver socialpædagogisk støtte.

Til stk. 6

Bestemmelsen præciserer, at det er kommunalbestyrelsen, som afholder udgifterne til ledsagerens udgifter til transport i lokalområdet, idet ledsageren kan have flere ledsageropgaver.

Til stk. 7

Bestemmelsen fastsætter, at i forbindelse med ansættelse af ledsager skal kommunalbestyrelsen indhente straffeattest og hvis det er relevant, også børneattest.

Til stk. 8

Det fremgår af stk. 8, at der kan ikke ske godkendelse af en ledsager:

- 1) hvis det af straffeattesten fremgår for ledsageren, at denne er dømt for forbrydelser i familieforhold, seksualforbrydelser, personfarlige forbrydelser eller berigelseskriminalitet inden for de seneste 10 år,
- 2) hvis det af børneattesten fremgår, at denne er dømt for forbrydelser i familieforhold eller seksualforbrydelser.

Til stk. 9

Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om ledsagelse, transportledsager, ophold og forplejning mm.

Til § 65

Til stk. 1

Med bestemmelsen, der er ny, foreslås det at indføre mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde økonomisk støtte til hel eller delvis dækning af omkostningerne ved, at en eller begge forældremyndighedsindehavere til et barn med handicap flytter bopæl til en anden by.

Formålet med bestemmelsen er at give kommunalbestyrelsen mulighed for at tilbyde flyttehjælp, således at det bliver en reel mulighed for en familie med et barn med et handicap at flytte til et sted,

hvor der er bedre mulighed for, at barnet kan modtage den rette hjælp. Der skal altid være tale om et tilbud, og der må aldrig lægges pres fra kommunalbestyrelsens side på en eller begge forældremyndighedsindehavere for, at denne flytter. Der er endvidere alene tale om en mulighed for kommunalbestyrelsen og ikke en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at yde økonomisk støtte efter bestemmelsen.

Der kan alene ydes støtte, når alle kravene i nr. 1-3 er opfyldt. Der kan således kun ydes flyttehjælp, når der for det første er tale om, at barnets behov for støtte og omsorg ikke eller kun vanskeligt kan imødekommes på familiens nuværende bopæl. Det er for det andet et krav, at barnets behov for støtte efter denne Inatsisartutlov bedre kan imødekommes på den ønskede fremtidige bopæl. Endelig er det for det tredje et krav, at forældremyndighedsindehaverne selv udtrykkeligt har udtrykt ønske om flytning. Med sidstnævnte krav understreges, at flyttehjælp skal ydes, når det er et ønske hos forældremyndighedsindehaverne og familien. Flytningen må derfor ikke alene være begrundet i, at en ny bopæl vil være mere hensigtsmæssig for kommunalbestyrelsen.

Til stk. 2

Bestemmelsen giver ligeledes kommunalbestyrelsen mulighed for at tilbyde økonomisk støtte til hel eller delvis dækning af omkostningerne ved, at en eller begge forældremyndighedsindehavere til et barn med handicap flytter til en by, hvor der er truffet afgørelse om, at deres barn med handicap er visiteret til et døgnophold. Se bemærkningerne til stk. 1 herom.

Til § 66

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde personer med handicap yde et tilbud om gruppebaseret hjælp, omsorg eller støtte samt gruppebaseret optræning og hjælp til udvikling af færdigheder.

Til stk. 2

Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at deltagelse i sådanne tilbud vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen forværres.

Tilbuddet om gruppebaseret hjælp kan omfatte omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til borgere, der har behov herfor på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og aktivitets- og samværstilbud til borgere. Eksempelvis kan der nævnes mestringskurser for borgere med psykiske vanskeligheder eller ADHD, eller gruppebaserede træningsforløb for personer med handicap i sociale færdigheder.

Generelle tilbud er ikke afgrænset til bestemte målgrupper. Kommunalbestyrelsen kan derfor yde støtte til en målgruppe, som opfylder den gruppebaserede støtte.

Til stk. 3

Bestemmelsen angiver, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte.

Til § 67

Til stk. 1

Bestemmelsen omfatter tilbud i form af individuel tidsbegrænset hjælp og støtte, som kan gives til alle borgere med funktionsnedsættelse, men primært tager sigte på borgere med let nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller borgere, som er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelser.

Der kan ikke dispenseres fra den øvre grænse på 6 måneder, og tilbuddet kan kun gives 1 gang til den enkelte borger, for så vidt angår samme hjælpebehov. Hvis der fortsat er behov for hjælp og støtte herefter, kan der eventuelt ydes anden relevant støtte efter Inatsisartutloven.

Til stk. 2

Denne bestemmelse regulerer, at det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at tilbuddet vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om tilbud om individuel tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte. Dette kan omfatte fastsættelse af kriterier for størrelsen på tilskuddet samt hvilke typer tilbud der kan gives tilskud til.

Til § 68

Til stk. 1

Kommunalbestyrelsens forpligtelse til at tilbyde aflastning er for det første betinget af, at omsorgsopgaven medfører væsentligt merarbejde for forældrene eller de øvrige pårørende, som varetager omsorgen, og for det andet betinget af, at aflastning er en forudsætning for, at forældrene eller de øvrige pårørende fortsat kan varetage omsorgen.

Til stk. 2

Bestemmelsen forpligter kommunalbestyrelsen til at indgå en skriftlig aftale med aflastningsstedet om vilkårene for opholdet. Vilårene kan omfatte alle relevante forhold, som har betydning for et trygt ophold for personen med handicap, samt afviklingen af aflastningsopholdet.

Til stk. 3

Bestemmelsen regulerer, at kommunalbestyrelsen skal bevilge et vederlag til plejefamilien eller døgntilbuddet, hvor personen med handicap opholder sig under aflastningsopholdet. Betaling for personens forsørgelse er ikke omfattet af vederlaget i perioden.

Til stk. 4

Bestemmelsen præciserer, at den eller dem som har forsørgelsespligten, skal betale for forsørgelsen under aflastningsopholdet. Personen med handicap kan være modtager af førtidspension eller alderspension og er herved selvforsørgende og skal betale for forsørgelsen under aflastningsopholdet. For en person med handicap under 18 år påhviler forsørgelsespligten forældremyndighedsindehaver.

Til stk. 5

Bestemmelsen regulerer, hvordan betaling for forsørgelse foregår, og at dette aftales mellem personen med handicap og plejefamilien eller døgntilbuddet i samarbejde med kommunalbestyrelsen i hjemkommunen for personen med handicap. For personer under 18 år eller umyndige, indgås aftalen af forældremyndighedsindehaveren eller værgeren på vegne af personen med handicap. Det fremgår af bestemmelsen, at aflastning som støttemulighed videreføres. Med aflastning menes midlertidigt ophold uden for hjemmet, hvorved de pårørende, som normalt varetager omsorgsopgaven, aflastes. Varigheden af et aflastningsophold er afhængig af den konkrete situation og den enkelte persons støttebehov. Der kan f.eks. være tale om jævnlige tilbagevendende weekendophold, ferieophold eller ophold af flere måneders varighed. Aflastning kan ud over praktisk hjælp omfatte andre former for støtte.

Til stk. 6

Bestemmelsen regulerer, at aflastningsvederlag offentliggøres på hjemmesiden nalunaarutit.gl senest 15. november året før, aflastningsvederlaget træder i kraft.

Til § 69

Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler for, hvilke former for støtteforanstaltninger kommunalbestyrelsen kan eller skal yde.

Denne bestemmelse pålægger Naalakkersuisut at udarbejde nærmere bestemmelser om, hvilke former for støtteforanstaltninger kommunalbestyrelserne skal yde. Bemyndigelsen er indsat for at give mulighed for, at reglerne løbende kan tilpasses udviklingen inden for blandt andet hjælpemiddelområdet til personer med handicap. Forslaget lægger således op til, at støtteforanstaltningerne reguleres i en bekendtgørelse. Formålet med at fastsætte reglerne i en bekendtgørelse er at give mulighed for løbende at tilpasse reglerne på hjælpemiddelområdet til den samfundsmæssige og teknologiske udvikling på området.

Til nr. 1

Støtte til hjælpemidler omfatter hjælpemidler, som i væsentlig grad kan afhjælpe følgerne af personens handicap, i væsentlig grad kan lette personens daglige tilværelse, eller er nødvendigt for, at personen kan udøve et erhverv.

Da Inatsisartutloven kun gælder for personer, der har en varig funktionsnedsættelse, kan der ikke gives støtte til et hjælpemiddel, hvis der er en realistisk udsigt til bedring af de helbredsmæssige forhold. Formålet med hjælpemidlet er at kompensere for de udfordringer, funktionsnedsættelsen giver i forbindelse med forskellige barrierer og fremme den enkeltes mulighed for et selvstændigt liv, for personlig udvikling og for inklusion i samfundet.

Det er en forudsætning for Inatsisartutloven, at hjælpemidlet ikke kan ydes efter anden lovgivning, fx efter Landstingsforordning om sundhedsvæsenets ydelser m.v. Efter Landstingsforordningen om sundhedsvæsenets ydelser mv. har personer, i den udstrækning forholdene tillader det, ret til hjælpemidler, der erstatter, afstiver eller korrigerer defekte eller manglende legemsdele i forbindelse med en behandling. Sundhedsvæsenet har kun pligt til at levere hjælpemidler, hvor dette ud fra en lægelig vurdering er påkrævet for en patient. Dette kan være lægeordineret fodtøj, brystproteser og bysteholdere, parykker, høreapparater, tilskud til briller og kontaktlinser samt midlertidigt lån af hjælpemidler.

Visse hjælpemidler ydes af sundhedsvæsenet. Dette reguleres i sundhedslovgivningen.

I vejledningen til nærværende forslag beskrives nærmere om tildeling af hjælpemidler til personer med handicap, herunder fra socialvæsenet henholdsvis sundhedsvæsenet.

Til nr. 2

Formålet med hjælp til boligændringer eller skift af bolig er at medvirke til, at en borger med (betydelig) og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og dennes familie kan leve et så almindeligt liv som muligt som andre borgere på samme alder og i samme livssituation.

Samtidig skal hjælpen medvirke til at gøre borgeren mere selvhjulpne og dermed mindre afhængig af andres hjælp i dagligdagen, ligesom hjælpen også kan være med til at lette andres arbejde i forhold til borgeren samt understøtte et godt arbejdsmiljø.

Formålet med hjælp til boligændringer eller skift af bolig er også at medvirke til, at børn med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne får mulighed for at blive i hjemmet hos deres familie og dermed at undgå at blive anbragt udenfor hjemmet.

Sigtet med hjælp til boligændringer eller boligskit er at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for den pågældende.

Det er ikke funktionsnedsættelsens art (eller omfang), der er det afgørende, men i hvilken udstrækning ændringerne i boligen hindrer, at borgeren kan fungere i eget hjem med sin

funktionsnedsættelse. Dette vil bero på en samlet vurdering, som inkluderer alle væsentlige forhold af betydning for sagen, herunder blandt andet borgerens sociale og helbredsmæssige forhold.

Til nr. 3

Nærmere regler om motordrevne køretøjer kan omfatte, at kommunalbestyrelsen yder støtte til anskaffelse af et motordrevet køretøj, dog undtaget bil, hvis en person med handicap bor eller dagligt færdes i områder, hvor der ikke kan benyttes offentlige transportmidler eller taxa. Endvidere kan kommunalbestyrelsen yde støtte til dækning af nødvendige driftsomkostninger vedrørende et køretøj, der er ydet støtte til anskaffelse af. Støtte kan også ydes til særlig indretning af et motordrevet køretøj, herunder bil, hvis en person med handicap ikke kan benytte køretøjet uden ændringer. Endvidere kan ydes støtte til automatisk transmission i en bil til den faktiske udgift til transmissionen.

Til nr. 4

De nærmere regler omfatter, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde en person med handicap befordring i form af en kollektiv kørselsordning. Med en kollektiv kørselsordning menes et motorkøretøj, som anvendes til at transportere flere personer med handicap til og fra deres aktiviteter uden for hjemmet. Kommunalbestyrelsen kan stille et motorkøretøj til rådighed for en kollektiv kørselsordning. Ordningen kan eventuelt etableres i samarbejde med sundhedsvæsenet eller en privat organisation.

Til nr. 5

Udgangspunktet er, at det ikke må være dyrere – og heller ikke billigere – at bo, leve og få en almindelig hverdag til at hænge sammen, fordi man har et handicap. En person med handicap skal ligesom alle andre borgere, selv betale de normale leveomkostninger, som mad, tøj, ferie, fritidsinteresser, fornøjelser, børnepasning osv.

De nærmere regler omfatter en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at yde økonomisk støtte til dækning af væsentlige merudgifter for en person med handicap. Personen med handicap kan på grund af handicappet have merudgifter til diætkost efter lægelig dokumentation, handicaprettede kurser, beklædning og fodtøj mm. Listen er ikke udtømmende. Personen med handicap skal mod dokumentation kunne bevilges merudgiften, som kan være beregnet gennemsnitligt pr. måned.

Der skal ikke kunne ydes støtte til væsentlige merudgifter som følge en persons handicap, hvis merudgifterne kan dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i nærværende Inatsisartutlov.

Til nr. 6

Det foreslås, at Naalakkersuisut er forpligtiget til at tilbyde beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud til personer med handicap, som har ophold på et døgntilbud.

Til nr. 7

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at tilbyde personer med handicap mulighed for deltagelse i kurser og undervisning, hvor det må vurderes, at dette forbedrer personen med handicaps funktionsniveau til et selvstændigt hverdagsliv.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen yder pårørende til personer med handicap mulighed for deltagelse i kurser og undervisning med henblik på at støtte den pårørende og at styrke den pårørendes kompetencer i relation til at lette og forbedre hverdagen for personen med handicap.

Til nr. 8

Habilitering og rehabilitering omfatter bl.a. forskellige former for træning.

Træning kan f.eks. foregå i hjemmet, i en offentlig facilitet eller i Pissassarfik.

Til § 70

Med bestemmelsen foreslås det at give kommunalbestyrelsen mulighed for at tilbyde en person med handicap habilitering eller rehabilitering på Pissassarfik. Habiliteringen og rehabiliteringen kan finde sted både ved ophold på Pissassarfik og som ambulansetræning. Formålet med habiliteringen og rehabiliteringen er, at personen med handicap kan indlære eller genindlære færdigheder og derigennem få en bedre evne til at fungere i hverdagen. Habiliteringen og rehabiliteringen på Pissassarfik er alene hverdagshabilitering og rehabilitering og skal således ikke træde i stedet for genoptræning, rehabilitering m.v., der varetages af sundhedsvæsenet, da dette har et andet formål og indhold.

Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at tilbyde en person med handicap habilitering eller rehabilitering på Pissassarfik. Der er ikke tale om en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at tilbyde habilitering eller rehabilitering på Pissassarfik, men alene en mulighed. Det er et krav, at habilitering eller rehabilitering findes at være af væsentlig betydning for personens funktionsniveau. Ved begrebet funktionsniveau menes særligt personens evne til at klare sig i hverdagen og udføre almindelige hverdagsopgaver selvstændigt eller ved brug af hjælpemidler.

Bestemmelsen giver ligeledes mulighed for, at habilitering og rehabilitering kan finde sted som et midlertidigt ophold. Dette har til formål at sikre, at personer med handicap uanset bopæl i Grønland kan drage fordel af muligheden for habiliteringen eller rehabiliteringen.

Til § 71

Efterværn er et tilbud om støtte til unge i alderen 18 til 23 år, jf. § 2, nr. 6. Formålet med efterværn er at bidrage til, at den unge med handicap støttes til at etablere en selvstændig tilværelse på lige fod med andre unge.

Endvidere er formålet med efterværn er at yde støtte til unge med handicap, for at de kan opnå samme muligheder for kontinuitet i deres opvækst, personlige udvikling, sundhed, skolegang og forberedelse til et selvstændigt voksenliv som deres jævnaldrende. Støtten der ydes, skal være tidlig og helhedsorienteret, og tilrettelægges på baggrund af en konkret vurdering af den enkelte unges forhold. Støtten skal dermed bygge på den unges ressourcer og have fokus på at inddrage den unges synspunkter med passende vægt ift. dennes alder og modenhed.

Skifter den unge med handicap opholdskommune ved det fyldte 18. år, skal den hidtidige opholdskommune oversende den reviderede handleplan til den unges nye opholdskommune. Den nye opholdskommune skal herefter og gerne inden for 30 dage fra modtagelse af sagen også træffe afgørelse om den unges behov for efterværn.

Før efterværnet tildeles, skal kommunen – med inddragelse af den unge med handicap – foretage en individuel vurdering af den unges støttebehov. Efterværn skal tilbydes, når det må anses for at være af væsentlig betydning for den unges behov for støtte, og hvis den unge er indforstået med at modtage efterværn. Det er ikke et krav for tildeling af efterværn, at den unge kan klare sig uden støtte, når han eller hun fylder 24 år, jf. § 71

Efterværn kan tilbydes helt frem, til den unge fylder 24 år, hvis det vurderes, at den unge har behov for det, jf. § 70, stk. 1

Da efterværn er et tilbud til unge i alderen 18 – 23 år, kan den unge med handicap vælge at takke nej.

I nogle tilfælde kan der være gode grunde til, at der ikke iværksættes efterværn, når den unge med handicap fylder 18 år. Det kan fx være, at den unge har den støtte i netværket, som han eller hun har behov for, eller at den unge takker nej til efterværn. Det udelukker dog ikke, at efterværn kan etableres senere i den unges liv, da efterværn er et tilbud til unge med handicap i alderen 18 – 23 år.

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer en forpligtigelse til, at når en ung med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse, som modtager støtte efter denne Inatsisartutlov, fylder 16 år, skal kommunalbestyrelsen påbegynde forberedelsen af overgangen til voksenlivet. Det er vigtigt, at der er god tid til at forberede, at personen med handicap fylder 18 år og bliver myndig.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter, at samme jf. stk. 1 gøre sig gældende, hvis forældremyndighedsindehavere modtager hjælp efter denne inatsisartutlov alene med afsæt i den unges betydelige og varigt nedsatte fysiske eller psykiske funktionsevne.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for efterværn, herunder efterværnets omfang, varighed og karakter.

Til § 72

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer, at forberedelsen efter § 71 skal være tværgående og helhedsorienteret og skal foregå i dialog med den unge og dennes forældre. Forberedelsen skal ikke være mere omfattende, end formålet i det enkelte tilfælde tilsiger.

Til stk. 2

Det fremgår af stk. 2, at i forberedelsen skal jf. nr. 1-6 indgå i overvejelsen vedrørende den unge. Den unge med handicap kan have ekstra behov for indsats og støtte som følge af funktionsnedsættelsen, når den unge begynder voksertilværelsen. Dette gælder især unge med handicap, som er myndige. Den unge skal varetage opgaver og ansvar for sig selv, som hidtil har været varetaget af forældremyndighedsindehaver, og derfor have brug for yderligere støtte i en periode. Dette kan f.eks. omfatte ansøgning om uddannelse, beskæftigelse, bolig mv.

Øvrige relevante forhold kan være aktiviteter, som personen med handicap ønsker at deltage i eller få støtte til at kunne deltage i. Det vil være individuelt og afhængigt af handicappet, hvad relevante forhold kan omfatte.

Til stk. 3

Bestemmelsen beskriver, hvornår forberedelsen af overgangen skal være afsluttet, således at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om den fremtidige indsats og støtte, og således at denne kan iværksættes umiddelbart efter, at den unge er fyldt 18 år.

Til § 73

Bestemmelsen regulerer formålet med indsatsen, og at den skal bidrage til en god overgang til en selvstændig tilværelse, herunder have fokus på at understøtte den unges udvikling og trivsel, uddannelse, beskæftigelse og øvrige relevante forhold, herunder anskaffelse af selvstændig bolig.

Til § 74

Til stk. 1

Ifølge bestemmelsen kan støtte til hel eller delvis dækning af kistetransport ydes af kommunalbestyrelsen i hjemkommunen til en person med handicap, der bor i et botilbud, dvs. bokollektiv, beskyttet boenhed eller døgntilbud, uden for hjemstedet, dvs. personens hjemby eller hjembygd.

Bestemmelsen gælder, hvis personen dør under dennes ophold på botilbud uden for hjemstedet. Kommunalbestyrelsen er ikke forpligtet til at yde støtte, men hel eller delvis dækning kan overvejes, hvor den afdøde eller dennes pårørende har udtrykt ønske om begravelse på hjemstedet, og hvor de konkrete forhold taler for støtten. Bestemmelsen er ikke geografisk begrænset til Grønland, hvorfor der ligeledes kan ydes hjælp til betaling af kistetransport hjem til Grønland fra andre dele af rigsfællesskabet og udlandet, når personen med handicap er visiteret hertil af Naalakkersuisut.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter, at stk. 1 kun finder anvendelse, hvis der ikke kan ydes støtte til udgifter til kistetransport efter anden lovgivning. Der er blandt andet i lovgivningen om offentlig hjælp fastsat bestemmelse om støtte til udgifter til kistetransport.

Til § 75

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at en person med handicap modtager støtte svarende til personens til enhver tid gældende behov, uanset at personens støttebehov forværres eller forbedres over tid.

Til stk. 1

Det fastsættes i stk. 1, at når en kommunalbestyrelse får kendskab til, at en person med handicap ikke modtager den rette støtte, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at træffe afgørelse om ændring eller ophør af støtten.

Til stk. 2

Det fastsættes i stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal høre personen med handicap og forældremyndighedsindehavere eller eventuel værge, i forbindelse med vurderingen af, om der skal træffes afgørelse om ændring eller ophør af støtte. Kommunalbestyrelsen kan således ikke træffe afgørelse om ændring eller ophør af støtte alene på grundlag af en faglig vurdering hos kommunalt ansat personale eller andre fagpersoner. Personen med handicap skal høres i sagen. Høringen skal have form af en samtale. Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 46 for uddybende bemærkninger om afholdelse af samtaler med personer med handicap.

Støtteforanstaltningerne, der ydes til støtte for en person med handicap, skal ophøre, når målet med dem er nået. Ved vurdering af om målet for støtten er nået, skal der være fokus på, hvorvidt personen har en nedsat funktion set i forhold til andre borgere, når der ses på personens mulighed for at fungere i det daglige liv, herunder i det samfundsmæssige liv. Personens funktionsnedsættelse skal således afføde et kompensationsbehov for personen, for at denne kan fungere som andre borgere i lignende situationer. Det er således personens kompensationsbehov, der er afgørende for, om personen fortsat er berettiget til at modtage den bevilligede støtte.

Kommunalbestyrelsen skal ved afgørelse om ophør af støtteforanstaltninger vurdere, hvorvidt en ny form for støtte til personen med handicap skal træde i stedet for den hidtidige støtte. Har personen fortsat behov for støtte, skal kommunalbestyrelsen sørge for, at personen modtager den nødvendige støtte.

Til stk. 3

I stk. 3 fastsættes, at en kommunalbestyrelse skal have udarbejdet en handleplan, jf. § 47 og have afholdt en samtale, jf. § 46, inden der træffes afgørelse om ophør af støtte efter kapitel 8. Bestemmelsen pålægger således kommunalbestyrelsen at udarbejde en handleplan, således at det afklares, hvad der skal ske fremadrettet, når den ydede støtte ophører.

Til § 76

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at en kommunalbestyrelse kan anmode en person med handicap, der skal visiteres til støtte efter denne Inatsisartutlov, om at bidrage med de oplysninger vedrørende personens forhold, der må anses at være nødvendige for fastsættelsen af personens støttebehov. Derudover fastsættes, at kommunalbestyrelsen kan anmode personen om at lade sig undersøge af en læge, med henblik på at frembringe de sundhedsoplysninger, der er nødvendige for at fastsætte personens støttebehov. En beslutning om eventuel behandling i sundhedsvæsenet er et anliggende for sundhedsvæsenet. Bestemmelsen giver ikke adgang til tvangsundersøgelse.

Til stk. 2

Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at kommunalbestyrelsen så vidt muligt skal indhente samtykke fra personen med handicap for at kunne indhente de oplysninger fra øvrige myndigheder, der er relevante for at fastsætte personens støttebehov. Oplysningspligten omfatter tillige forældremyndighedsindehaver eller eventuel værge. Bestemmelsen stiller krav om, at der skal indhentes et samtykke. Der skal være tale om et informeret samtykke, således at det sikres, at den kommunale sagsbehandler giver personen med handicap de informationer, denne har brug for. Et samtykke, der er givet på baggrund af mangelfuld information, kan dermed være et ugyldigt samtykke.

Til stk. 3

Bestemmelsens stk. 3 giver mulighed for at indhente de relevante oplysninger, uden indhentelse af samtykke, når personen ikke er i stand til at give sit samtykke, og det ikke er muligt at indhente samtykke fra forældremyndighedsindehavere eller eventuel værge samt at oplysningerne må anses for at være væsentlige for at beskytte personens vitale interesser.

Til § 77

Til stk. 1

Bestemmelsens stk. 1 skal ses i sammenhæng med §§ 41 og 75 omhandlende kommunalbestyrelsens pligt til at ændre eller stoppe støtte til en person med handicap, hvor støtten ikke længere er

Til stk. 2

Med stk. 2 foreslås muligheden for, at nærtstående i stedet kan få besøgsrejse til det sted, hvor personen med handicap bor. Nærtståendes adgang til besøgsrejse er subsidiær i forhold til personen med handicaps adgang. Det er således en betingelse for, at nærtstående skal tilbydes besøgsrejsen, at personen med handicap ikke selv er i stand til at benytte sin besøgsrejse efter stk. 1, og at personen ønsker at modtage besøg. Ordningen vil eksempelvis kunne anvendes til at yde et forældrepar hjælp til at besøge et fællesbarn over 18 år.

Til stk. 3

Med bestemmelsens stk. 3 fastslås det, at retten til betalte besøgsrejser efter stk. 1-2 også omfatter personer med handicap, der har ophold uden for Grønland. Bestemmelsen fastslår endvidere, at en person mellem 18 og 24 år med handicap, der har midlertidigt ophold på et døgntilbud uden for Grønland, har ret til 2 betalte besøgsrejser, uanset at nærværende bestemmelses stk. 1 indeholder en begrænsning om, at personer over 18 år kun skal have adgang til 1 betalt besøgsrejse årligt.

Til stk. 4

Bestemmelsens stk. 4 giver mulighed for, at besøgsrejsen kan gives til en by i nærheden af persons hjemsted. Se bemærkningerne til stk. 1 vedrørende forståelsen af begrebet ”hjemsted”.

Bestemmelsen vil kunne anvendes i de situationer, hvor der ikke er de nødvendige støttemuligheder og faciliteter til rådighed på hjemstedet. Dette skal forstås således, at det ikke vil være til personen med handicaps bedste at rejse til hjemstedet på grund af manglende muligheder for at få den nødvendige støtte. Her giver bestemmelsen i stedet mulighed for, at besøgsrejsen kan gives til den nærmeste by, der har de nødvendige faciliteter til at dække personen med handicaps støttebehov.

Bestemmelsen fastslår ligeledes, at såfremt der ydes en besøgsrejse til en by i nærheden af hjemstedet, skal kommunalbestyrelsen ligeledes yde 1 eller 2 nærtstående rejse og ophold til denne by for at besøge personen med handicap.

Til stk. 5

Det følger af stk. 5, at retten til betalt besøgsrejse for en person med handicap over 18 år efter stk. 1-4 ikke gælder, når personen har ophold på døgntilbuddet i henhold til en dom eller efter en beslutning truffet af retten herom efter bestemmelserne i Kriminallov for Grønland, kapitel 33.

Til § 79

Til stk. 1

Med bestemmelsens stk. 1 fremgår en udtrykkelig og ubetinget ret for et barn med handicap, som har ophold på et døgntilbud beliggende uden for barnets hjemsted, dvs. barnets hjemby eller

hjembygd, til 2 årlige besøgsrejser til hjemstedet eller forældrenes bopæl. Retten til 2 besøgsrejser gælder til og med det kalenderår, hvor barnet fylder 18 år.

Til stk. 2

Bestemmelsen giver mulighed for, at forældremyndighedsindehaverne eller 1 eller 2 nærtstående i stedet kan benytte besøgsrejsen. En nærtstående kan være f.eks. være et andet familiemedlem end forældremyndighedsindehaverne eller en eventuel værge. For at forældremyndighedsindehaverne eller en anden nærtstående kan benytte besøgsrejsen, skal dette efter en konkret vurdering skønnes at være til barnets bedste.

Formålet med besøgsrejserne er, at barnet opretholder en tilknytning til sit fysiske hjemsted.

Det er udgangspunktet, at besøgsrejsen skal gå til hjemstedet.

Med bestemmelsen er det dog ønsket at opretholde en adgang til at foretage en konkret vurdering af, om det undtagelsesvist findes bedre stemmende med barnets behov, at besøget afvikles, hvor barnet opholder sig.

Har forældrene ikke allerede aflagt besøg på døgntilbuddet, vil der således være en vigtig mulighed for, at de kan få indblik i deres barns hverdag ved at besøge døgntilbuddet.

Besøgsrejsen kan også tildeles et familiemedlem eller en anden person, som barnet er særligt knyttet til. Denne mulighed kan benyttes, hvis døgntilbuddet vurderer, at det er i strid med barnets interesse at have kontakt med forældremyndighedsindehaverne.

Til stk. 3

En 3. besøgsrejse skal tildeles, hvis det vurderes nødvendigt for at opretholde en rimelig kontakt mellem barnet og forældremyndighedsindehaverne. Om den 3. rejse er nødvendig, skal afgøres efter en konkret vurdering af forholdet mellem barnet og forældremyndighedsindehaverne.

Om det må anses for nødvendigt ”for at opretholde kontakten mellem barnet og forældremyndighedsindehaverne” skal vurderes individuelt i hver enkelt sag. Bestemmelsens udgangspunkt er dog, at besøgsrejsen skal bevilges, hvis det skønnes, at der gennem en yderligere besøgsrejse kan opnås en bedre kontakt mellem barn og forældre, og dette vil være til barnets bedste.

Til stk. 4

Med bestemmelsens stk. 4 fastslås det, at retten til betalte besøgsrejser efter stk. 1-3 også omfatter personer med handicap, der har ophold uden for Grønland. Disse børn vil hermed have samme ret til besøgsrejser som børn, der bor på døgninstitution i Grønland.

Til stk. 5

Bestemmelsens stk. 5 giver mulighed for, at besøgsrejsen kan gives til en by i nærheden af barnets hjemsted.

Bestemmelsen vil kunne anvendes i de situationer, hvor der ikke er de nødvendige støttemuligheder og faciliteter til rådighed på hjemstedet. Dette skal forstås således, at det ikke vil være til barnets bedste at rejse til hjemstedet på grund af manglende muligheder for at få den nødvendige støtte. Her giver bestemmelsen i stedet mulighed for, at besøgsrejsen kan gives til den nærmeste by, der har de nødvendige faciliteter til at dække barnets støttebehov.

Bestemmelsen fastslår ligeledes, at såfremt der ydes en besøgsrejse til en by i nærheden af hjemstedet, skal kommunalbestyrelsen ligeledes yde forældremyndighedsindehaverne eller andre nærtstående rejse og ophold til denne by, så de kan besøge barnet.

Til stk. 6

Det følger af stk. 6, at retten til betalt besøgsrejse for et barn med handicap efter stk. 1-4 ikke gælder, når barnet har ophold på døgntilbuddet i henhold til en dom eller efter en beslutning truffet af retten herom efter bestemmelserne i Kriminallov for Grønland, kapitel 33.

Til § 80

Til stk. 1

Det fastslås i stk. 1, at betalingsforpligtelsen for udgifterne i forbindelse med besøgsrejsen påhviler kommunalbestyrelsen i hjemkommunen. Betalingsforpligtelsen omfatter de samlede rejseudgifter, herunder udgifter til det nødvendige antal ledsageres rejse- og opholdsudgifter, for de rejsedøgn, besøgsrejsen varer.

Kommunalbestyrelsens betalingsforpligtelse er begrænset til højst 9 besøgsrejsedøgn. Rejsetid i forbindelse med start og slutning af besøgsrejsen medregnes ikke i de 9 døgn. Bestemmelsen skal forstås således, at personen har ret til 9 døgn på hjemstedet eller byen i nærheden af hjemstedet plus den nødvendige rejsetid.

Herudover skal kommunalbestyrelsen afholde de udgifter, der er forbundet med forældremyndighedsindehavernes eller andre nærtstående rejsen i forbindelse med besøgsrejser bevilget efter § 78, stk. 2 og § 79, stk. 2. Formålet hermed er at sikre, at der opretholdes en kontakt til familie og pårørende fra hjemstedet, når det ikke er muligt for personen at rejse til hjemstedet.

Til stk. 2

Personer med handicap, som ikke er omfattet af retten til betalte besøgsrejser efter §§ 78 og 79, skal selv betale deres ferierejser. Kommunalbestyrelsen kan dog bevilge ledsagelse, hvis en person med handicap ikke uden hjælp fra andre kan gennemføre rejsen, eller det af sikkerhedsmæssige grunde er et krav fra flyselskabet eller rederiet. For børn og unge, som bor hos deres forældre, er det

forældrene, der træffer beslutningen om evt. ferierejser og afholde udgifterne herfor. Hvis barnet på grund af handicappet har brug for en ledsager ud over forældrene, kan kommunalbestyrelsen bevilge ledsagelse.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastsætter, at ledsagere, der ikke er nærtstående, kan bevilges billetudgift, opholdsudgifter samt dagpenge, ledsagerhonorar iht. overenskomst og evt. tabt arbejdsfortjeneste.

Hvis ledsageren, f.eks. en medarbejder i institutionen, modtager løn under ledsagelse i henhold til overenskomst, kan medarbejderen ikke modtage tabt arbejdsfortjeneste.

Hvis en nærtstående er ledsager, kan kommunen bevilge billetudgift og opholdsudgifter.

Nærtstående kan ikke bevilges tabt arbejdsfortjeneste, da meningen med ledsagelsen skal være, at den nærtstående holder ferie sammen med personen med handicap, og derfor skal bruge sin ferie til formålet.

Til stk. 4 og 5

Bestemmelserne fastsætter, at kommunalbestyrelsen kan bevilge ledsagelse 1 gang årligt til en person med handicap under 18 år. Kommunalbestyrelsen kan alene bevilge ledsagelse hvert 3. år til personer med handicap over 18 år.

Til stk. 6

Bestemmelsen slår fast, at retten til besøgsrejser, jf. stk. 1, og muligheden for besøgsrejser, jf. stk. 2, alene gælder for rejser inden for rigsfællesskabet. Det betyder, at der betales for besøgsrejser mellem Grønland, Danmark og Færøerne.

Til stk. 7

Bestemmelsens stk. 7 bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler om tilrettelæggelsen af besøgsrejser og afholdelsen af udgifterne, herunder bl.a. regler vedrørende udgifter i forbindelse med en ledsagers rejse, herunder dagpenge, ledsagerhonorar og tabt arbejdsfortjeneste for ledsagere der ikke er pårørende.

Til § 81

Til stk. 1

Bestemmelsens stk. 1 giver personer med handicap, som har ophold i et bokollektiv, en beskyttet boenhed eller et døgntilbud uden for vedkommendes hjemsted, dvs. personens hjemby eller hjembygd, ret til en rejse i forbindelse med en nærtståendes alvorlige sygdom, død eller begravelse. En nærtstående kan f.eks. være et andet familiemedlem end forældremyndighedsindehaverne eller en eventuel værge.

Der kan ydes en rejse for hver indtruffet begivenhed. Det vil sige, at der kan ydes en rejse i forbindelse med sygdommens konstatering, og endnu en rejse såfremt personen efterfølgende dør af sygdommen og skal begravnes. En sådan rejse kan evt. ske i form af en forlængelse af den påbegyndte rejse, hvis døden indtræder under besøget.

Alvorlige sygdomme vil sædvanligvis omfatte blandt andet de fleste ondartede kræftformer og visse hjernetumorer, visse alvorlige sygdomme i hjerte og hjerte-hjertekar sygdomme, organsvigt med behov for transplantation, visse fremadskridende neurologiske sygdomme, permanent tab af syn, total døvhed. Listen er ikke udtømmende. For en uddybende liste kan der henvises til Vejledning om nære pårørendes alvorlige sygdom og/eller død og begravelse.

Retten til rejser gælder, uanset om personen har ophold i Grønland eller uden for landets grænser. Rejse meddelt efter denne bestemmelse påvirker ikke retten til besøgsrejse i henhold til forslagets §§ 78 og 79.

Til stk. 2

I stk. 2 fastsættes, at kommunalbestyrelsen har betalingsforpligtelsen for udgifterne i forbindelse med rejse til en nærtståendes alvorlige sygdom, død eller begravelse.

Betalingsforpligtelsen omfatter de samlede rejseudgifter, herunder udgifter til det nødvendige antal ledsageres rejse- og opholdsudgifter, for de rejsedøgn, besøgsrejsen varer.

Til stk. 3

Stk. 3 indeholder bemyndigelse for Naalakkersuisut til at fastsætte regler vedrørende tilrettelæggelsen af besøgsrejser og afholdelse af udgifter dertil.

Til § 82

Til stk. 1

Ifølge stk. 1 kan kommunalbestyrelsen i hjemkommunen til en person med handicap, der har ophold på botilbud uden for hjemstedet, dvs. personens hjemby eller hjembygd, tilbyde støtte til rejse til personens nærtstående i tilfælde af personens alvorlige sygdom eller i forbindelse med særlige mærkedage, herunder runde fødselsdage, barnedåb, konfirmation, bryllup, sølvbryllup eller lignende. En nærtstående kan være f.eks. være et andet familiemedlem end forældremyndighedsindehaverne eller en eventuel værge.

Støtte i medfør af stk. 1 kan ydes til maksimalt 2 nærtstående.

Det er en betingelse for, at en kommunalbestyrelse kan yde støtte efter stk. 1, at personen der besøges, er omfattet af persongruppen for forslagets §§ 78 og 79.

Det skal bemærkes, at bestemmelsen alene bemyndiger kommunalbestyrelserne til at yde støtte, men indeholder ikke en forpligtelse hertil.

Til stk. 2

Stk. 2 indeholder bemyndigelse for Naalakkersuisut til at fastsætte regler vedrørende tilrettelæggelsen af besøgsrejser og afholdelse af udgifter dertil. Reglerne kan vedrøre de samme forhold som ved bemyndigelsen i § 80, stk. 3.

Til § 83

Til stk. 1

Det fremgår af stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal føre et personrettet tilsyn med forholdene for en person med handicap, som har ophold på et botilbud, det vil sige i et bokollektiv, i en beskyttet boenhed eller på et døgntilbud i Grønland.

Bestemmelsen regulerer, at kommunalbestyrelsen som led i tilsynet skal sikre sig, at opholdet på botilbuddet fortsat opfylder personens fysiske, psykiske og sociale behov.

Et redskab i kommunalbestyrelsens personrettede tilsyn efter stk. 1 på døgntilbud vil være statusrapporten fra døgntilbuddet efter den foreslåede bestemmelse i § 35. Statusrapporten er ikke tilstrækkelig til, at kommunalbestyrelsen har opfyldt sin forpligtelse til at føre et personrettet tilsyn. Statusrapporten kan i stedet være et redskab til tilrettelæggelse af tilsynet.

Det ønskes dog med bestemmelsen, at der ikke blot føres tilsyn med forholdene, som personen lever under, men at kommunalbestyrelsen i sit tilsyn tager stilling til, hvorvidt døgnopholdet samt eventuelt øvrig iværksat støtte fortsat opfylder personens fysiske, psykiske og sociale behov. Tilsynet skal dermed danne grundlag for en vurdering af, hvorvidt der er grund til at ændre indsatsen.

Til stk. 2

Det fremgår af stk. 2, at tilsynet efter stk. 1 både kan foregå som anmeldt og uanmeldt tilsyn. Ved et anmeldt tilsyn forstås et tilsynsbesøg, hvor botilbuddet på forhånd er gjort bekendt med, at tilsynsbesøget vil finde sted. Ved uanmeldt tilsyn forstås, at botilbuddet ikke på forhånd er gjort bekendt med, at der vil blive aflagt et tilsynsbesøg. Uanmeldte tilsynsbesøg kan give et her-og-nu billede af situationen, og kan anvendes til vurdering af, hvorvidt der er overensstemmelse mellem det, der opleves i forbindelse med de anmeldte tilsynsbesøg og hverdagen. Uanmeldte tilsynsbesøg kan derfor benyttes til at supplere og nuancere det generelle indtryk af anbringelsesstedet.

Til stk. 3

Det fremgår af stk. 3, at kommunalbestyrelsen efter anmodning fra Naalakkersuisut forpligtes til at fremsende alle de oplysninger, som Naalakkersuisut måtte ønske om kommunalbestyrelsens

varetagelse af det personrettede tilsyn. Der lægges således i bestemmelsen ikke nogen begrænsning ind i forhold til temaer og detaljeringsgrad.

Til stk. 4

Det fremgår af stk. 4, at der gives bemyndigelse til Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for det personrettede tilsyn, herunder regler om tilsynets udøvelse, tilrettelæggelse, vilkår og betingelser og udarbejdelse af tilsynsrapporter. En tilsynsrapport er betegnelsen for det dokument, der skal udarbejdes i forbindelse med ethvert tilsyn i henhold til de forvaltningsretlige regler, herunder notatpligten.

Til § 84

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer kommunalbestyrelsens forpligtelse til at iværksætte skærpet personrettet tilsyn ved alvorligt bekymrende forhold for en person med handicap. Disse forhold kan konstateres i forbindelse med det almindelige personrettede tilsyn eller ved underretning til kommunalbestyrelsen eller på anden vis.

Borgerklager til forvaltningen eller henvendelser til det politiske niveau vil kunne begrunde iværksættelse af et skærpet tilsyn.

Alvorligt bekymrende forhold kan eksempelvis være omsorgssvigt, herunder sikring af hygiejneforhold, manglende opsyn med mad og drikke og sikkerhed for den person med handicap til både at varetage daglige gøremål, men også dennes person. Listen er ikke udtømmende.

Til stk. 2

Bestemmelsen regulerer kommunalbestyrelsens forpligtelse til at lave en handleplan for personen med handicap, som de alvorligt bekymrende forhold berører. Handleplanen skal laves uden unødigt ophold, dvs. arbejdet med at lave handleplanen skal igangsættes straks og færdiggøres så hurtigt som muligt, når alle relevante oplysninger og indsatser kan indarbejdes i handleplanen.

Til stk. 3

Bestemmelsen regulerer, at udarbejdelsen af handleplanen skal ske i dialog med lederen af bostedet og skal beskrive, hvordan der skal arbejdes med at styrke trygge omgivelser og afhjælpe de alvorligt bekymrende forhold. Handleplanen sikrer dokumentation, koordination og fremdrift i afhjælpningen på de alvorligt bekymrende forhold og skabelsen af trygge rammer.

Handleplanen skal kort og præcist beskrive de alvorligt bekymrende forhold og skal beskrive frister og mål for at bringe det skærpede tilsyn til ophør.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastsætter hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for kommunalstyrelsens skærpede personrettede tilsyn med personer med handicap, tilsvarende bestemmelserne om skærpet personrettet tilsyn i Selvstyrets Bekendtgørelse nr. 35 af 24. september 2020 om kommunalbestyrelsens almindelige og pædagogiske tilsyn med kommunale daginstitutioner.

Til § 85

Til stk. 1

Kommunalbestyrelsen skal føre et driftsmæssigt tilsyn for personer med handicap efter Inatsisartutlovens kapitel 4 på bokollektiver og i beskyttede boenheder.

Der er alene tale om et driftsorienteret tilsyn med botilbuddet som helhed og de generelle forhold for beboerne, som har ophold i botilbuddet. Det er dermed ikke et tilsyn med den enkelte beboer, som har ophold i botilbuddet.

Til stk. 2

Der fremgår af stk. 2, at tilsynet efter stk. 1 både kan foregå som anmeldt og uanmeldt tilsyn. Ved et anmeldt tilsyn forstås et tilsynsbesøg, hvor botilbuddet på forhånd er gjort bekendt med, at tilsynsbesøget vil finde sted. Ved uanmeldt tilsyn forstås, at botilbuddet ikke på forhånd er gjort bekendt med, at der vil blive aflagt et tilsynsbesøg. Uanmeldte tilsynsbesøg kan give et her-og-nu billede af situationen, og kan anvendes til vurdering af, hvorvidt der er overensstemmelse mellem det, der opleves i forbindelse med de anmeldte tilsynsbesøg og hverdagen. Uanmeldte tilsynsbesøg kan derfor benyttes til at supplere og nuancere det generelle indtryk af anbringelsesstedet.

Til stk. 3

Der fremgår af stk. 3, at kommunalbestyrelsen efter anmodning fra Naalakkersuisut forpligtes til at fremsende alle de oplysninger, som Naalakkersuisut måtte ønske om kommunalbestyrelsens varetægtelse af det driftsorienterede tilsyn. Der lægges således i bestemmelsen ikke nogen begrænsning ind i forhold til temaer og detaljeringsgrad.

Til stk. 4

Der fremgår af bestemmelsen i stk. 4, at der gives bemyndigelse til Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for det driftsorienterede tilsyn herunder regler om tilsynets udøvelse, tilrettelæggelse, vilkår og betingelser og udarbejdelse af tilsynsrapporter.

En tilsynsrapport er betegnelsen for det dokument, der skal udarbejdes i forbindelse med et hvert tilsyn i henhold til de forvaltningsretlige regler, herunder notatpligten.

Til § 86

Til stk. 1

Der fremgår af stk. 1, at Naalakkersuisut forpligtes til at have en særlig tilsynsenhed, som har til opgave at føre kontrol med kommunalbestyrelsernes forvaltning og administration af denne Inatsisartutlov samt at føre driftstilsynet med døgntilbuddene.

Til stk. 2

Der fremgår af stk. 2, at Naalakkersuisut fører det overordnede tilsyn med forvaltningen af denne Inatsisartutlovs bestemmelser og med kommunernes opfyldelse af de i denne Inatsisartutlov anførte pligter og rettigheder. Bestemmelsen viderefører det hidtil ulovbestemte ansvar for at føre sektortilsyn på handicapområdet, udøvet af Naalakkersuisut.

Til stk. 3

Der fremgår af stk. 3, at tilsynsenheden fører driftsorienterede tilsyn med døgntilbud for personer med handicap oprettet efter § 27 i Inatsisartutloven.

Der er alene tale om et driftsorienteret tilsyn med døgntilbuddet som helhed og de generelle forhold for beboerne, som har ophold i døgntilbuddet. Der er dermed ikke et tilsyn med den enkelte beboer, som har ophold i døgntilbuddet. Forpligtelsen til at føre det personrettede tilsyn ligger hos kommunalbestyrelsen, jf. § 83.

Til stk. 4

Der fremgår af stk. 4, at tilsynsopgaven både skal have et kontrolperspektiv og et kvalitetsudviklingsperspektiv. Det betyder, at tilsynsenheden for det første skal føre kontrol med, at forholdene på døgntilbuddet, herunder de fysiske, økonomiske og personalemæssige forhold samt varetagelsen af omsorgen for beboerne, lever op til betingelserne for at være godkendt som døgntilbud. I dette ligger også en kontrol af, at døgntilbuddet f.eks. ikke har flere beboere, end døgntilbuddet er godkendt til. For det andet betyder bestemmelsen, at tilsynsenheden skal have fokus på, hvordan tilsynsenheden i dialog med døgntilbuddet kan støtte døgntilbuddet i arbejdet med udvikling af døgntilbuddets kvalitet. Dialogen skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten på døgntilbuddet.

Til stk. 5

Der foreslås i stk. 5, at tilsynet efter stk. 2 og 3 både kan foregå som anmeldt og uanmeldt tilsyn. Ved et anmeldt tilsyn forstås et tilsynsbesøg, hvor kommunalbestyrelsen eller døgntilbuddet på forhånd er gjort bekendt med, at tilsynsbesøget vil finde sted. Ved uanmeldt tilsyn forstås, at kommunalbestyrelsen eller døgntilbuddet ikke på forhånd er gjort bekendt med, at der vil blive aflagt et tilsynsbesøg. Uanmeldte tilsynsbesøg kan give et her-og-nu billede af situationen og kan anvendes til vurdering af, hvorvidt der er overensstemmelse mellem det, der opleves i forbindelse med de anmeldte tilsynsbesøg og hverdagen. Uanmeldte tilsynsbesøg kan derfor benyttes til at supplere og nuancere det generelle indtryk af anbringelsesstedet.

Til stk. 6

Naalakkersuisut pålægges at fastsætte nærmere regler om tilrettelæggelsen og indholdet af det driftsorienterede tilsyn. Bemyndigelsen vil bl.a. blive anvendt til at fastlægge, hvilke nærmere forhold tilsynsenheden skal føre tilsyn med.

Til § 87

Det fremgår af bestemmelsen, at tilsynsenheden har ret til, mod forevisning af behørig legitimation og uden retskendelse, at få adgang til de oplysninger i den kommunale forvaltning, som tilsynsenheden vurderer relevante for tilsynets udøvelse. Tilsynsenheden har herunder også ret til at få adgang til følsomme personoplysninger samt interne dokumenter. Bestemmelsen har til formål at sikre, at tilsynsenheden effektivt kan udføre tilsynet efter den foreslåede bestemmelse i § 86, stk. 2.

Til § 88

Det fremgår af bestemmelsen en nærmere regulering af tilsynsenhedens tilsyn efter § 86, stk. 2. Bestemmelsen vedrører således nærmere tilsynsenhedens tilsyn med kommunalbestyrelsens forvaltning og kommunalbestyrelsens administration af reglerne i denne Inatsisartutlov. Det foreslås for det første, at tilsynsenheden skal udarbejde en skriftlig tilsynsrapport til kommunalbestyrelsen om tilsynet.

Tilsynsenheden tillægges kompetence til i tilsynsrapporten at fremkomme med vejledende henstillinger og forpligtende påbud til kommunalbestyrelsen. Det gælder for såvel vejledende henstillinger og forpligtende påbud, at de skal vedrøre kommunalbestyrelsens forvaltning og kommunalbestyrelsens administration af reglerne i Inatsisartutloven. Der kan alene gives forpligtende påbud med et indhold, som bestemt i nr. 1-3.

Tilsynsenheden har efter nr. 1 mulighed for at udstede forpligtende påbud om, at kommunalbestyrelsen i 1 eller flere sager vedrørende støtte til personer med handicap skal iværksætte en udredning efter bestemmelserne i Inatsisartutlovens § 16 eller udarbejde en handleplan efter bestemmelserne i Inatsisartutlovens § 47. Tilsynsenheden har mulighed for, hvis det er relevant at udstede et påbud om, at kommunalbestyrelsen skal iværksætte en udredning og udarbejde en handleplan. Det vil dog alene være relevant at udstede påbud om at udarbejde en handleplan, såfremt kommunalbestyrelsen allerede har iværksat og udarbejdet en udredning.

Tilsynsenheden kan fastsætte en tidsfrist for, hvornår det pålagte sagsbehandlingsskridt skal være afsluttet. Tilsynsenheden kan som led i påbuddet fastsætte, at kommunalbestyrelsen løbende skal orientere tilsynsenheden om sagen eller sagernes forløb. Udredningen har til formål at afdække, om personen aktuelt har behov for støtte efter denne Inatsisartutlov, herunder tilbud om ophold på et botilbud.

Tilsynsenheden har endvidere efter nr. 2 mulighed for at udstede påbud om, at kommunalbestyrelsen skal genoptage en eller flere afsluttede sager om støtte til personer med handicap til fornyet behandling. Det er et krav for udstedelse af påbuddet, at kommunen ikke har overholdt Inatsisartutlovens bestemmelser. Det kan f.eks. dreje sig om, at en kommune har truffet afgørelse om afslag på støtte til en person med handicap uden at have foretaget en udredning efter § 16.

Tilsynsenheden har endelig efter nr. 3 mulighed for at påbyde kommunalbestyrelsen at iværksætte en udredning efter § 16, hvis tilsynsenheden vurderer, at en person med handicap, hvis sag er igangværende eller afsluttet, har behov for ophold på et botilbud, men at et sådant ophold ikke er blevet tilbudt. Formålet med påbuddet er at afdække, om personen aktuelt har et behov for støtte efter Inatsisartutloven, herunder behov for ophold på et botilbud. Tilsynsenheden kan som led i påbuddet fastsætte en frist for, hvornår kommunalbestyrelsen skal have iværksat en udredning efter § 17.

Til § 89

Tilsynsenheden ret til at få udleveret de oplysninger fra et døgntilbud, som er nødvendige for, at tilsynsenheden kan udføre det driftsorienterede tilsyn. Det er tilsynsenheden, der vurderer, hvad der er nødvendigt, for at tilsynsenheden kan udføre det driftsorienterede tilsyn efter § 86, stk. 3.

Til § 90

Til stk. 1

Det fremgår af stk. 1, at tilsynsenheden kan træffe afgørelse om udstedelse af et påbud til et døgntilbud. Påbuddet udstedes som led i tilsynsenhedens driftsorienterede tilsyn med døgntilbuddet. Tilsynsenheden kan fastsætte en frist for døgntilbuddets opfyldelse af påbuddet.

Udstedelse af påbud kan eksempelvis bruges i de tilfælde, hvor en væsentlig andel af medarbejderne er fratrukket, og hvor de tilbageværende medarbejdere ikke kan forventes at løse opgaven alene, enten fordi de er for få, eller fordi døgntilbuddet ikke længere besidder de fornødne kompetencer til at håndtere den målgruppe, som døgntilbuddet er godkendt til. Påbuddet kan da gå på at få ansat de relevante medarbejdere. Et andet eksempel kan være, at et døgntilbud har uforholdsmæssig mange magtanvendelser. Tilsynsenheden kan da give døgntilbuddet et påbud om at tilvejebringe en handleplan for at undgå unødige magtanvendelse i fremtiden og om relevant efteruddannelse af medarbejderne.

Det er en forudsætning, at et påbud har en karakter, som giver døgntilbuddet mulighed for at efterkomme det. Det skal være helt klart, hvad døgntilbuddet skal gøre for at overholde påbuddet. Tilsynsenheden kan fastsætte længden af en eventuel frist for at efterleve et påbud ud fra de konkrete forhold, som har givet anledning til påbuddet. Hvis der for eksempel er tale om, at en medarbejder har begået seksuelle overgreb mod beboere i døgntilbuddet, kan påbuddet gå på, at denne medarbejder ikke må være ansat i døgntilbuddet. Et sådant påbud kan efterleves straks, og fristen

kan sættes herefter. Et påbud om ansættelse af medarbejdere med bestemte kompetencer kan, afhængigt af hvor alvorligt fraværet af de fornødne kompetencer er, fastsættes med en længere frist.

Til stk. 2

Det fremgår af stk. 2, at tilsynsenheden kan træffe afgørelse om skærpet tilsyn, når forholdene på det enkelte døgntilbud tilsiger det.

Et skærpet tilsyn er udtryk for en afgørelse, hvor det af tilsynsenheden er vurderet, at der er behov for et særligt defineret intensivt tilsyn inden for en bestemt angivet periode. Skærpet tilsyn er udtryk for et mere intensivt tilsyn og vil alt andet lige medføre gennemførelse af flere tilsynsbesøg og indhentelse af flere oplysninger. Ligesom tilsynsenheden generelt skal tilrettelægge tilsynene efter forholdene, skal tilsynsenheden også tilrettelægge det skærpede tilsyn efter de konkrete forhold og efter de forhold, der førte til skærpelsen af tilsynet.

Forud for en afgørelse om skærpet tilsyn bør der have været en dialog mellem tilsynsenheden og døgntilbuddet om de forhold, der ligger til grund for afgørelsen om skærpet tilsyn. Dette gælder dog ikke, hvis afgørelsen træffes på baggrund af pludselig opstået kendskab om f.eks. kriminelle forhold.

Til stk. 3

Det fremgår af stk. 3 at indføre en pligt for tilsynsenheden til at underrette de anbringende kommunalbestyrelser, som har ansvar for de enkelte personers ophold i døgntilbuddet, hvis tilsynsenheden oplever bekymrende forhold i et døgntilbud, der giver anledning til at udstede påbud eller at iværksætte skærpet tilsyn.

Oplysninger, som indgår i en underretning fra tilsynsenheden til den anbringende kommunalbestyrelse, som har truffet afgørelse om en persons ophold i døgntilbuddet, vil ofte omhandle generelle forhold i døgntilbuddet, men kan også være oplysninger om personens rent private forhold.

I de situationer, hvor de bekymrende forhold, som tilsynsenheden oplever, er af generel karakter og har givet anledning til, at døgntilbuddet er sat under skærpet tilsyn, vil oplysningerne være relevante for alle kommunalbestyrelser, som har truffet afgørelse om borgers tilbud i døgntilbuddet. Men der kan også være oplysninger, som alene er relevante for bestemte kommunalbestyrelser, for eksempel om problemer i en bestemt afdeling af et døgntilbud.

Det overordnede formål med bestemmelsen er således at sikre, at den viden, som tilsynsenheden har om et døgntilbud, tilgår den kommunalbestyrelse, som har truffet afgørelse om en borgers ophold i døgntilbuddet, så denne kommunalbestyrelse kan tage højde for disse forhold i forbindelse med det personrettede tilsyn. Oplysningerne kan kommunalbestyrelsen anvende til at vurdere, hvorvidt borgeren er placeret i det rette døgntilbud.

Til stk. 4

Naalakkersuisut pålægges at fastsætte nærmere regler om, hvornår tilsynsenheden kan træffe afgørelse om påbud efter stk. 2 og afgørelse om iværksættelse af skærpet tilsyn efter stk. 3.

Til § 91

Til stk. 1

Bestemmelsens stk. 1 forpligter den enkelte kommunalbestyrelse til at nedsætte et handicapråd, og fastsætter rådets opgaver og kompetencer. Handicaprådet har til formål at arbejde med de overordnede linjer på handicapområdet, og har blandt andet til opgave at arbejde aktivt i udviklingen af kommunalbestyrelsens handicappolitik og administrationen af området samt at bidrage med rådgivning i kommunalpolitiske spørgsmål. Handicaprådet kan endvidere drøfte spørgsmål af mere generel karakter og komme med forslag til såvel politiske som administrative initiativer.

Til stk. 2

Bestemmelsens stk. 2 forpligter kommunalbestyrelsen til at høre handicaprådet om alle initiativer, der vedrører personer med handicap, herunder handicappolitikken. Høringspligten vedrører kun generelle initiativer, da handicaprådet ikke har kompetence til at behandle sager om enkeltpersoners konkrete forhold, jf. stk. 3.

Til stk. 3

Bestemmelsens stk. 3 præciserer, at handicaprådet ikke kan behandle konkrete klagesager. Såfremt enkeltpersoners konkrete forhold giver anledning til spørgsmål af generel karakter, kan handicaprådet dog tage stilling på et generelt plan og alene til den del af problemstillingen, der er af generel karakter.

Til stk. 4

Bestemmelsens stk. 4 regulerer handicaprådets sammensætning.

Handicaprådet består af mellem 4 og 8 medlemmer. Medlemmerne kan være alle med interesse for eller med faglig baggrund for handicapområdet.

Til stk. 5

Bestemmelsens stk. 5 fastsætter, at kommunalbestyrelsen skal yde sekretariatsmæssig bistand til handicaprådet i fornødent omfang. Sekretariatsbistanden tilsigtes anvendt til bl.a. at indkalde til og være behjælpelig ved afholdelse af møder samt at tage referat og informere om indholdet af møder mv.

Til stk. 6

Bestemmelsens stk. 6 giver kommunalbestyrelsen adgang til blandt andet at fastsætte nærmere regler om handicaprådets arbejdsgang, honorering, samt om indhentning af ekspertudtalelser til brug for udvalgets belysning og behandling af sager mv.

Til § 92

Til stk. 1

Bestemmelsens stk. 1 forpligter kommunalbestyrelsen til at udforme en sammenhængende handicappolitik, med henblik på at sikre den højst mulige kvalitet i kommunens støtte til personer med handicap. Med sammenhængende forstås, at handicappolitikken skal tage stilling til, hvordan man i kommunen yder det bedst mulige serviceniveau i forbindelse med støtte til personer med handicap, på tværs af de offentlige sektorer. Handicappolitikken kan blandt andet omhandle det tværsektorielle samarbejde om indsatserne på handicapområdet, målsætningerne for det kommunale serviceniveau, f.eks. i forhold til, at borgere med handicap kan forblive i eget hjem længst muligt, mv.

Til stk. 2

Bestemmelsens stk. 2 præciserer kommunalbestyrelsens forpligtelse til at inddrage handicaprådet i forbindelse med udarbejdelsen af kommunens handicappolitik, jf. stk. 1.

Til stk. 3

Bestemmelsens stk. 3 fastsætter, at handicappolitikken skal udformes skriftligt og offentliggøres på kommunens hjemmeside. Dette skal bidrage til, at handicappolitikken er tilgængelig for alle borgere i kommunen.

Kommunalbestyrelsen skal endvidere orientere Naalakkersuisut om den udfærdigede handicappolitik, således at Naalakkersuisut til enhver tid har et samlet overblik over handicapområdet på kommunalt plan med henblik på udarbejdelse af en landsdækkende handicapstrategi.

Til stk. 4

Bestemmelsens stk. 4 fastsætter, at handicappolitikken skal revideres med højst 4 års mellemrum. Formålet med at revidere handicappolitikken er at sikre en tidssvarende handicappolitik, som løbende kan sætte målsætninger for det kommunale serviceniveau. Handicappolitikken kan evt. indeholde målsætninger om kvalitetsstandarder jf. § 93.

Til § 93

Til stk. 1

Bestemmelsens stk. 1 indeholder en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at fastsætte kvalitetsstandarder for den støtte, kommunen yder sine borgere med handicap efter forslaget kapitel 10. Kvalitetsstandarderne kan vedrøre såvel den materielle støtte, f.eks. hvor ofte tekniske hjælpemidler udskiftes, som den immaterielle støtte, f.eks. de faglige kompetencer hos støttepersoner eller niveauet for timer til ledsagelse.

Kvalitetsstandarderne skal være inden for rammerne af Inatsisartutloven. Der er således ikke hjemmel til at fastsætte kvalitetsstandarder, der ikke lever op til de krav, der i øvrigt fremgår af Inatsisartutloven.

Til stk. 2

Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at der skal fastsættes kvalitetsstandarder for kommunalbestyrelsens udmøntning af alle eller visse typer af støtte efter denne Inatsisartutlov. Der er således ikke en forpligtelse til at fastsætte kvalitetsstandarder for alle typer af støtte til personer med handicap, som måtte blive ydet i kommunen.

Kvalitetsstandarderne skal være inden for rammerne af Inatsisartutloven. Der er således ikke hjemmel til at fastsætte kvalitetsstandarder, der er ikke lever op til de krav, der i øvrigt fremgår af Inatsisartutloven, eller som går ud over Inatsisartutlovens område.

Til stk. 3

Bestemmelsens stk. 3 fastsætter, at kvalitetsstandarder efter stk. 1 og 2 skal udarbejdes skriftligt og offentliggøres på kommunens hjemmeside. Offentliggørelsen skal bidrage til, at kvalitetsstandarderne får karakter af rettigheder for de støtteberettigede personer. Kvalitetsstandarderne offentliggøres desuden som en del af kommunalbestyrelsens handicappolitik. Kvalitetsstandarderne skal ligeledes fremsendes til Naalakkersuisut til orientering, således at Naalakkersuisut til enhver tid har et samlet landsdækkende overblik over kvalitetsstandarderne inden for handicapområdet.

Til stk. 4

Bestemmelsens stk. 4 fastsætter, at kvalitetsstandarderne skal revideres med højst 2 års mellemrum. Formålet med at revidere kvalitetsstandarderne er at sikre, at kvalitetsstandarderne er tidssvarende.

Til stk. 5

Bestemmelsens stk. 5 bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte regler vedrørende kvalitetsstandarderne jf. stk. 1.

Til § 94

Til stk. 1

Bestemmelsen forpligtiger døgntilbud og bosteder for personer med handicap til at udarbejde og offentliggøre en seksualpolitik om seksualitet og seksuelle overgreb.

En seksualpolitik har fokus på både seksualitet, forebyggelse og håndtering af mistanke. I arbejdet med at udarbejde en seksualpolitik er det naturligt også at drøfte personalets egne normer og adfærd. Selvom man i det pædagogiske arbejde bruger sin egen person som 'arbejdsredskab', er det

vigtigt at huske, at man er professionel og reflekterer over både egen og andres adfærd og handlinger.

En åben dialog er med til at sikre, at man i hverdagen ikke kommer til at overskride beboernes ønsker, og at personalets grænser og normer respekteres.

I arbejdet med at udarbejde en seksualpolitik kan man fx gøre brug af en seksualvejleder. Seksualvejledere kan både yde individuel rådgivning og vejledning i forhold til beboere og være med til at starte en dialog om seksualpolitik. Vejlederen kan også hjælpe med at finde litteratur, spil og film om emnet.

Til stk. 2

Bestemmelsen regulerer, hvad politikken skal omfatte for personer med handicap, jf. nr. 1-10.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om håndtering af viden eller mistanke om, at en person med handicap er udsat for et overgreb.

Til § 95

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer, hvordan de forskellige udgifter fastsæt i medfør af denne Inatsisartutlov og forskrifter udstedt i medfør af Inatsisartutloven skal finansieres. Det fastslås i bestemmelsen, at det er kommunerne, der er forpligtede til at afholde udgifterne i forbindelse med støtte til personer med handicap i henhold til denne Inatsisartutlov.

Til stk. 2

Bestemmelsen regulerer, hvem der har det økonomiske ansvar for oprettelsen og driften af et døgn-tilbud.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastslår, at finansiering af døgntilbud foregår via takstbetaling, således at den anbringende myndighed skal betale for de enkelte pladser, som den benytter på en døgninstitution.

Til stk. 4

Bestemmelsen regulerer, hvem der har det økonomiske ansvar for oprettelsen og driften af bokolektiver og beskyttede boenheder.

Til stk. 5

Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut kan indgå aftale med andre landes forvaltningsmyndigheder, hvori der fastsættes nærmere regler om handlepligt og refusion i forbindelse med udgifter til

støtte iværksat efter loven. Disse aftaler kan indgås, når en person med handicap, på de grønlandske myndigheders støtteforanstaltning, er anbragt uden for Grønland.

Til § 96

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer kommunalbestyrelsernes betaling for de personer med handicap, som er anbragt i døgntilbud efter § 29. For disse beregnes kommunens takstbetaling med et beløb pr. anbringelsesdøgn.

Til stk. 2

Det følger af stk. 2, at Naalakkersuisut fastsætter taksten for kommunalbestyrelsens betaling for personer med handicaps ophold på døgntilbud. Taksten fastsættes af Naalakkersuisut således, at en samlet takstbetaling kan dække døgntilbuddets driftsomkostninger.

Udgangspunktet vil være taksten, som, jf. § 19, stk. 2 i gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap, årligt fastsættes efter forhandling mellem Naalakkersuisut og kommunalbestyrelserne, eller en repræsentant for kommunerne i forening.

Ved ikrafttrædelse af nærværende forslag 1. januar 2026 vil det være taksten fra 1.1.2025, som vil danne udgangspunkt for taksten fra 1.1.2026. Jf. stk. 5 foreslås taksten fra 1.1.2026 at være taksten fra 1.1.2025 reguleret med en sats svarende til pris-og lønreguleringen (PL-satsen) af bloktilskuddet til kommunerne.

Til stk. 3

Det følger af stk. 3, at takstfastsættelsen skal tage udgangspunkt i, at behov hos personen med handicap på et døgntilbud kan få den specialiserede støtte til daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, som ikke kan dækkes på anden vis, end ved ophold på et døgntilbud, jf. § 29. § 29 fastsætter kriterierne for, at en person med handicap tilbydes en plads på et døgntilbud, hvorfor det ved takstfastsættelsen skal sikres, at behov hos personen med handicap kan blive dækket under ophold på døgntilbuddet.

Døgntaksten skal, jf. stk. 1-2, omfatte alle udgifter forbundet med personen med handicaps ophold på døgntilbuddet. Udgifterne omfatter sædvanligt personale, dvs. forstander, pædagoger og andet personale, som indgår i en almindelig bemanning på et døgntilbud samt eventuelt særligt personale til døgntilbuddets beboer-gruppe. Alle døgntilbud har specielle målgrupper, f.eks. børn og unge med autismespektrum forstyrrelser, voksne med skizofreni, udviklingshæmning eller andet. Der kan være behov for personale evt. på deltid, som har specielle kompetencer i forhold til de psykiske og fysiske handicap, f.eks. sundhedspersonale.

Udgifterne omfatter kost og logi samt lomme- og tøjpenge til barnet og den voksne med handicap, som ikke modtager førtids- eller alderspension.

Udgifterne omfatter også fritidsaktiviteter samt udflugter og rejser i og uden for Grønland. Disse aktiviteter skal sikre, at beboerne på døgntilbud inkluderes i det almindelige samfundsliv i muligt omfang. Udgifterne omfatter ikke besøgsrejser jf. §§ 78-79 og 81.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastsætter, at et døgntilbud skal udbetale lomme- og tøjpenge til dets beboere på baggrund af en takst, der fastsættes af Naalakkersuisut, og reguleres årligt. Taksten for lomme- og tøjpenge er indeholdt i døgn taksten og det er derfor ikke kommunalbestyrelsen, som skal betale et yderligere beløb til døgn tilbuddet for dækning af lomme- og tøjpenge.

Til stk. 5

Det foreslås, at taksten pr. anbringelsesdøgn for ophold på et døgntilbud for en person med handicap, jf. stk. 2, reguleres årligt 1. januar med en sats svarende til pris- og lønreguleringssatsen (PL-satsen) af bloktilskuddet til kommunerne for den gældende finanslov. Herved sikres forudsigelighed om de økonomiske rammer for de enkelte døgntilbud. Ligeledes bliver udgiftsniveaet for anbringelser på døgntilbud mere forudsigeligt for kommunerne, da de hermed har sikkerhed for, at priserne for de enkelte døgntilbudstakster følger den almindelige pris- og lønudvikling i samfundet. Personer med handicap med ophold på døgntilbud flytter sjældent til andet botilbud og døgn tilbuddene har normalt samme målgruppe over mange år. Efter gældende Inatsisartutlov forhandles taksterne årligt mellem Naalakkersuisut og kommunerne, men forhandlingerne resulterer i meget små ændringer i taksterne, da målgruppen for de enkelte døgntilbud har meget små ændringer i udgiftsbehov gennem årene.

Til stk. 6

Det foreslås, at ved takstfastsættelse for nyoprettet døgntilbud samt ændringer i fastsatte takster, jf. stk. 1, i løbet af året skal der forhandles mellem Naalakkersuisut og kommunalbestyrelserne, eller en repræsentant for kommunerne i forening. Der forekommer sjældent ændringer i målgruppen for de enkelte døgntilbud samt nyoprettelse af døgntilbud, men når det forekommer, skal takstfastsættelsen forhandles. F.eks. kan voksne med handicap bliver mere plejekrævende, når de er blevet ældre.

Til stk. 7

Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut skal offentliggøre taksterne for ophold på døgntilbud, jf. stk. 2 i Takstblad – Sociale takster, på nalunaarutit.gl senest 15. november året før, satserne træder i kraft.

Takstblad – Sociale takster indeholder alle takster efter den sociale lovgivning, herunder Inatsisartutloven om støtte til personer med handicap. Takstblad – Sociale takster gælder fra den 1. januar i det pågældende år.

Til § 97

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at takster hjemlet i medfør af denne Inatsisartutlov reguleres og offentliggøres.

Til stk. 2

Takstfastsættelsen offentliggøres i Takstblad – Sociale takster på hjemmesiden nalunaarutit.gl senest 15. november året før, taksterne træder i kraft.

Til § 98

Til stk. 1

Bestemmelsen regulerer, at kommunalbestyrelsernes afgørelser efter denne Inatsisartutlov kan påklages til Det Sociale Ankenævn efter bestemmelserne i Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation. Dog omfatter klagemuligheden ikke for personalesager, da disse sager henhører under det fagretlige system. Det drejer sig om personalesager jf. § 60, stk. 2, § 61, stk. 1, § 63, stk. 5 og § 64, stk. 2, hvor den ansatte ikke kan klage over sit ansættelsesforhold til Det Sociale Ankenævn.

Til stk. 2

Det foreslås med stk. 2, at en person med handicap og dennes partsrepræsentant kan søge rådgivning og vejledning om indgivelse af en klage hos Pissassarfik.

Til § 99

Til stk. 1

Formålet med årsberetningen er først og fremmest at udarbejde en redegørelse for de betydningsfulde aktiviteter, der har fundet sted i det forgangne år. Årsberetningen har også til formål at give politikere og andre interesserede et indblik i, hvilke konkrete initiativer den politiske myndighed og døgntilbuddene har iværksat og gennemført, samt en kortfattet oversigt over den enkelte institution.

Til stk. 2

Med denne bestemmelse fastsættes, at Naalakkersuisut årligt senest ved Inatsisartuts forårssamling skal afgive en samlet årsberetning til Inatsisartut.

Med stk. 3

Med stk. 3 videreføres Naalakkersuisuts kompetence til at fastsætte regler for årsberetningerne, herunder kan fastsættes regler vedrørende aflevering, form og indhold.

Til § 100

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at der løbende foregår en udvikling af døgntilbuddene, der følger udviklingen af de faktiske forhold på området for personer med handicap.

Til stk. 1

Der lægges med forslaget stk. 1 op til, at Naalakkersuisut forpligtes til at udarbejde en ny og opfølgende på forrige strategi for døgntilbudsområdet hvert 2. år, samt at strategien skal omfatte døgntilbud for hele landet. Hensigten med den løbende udarbejdelse af strategier for døgntilbud er at bidrage til en bedre planlægning og tilrettelæggelse af døgntilbuddenes virksomhed samt at sikre en øget bevidsthed og større specialisering i relation til de aktuelle problemstillinger og behov på området. Første strategi er jf. gældende Inatsisartutlov 4-årig og for perioden 2022-2025.

Til stk. 2

I bestemmelsens stk. 2 angives de områder, som strategien for døgntilbud skal inddrage.

Strategien bør herudover indeholde stillingtagen til de konkret bestående udfordringer, samt hvilke udfordringer, der kan forventes at opstå på området for handicap inden for den pågældende periode. Det afgørende er, at Naalakkersuisut bedst muligt kan planlægge og optimere døgntilbuddenes virksomhed, eksempelvis ved at oprette døgntilbud for bestemte målgrupper i de områder, hvor behovet er størst.

Til stk. 3

Bestemmelsens stk. 3 pålægger Naalakkersuisut at inddrage kommunalbestyrelserne, relevante interesseorganisationer og døgntilbudsforstanderne i udarbejdelsen af strategien. Formålet er blandt andet at blive opmærksom på konkrete problemstillinger samt at inddrage kommunernes og døgntilbuddenes erfaringer og forslag til forbedringer for den kommende periode.

Til § 101

Bestemmelsen regulerer, at kommunerne og Naalakkersuisut skal anvende et fælles offentligt IT-system til brug for administration af denne Inatsisartutlov. således at al handicapsagsbehandling fremover er digitaliseret. Dette vil sikre mere ensartet sagsbehandling i alle kommunale forvaltninger på handicapområdet samt danne grundlag for en hurtigere sagsbehandling.

I lighed med det allerede oprettede og implementerede fælles offentlige IT-system Get Organized til børnesagsbehandlingen ved en børne-app, vil det være Naalakkersuisut, som vil være ansvarlig for anskaffelsen og udviklingen af et fælles offentligt IT-system til handicapsagsbehandlingen. Dette vil ske i et tæt samarbejde med kommunerne.

Til § 102

Til stk. 1

Bestemmelsen forpligter kommunalbestyrelserne til årligt at fremsende de statistiske oplysninger til Naalakkersuisut. Naalakkersuisut kan herigennem få løbende adgang til statistisk viden, som har betydning for at kunne følge udviklingen på området. For kommunalbestyrelsen kan den statistiske

viden ligeledes bruges til at skaffe sig viden om handicapområdet i kommunen og herigennem danne grundlag for kommunens udvikling og planlægning af handicapområdet.

Til nr. 1

Bestemmelsen præciserer de statistiske oplysninger til blandt andet at omfatte antal personer med handicap samt fordelingen på alder, køn og bosted. Fordelingen på alder kan kategoriseres til for eksempel børn og voksne, eller til børn, unge under 18 år, unge i alderen 18 – 23 år, voksne under aldersgrænsen for alderspension og personer over aldersgrænsen for alderspension. Fordelingen på bosted kan kategoriseres til antal personer med handicap fordelt på kommuner, fordelt på byer og bygder eller anden fordeling på bosted.

Fordelingen skal endvidere være fordelt på støtteforanstaltninger og anbringelser uden for Grønland.

Til nr. 2

Bestemmelsen fastsætter, at de statistiske oplysninger omfatter forsøgsordninger. Opgørelsen omfatter antal forsøgsordninger som minimum.

Til stk. 2

Bestemmelsen regulerer, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at fremsende statistiske oplysninger og lignende, som Naalakkersuisut anmoder om.

Til § 103

Til stk. 1

Bestemmelsens stk. 1, som er ny, fastsætter, at Naalakkersuisut kan pålægge kommunalbestyrelsen tvangsbøder for grov eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed i overholdelsen af kommunalbestyrelsens forpligtelser som forvaltningsmyndighed i henhold til Inatsisartutloven.

Pålæggelse og inddrivelse af tvangsbøder mv. over for kommunalbestyrelsen sker ikke gennem politiet, men gennem det forvaltningsretlige og civilretlige system.

Til stk. 2

Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at tvangsbøder i henhold til stk. 1 tilfalder Landskassen.

Til § 104

Til stk. 1

Det fremgår af bestemmelsen, at Naalakkersuisut på baggrund af en indstilling herom fra en kommunalbestyrelse kan godkende kommunale forsøgsordninger om støttemuligheder og døgntilbud, hvorved forstås, at der skal være tale om aktiviteter af en begrænset varighed, jf. stk. 2, idet permanente ordninger falder uden for bestemmelsen.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter en tidsmæssig øvre grænse for forsøgsvirksomhed.

Til stk. 3

Bestemmelsen om udarbejdelse af en redegørelse for forsøgsordningen begrundes i ønsket om at kunne dokumentere ordningens betydning, effektivitet og de eventuelle fordele, som erfaringsvist blev indhøstet på baggrund af forsøgsordningen. Herudover vil redegørelsen skulle anvendes som led i Naalakkersuisuts overordnede tilsynsforpligtigelse på handicapområdet.

Til § 105

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse kan tillade, at kommunalbestyrelsen giver andre typer af støtte og kan etablere andre typer af botilbud. Herved gives mulighed for udvikling af andre typer af støtte og botilbud end nævnt i denne Inatsisartutlov.

Til stk. 2

Naalakkersuisut kan i godkendelsen fastsætte bestemmelser om kompetencen til at føre tilsyn med forsøgsordningen.

Til § 106

Til stk. 1

Det foreslås i stk. 1, at denne Inatsisartutlov træder i kraft den 1. januar 2026.

Til stk. 2

Bestemmelsens stk. 2 fastsætter, at Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap og Inatsisartutlov nr. 5 af 19. november 2021 om ændring af Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap (Personer med handicap anbragt ved dom eller efter rettens beslutning herom har ikke ret til betalte besøgsrejser) ophæves.

Til stk. 3

Det foreslås, at administrative forskrifter fastsat i medfør af Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap ophæves. Det drejer sig om Selvstyrets bekendtgørelse nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap og Selvstyrets bekendtgørelse nr. 19 af 4. november 2019 om botilbud til personer med handicap. For så vidt angår Selvstyrets bekendtgørelse nr. 49 af 31. august 2021 om tilsyn med det sociale område, forbliver denne i kraft, indtil den afløses eller ophæves ved regler fastsat med hjemmel i denne eller andre Inatsisartutlove. Denne bekendtgørelse har hjemmel i 4 sociale regelsæt: Landstingsforordningen om socialvæsenets styrelse og organisation, Inatsisartutloven om støtte til børn, Inatsisartutloven om støtte til personer med handicap og Landstingsforordningen om ældreinstitutioner mv.

Til stk. 4

Det foreslås, at § 16 i Inatsisartutlov nr. 20 af 23. november 2015 om alderspension ophæves. Bestemmelsen blev indsat i Inatsisartutlov nr. 20 af 23. november 2015 om alderspension for at sikre, at alderspensionister med handicap kunne få hjælp, da tidligere lovgivning om hjælp til personer med vidtgående handicap havde en øvre aldersgrænse, som var aldersgrænsen for at modtage alderspension.

Med ikrafttrædelsen af gældende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap den 1. januar 2020 blev personer med handicap, uanset alder, berettiget til at modtage støtte efter Inatsisartutloven om støtte til personer med handicap.